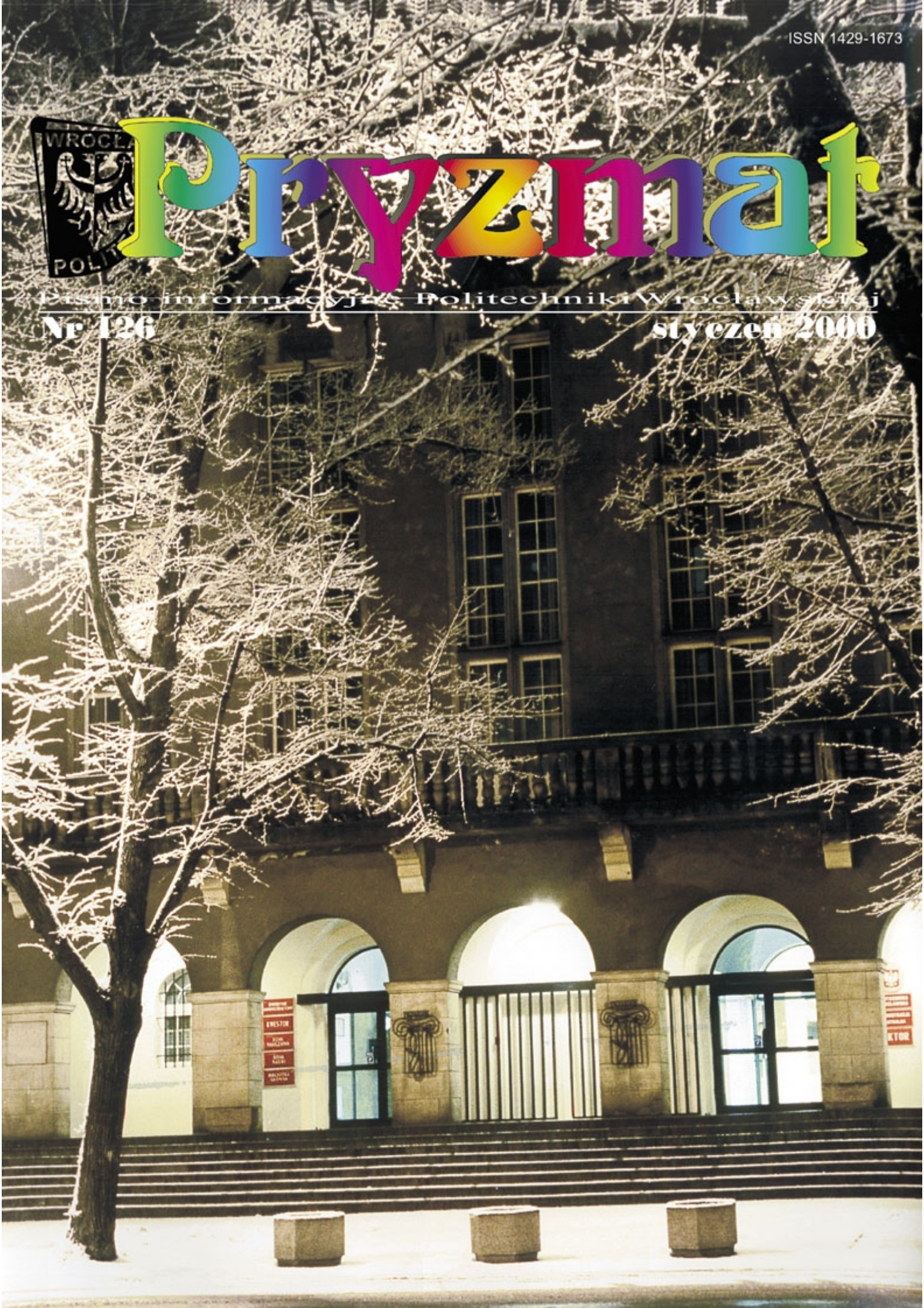

Pryzmat

Biuletyn informacyjny Politechniki Wrocławskiej
Nr 126 stycznia 2000

OPŁATKOWE SPOTKANIA

U KARDYNAŁA

W KZ NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

W FILII WAŁBRZYSKIEJ

Oplątkowe spotkania

Oplątek z Kardynałem

Już po raz czternasty Papieski Fakultet Teologiczny i Centralny Ośrodek Duszpasterstwa Akademickiego we Wrocławiu zorganizowały uroczyste spotkanie oplątkowe przedstawicieli środowiska nauczycieli akademickich z J. Em. ks. Henrykiem kardynałem Gulbinowiczem. Odbyło się ono w niedzielę Chrztu Pańskiego, 9 stycznia 2000 r. w Wyższym Seminarium Duchownym.

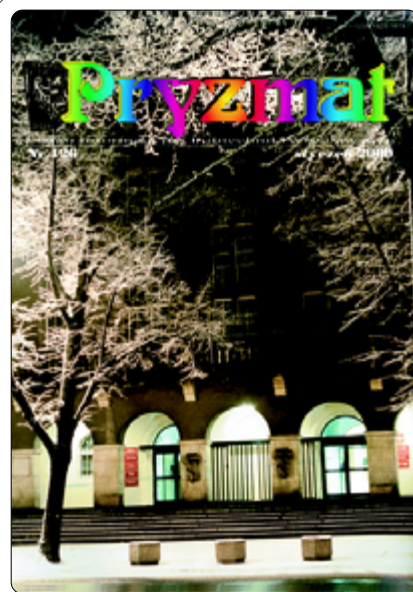
Mszę Św. koncelebrował metropolita wrocławski, a homilię wygłosił znany duszpasterz akademicki ks. Stanisław Orzechowski. Zauważył on, że święto to ma przypominać o zobowiązaniach, jakie wiążą się z faktem przyjęcia nas do społeczności chrześcijańskiej. Podkreślił, że nie wystarczy przestrzegać dziesięciu przykazań, ale należy czynić dobro i przeciwstawiać się złu. Niestety, wszyscy ulegamy chwilowemu zamięnieniu umysłu i dlatego powinniśmy większą wagę przywiązywać do błogosławieństwa, którego mogą udzielać nie tylko duchowni, ale każdy z nas (np. egzaminujący profesor – studentowi). Kaznodzieja życzył zebranim, aby u kresu swej drogi życia mogli usłyszeć słowa Boga: „Oto jest mój syn umiłowany”. Oprawę muzyczną Mszy Św. stanowiły kolędy wykonywane przez męski chór „Cantilena”.

Po przejściu zaproszonych gości do refektarza, ks. Henryk Kard. Gulbinowicz i Rektor Papieskiego Fakultetu Teologicznego ks. Ignacy Dec złożyli życzenia uczestnikom spotkania, wśród których byli rektorzy i prorektorzy wrocławskich uczelni, minister prof. Andrzej Wiszniewski, marszałek Sejmiku Dolnośląskiego prof. Jan Waszkiewicz (zdz.1), parlamentarzyści i liczni przedstawiciele środowiska akademickiego.

Rektor ks. I.Dec w swoim przemówieniu nawiązał do tegorocznych obchodów wielkiego jubileuszu. Stwierdził, że pojawienie się Chrystusa na Ziemi zmieniło bieg historii. Ten fakt powinien budzić refleksję nad wielką tajemnicą narodzin Jezusa i wywoływać postawę pokory. Jest ona szczególnie potrzebna ludziom nauki przy poszukiwaniu prawdy. Zadaniem uczelni jest dźwiganie społeczeństwa wzwyż, przekazywanie miłości do wiedzy, wzajemnego szacunku. Szkoły wyższe powinny nie tylko przekazywać informacje, ale także uczyć samodzielnego myślenia i kształtować w pełni ludzkie osobowości. „Być członkiem społeczności akademickiej – to zobowiązuje.”

W imieniu środowiska akademickiego wystąpił prof. Andrzej Baborski (zdz.4). Przypomnił, że pierwsze spotkania oplątkowe to był kawałek wolnego świata. Od

Dokończenie na stronie 26

Politechnika w balowym wystroju

Fot. Krzysztof Mazur

Szanowni Państwo,

Tradycyjny okres świąteczny, potem tradycyjna fala grypy i już zaczyna się zimowa sesja. Chcielibyśmy jeszcze na moment wrócić do Świąt, by podziękować wszystkim naszym Czytelnikom za przystane życzenia i by opisać szereg spotkań oplątkowych, które odbywały się w środowisku akademickim. Cieszy nas, że w ostatnich latach coraz częściej są one okazją do przekroczenia barier między nauczycielami i ich studentami.

Trwający karnawał obfituje w bale, ale napisaliśmy tylko o tradycyjnym noworocznym. O dalszych doniesiemy już wkrótce. Pod choinkę Uczelnia dostała większą ilość nominacji profesorskich. Przedstawiamy Państwu trzy osoby, które uzyskały tytuł; dwie następne – w kolejnym numerze.

Piszemy też o projekcie nowego budynku, który ma szansę powstać na rogu ul. Łukasiewicza i Smoluchowskiego. Gdyby znalazły się fundusze na ten cel, byłaby to dobra wróżba na nadchodzące tysiąclecie.

Co do dobrych wróżb – najwyższy czas poszerzyć profil uczelni o kierunek wróżbiarstwa. Mamy murowane zainteresowanie mediów i dużą liczbę kandydatów (kandydatek?) na jedno miejsce. Ten zawód pozwoli im łatwo zdobyć stabilne źródło dochodów, zwłaszcza jeśli wprowadzi się zasadę, że dobra wróżba jest o 50% droższa.

Redakcja

Pryzmat

Pismo Informacyjne
Politechniki Wrocławskiej

Politechnika Wrocławska
Wybrzeże Wyspiańskiego 27
50-370 Wrocław

Redaktor Naczelny: dr inż. Maria Kiszka
Redakcja: bud D-5, pok. 2, 3 i 22a
tel.320-22-89 (red.nacz.) i 320-21-17
e-mail: pryzmat@wtm.ite.pwr.wroc.pl
<http://pryzmat.ac.pwr.wroc.pl>

Opr.graf.„skanowanie, DTP, skład i lamowanie, korekta: redakcja
Kolor naświetla: „FUNNA” W-w, ul. Krupnicza 2/4
Druk: Drukarnia Oficyny Wydawniczej PWR Nakł. 1500 egz.

R O Z M A I T O Ś C I

NOWE MIANOWANIA

Prezydent RP postanowieniem z 14 grudnia 1999 roku nadał tytuł naukowy profesora nauk technicznych dwóm osobom z Politechniki wrocławskiej. Są to pani dr hab. inż. arch. Ewa Łużyńska z Wydziału Architektury i dr hab. inż. Józef Głuszek z Wydziału Chemicznego.

NOWOŚCI W PKZP

Zgodnie z uchwałą Zarządu Pracowniczej Kasy Zpomogowo-Pożyczkowej z 8 grudnia 1999 r. od 1 stycznia 2000 roku będą obowiązywały nowe zasady udzielania i spłacania pożyczek.

Przy wkładzie do 140 zł maksymalna wysokość pożyczki wynosi 500 zł. Wkład powyżej tej kwoty pozwala członkom PKZP pobrać pożyczkę w wysokości: $3,5 \times$ wkład, z zaokrągleniem w górę do 10 zł., jednak nie więcej niż 7.000 zł.

Przypominamy, że w dalszym ciągu obowiązuje zasada trzymiesięcznego okresu karencji, jaki musi upłynąć od daty spłacenia ostatniej pożyczki do momentu otrzymania nowej. Osoba chcąc złożyć wniosek o pożyczkę we wcześniejszym terminie powinna swoją prośbę o skrócenie okresu karencji uzasadnić pisemnie. Wnioski złożone przed upływem karencji bez dołączonego uzasadnienia nie będą rozpatrywane.

Pożyczki o wysokości poniżej 4000 zł mają być spłacane w 10 ratach, zaś wyższe – w 12 ratach.

Pożyczkobiorca może wnioskować do zarządu PKZP o zwiększenie liczby rat (max. 15), jednak przy wydłużeniu okresu spłat za każdy dodatkowy miesiąc obowiązuje dodatkowy dwumiesięczny okres karencji.

PLAGIATY

O plagiat w pracy doktorskiej oskarżono posła SLD Jerzego Jankowskiego. Centralna Komisja ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych przychyliła się do wniosku RW AE we Wrocławiu o ponowne przeprowadzenie przewodu doktorskiego posła.

NSA oddalił skargę posła A. Anusza (AWS) na decyzję UW odbierającą mu tytuł magistra. Nie przesądzono, czy praca jest plagiatem (o tym rozstrzygnie sąd cywilny), ale uznano ją za niesamodzielną. Anusz zapowiedział rewizję nadzwyczajną do Sądu Najwyższego.

Są to drobne sprawy w zestawieniu ze skądą zarzutów kierowanych pod adresem niektórych pracowników I Katedry i I Kliniki Ginekologii i Położnictwa Akademii Me-

dycznej we Wrocławiu. Jak stwierdza w obszernym artykule „Granice absurdu” Piotr Kieraciński (*Forum Akademickie*, 11/1999), padają tu zarzuty o plagiat, fałszerstwo naukowe, manipulowanie procedurami dyscyplinarnymi – a nie jest to pełna lista.

Utрудnieniem w wyjaśnieniu sprawy jest tajemność postępowania habilitacyjnego. Zdaniem P. Kieracińskiego zapis o niejawności recenzji niesłusznie interpretuje się rozszerzająco, co uniemożliwia uzyskanie informacji również o tym, czy była ona pozytywna czy negatywna.

BAL SYLWESTROWY 1999/2000

Podobnie jak w poprzednich latach, Bal Sylwestrowy 1999/2000 odbył się w stołówce pracowniczej przy ul. Smoluchowskiego. W szampańskich nastrojach bawiło się prawie 500 osób, a do tańca przygrywał zespół „Evergreen” pod kier. Bronisława Grodzickiego.

W imieniu władz uczelni życzenia noworoczne uczestnikom balu złożył Prorektor dr Ludomir Jankowski.

Organizacją balu zajmował się komitet organizacyjny zatwierdzony przez JM Rektora.

Migawki z balu zamieszczamy na okładce numeru.

KOLEGIUM DYREKTORÓW ADMINISTRACYJNYCH WYŻSZYCH UCZELNI WROCŁAWIA I OPOŁA

W dniu 26.10.1999 r. na Uniwersytecie Wrocławskim odbyło się inauguracyjne posiedzenie Kolegium Dyrektorów Administracyjnych Wyższych Uczelni Wrocławia i Opola. Wzięli w nim udział dyrektorzy administracyjni 12 wyższych uczelni państwowych obu miast.

Przewodniczącym Kolegium Dyrektorów Administracyjnych obecnej kadencji (lata 1999-2002) wybrano dyrektora administracyjnego PWr Andrzeja Kaczkowskiego. Wiceprzewodniczącym został Marek Kornatowski – dyrektor administracyjny Uniwersytetu Wrocławskiego.

Kolegium odbywa posiedzenia raz na kwartał. Omawia się tu aktualne sprawy związane z obszarem działalności dyrektorów administracyjnych szkół wyższych z zakresu zarządu zwykłego, dyskusowania rozwiązań i wymiany doświadczeń.

Ustalono, że na każdym posiedzeniu omawiany będzie również szerszy temat problemowy, wcześniej uzgodniony. Pierwsze robotocze posiedzenie Kolegium DA odbyło się w dniu 7.12.1999 r. na Politechnice Wro-

clawskiej. Tematem problemowym był „Problem Roku 2000 (PR2000) i możliwości przeciwdziałania”. Referat wprowadzający do dyskusji przygotował Kierownik Działu Informatyzacji dr L. Sieniawski będący jednocześnie przewodniczącym uczelnianego Zespołu ds. PR2000.

MILENIJNE BALE SYLWESTRÓWE W FILII PWR W WAŁBRZYCHU

Na terenie Filii odbyły się dwa bale sylwestrowe. Ich organizatorami byli dzierżawcy Klubów Studenckich i Rada Mieszkańców Domu Studenckiego.

Bal zorganizowany w „Żaku” (dzierżawca Jolanta Sikiewicz) był dla pracowników Filii, rodzin pracowników i studentów, którym odpowiadała nieco spokojniejsza zabawa. Uczestniczyło w nim 50 osób przy akompaniamencie zespołu muzycznego i pod kierunkiem wodzireja.

Klub „Absurd” (dzierżawca Henryk Tarach) gościł 150 studentów Filii (przede wszystkim Domu Studenckiego), Studium Finansów oraz pracowników Filii.

Bale były bardzo udane, wesołe i... szampańskie! Nawzajem sobie nie przeszkadzano, a utrzymywano nawet „przyjazne gastronomiczne kontakty”. Po godzinie 24.00 odbył się nocny pojedynek na głośniejsze fajerwerki.

Wygrał „Absurd”, którego uczestnicy – płacąc mniej za udział w balu – wydali więcej na race.

Miło było spędzić początek 2000 roku na balach sylwestrowych Filii w Wałbrzychu.

ERRATA

W związku z podaną przez „Pryzmat” w numerze 124 z listopada 1999 r. relacją z II Posiedzenia Senatu w dniu 21.10.1999 r. uprzejmie informuję, że nie wnioskowałem o wprowadzenie do Regulaminu Pracy Senatu „...punktu mówiącego o traktowaniu uczestnictwa w posiedzeniach jako obowiązku służbowych” (pkt 6.5).

Moje uwagi zgłoszone w dyskusji nad Regulaminem dotyczyły nieprecyzyjnego sformułowania pkt 5.2, skutkiem czego wprowadzona została drobna korekta redakcyjna. Przebieg dyskusji jest udokumentowany w „Protokole nr 2/1999-2002 drugiego posiedzenia Senatu kadencji 1999-2002 odbytego w dniu 21 października 1999 r”.

Proszę uprzejmie o sprostowanie tej błędnie podanej informacji.

*Dyrektor Administracyjny
Politechniki Wrocławskiej
mgr inż. Andrzej Kaczkowski*

Z S E N A T U

IV POSIEDZENIE SENATU

(16.12.1999 r.)

JM Rektor wręczył kwiaty kończącej pracę na stanowisku kwestora pani **mgr Celinie Palczak**. Funkcję tę przejmie od 6 stycznia 2000 pani **mgr inż. Alicja Maniak**.

• Senat zatwierdził wnioski o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego **dr hab. Barbary Namysłowskiej-Wilczyńskiej**, **dr hab. Elżbiety Stilger-Szydły** (Wydz. BliW) i **dr hab. Zbigniewa Gnutka** (Wydz. Mech.-En.).

• W związku z rezygnacją pani **mgr Małgorzaty Stawskiej** z funkcji kierownika CKU Prorektor ds. Nauczania **prof. J.Świątek** przedstawił kandydaturę **dr Wojciecha Małuszyńskiego**, absolwenta CCSU.

Prof. W.Kollek podkreślił potrzebę doprowadzenia CKU do samowystarczalności finansowej. **JM Rektor** uznał dotychczasowe nakłady za niezbędną inwestycję w przyszłość uczelni. Zatwierdzono nowego kierownika CKU.

• Senat zapoznał się z propozycją planu wydatków rzeczowych i osobowych na I kwartał 2000 roku. Odpowiadając na szczegółowe pytania Prorektor ds. Nauki **prof. J.Zdanowski** podkreślił, że jest to formalna procedura pozwalająca wykorzystać w I kwartale kwotę odpowiadającą kwartalnej puli środków roku minionego. Senat zatwierdził (41:2:5) plan na kwotę 29.103,3 tys.zł.

• **Prof. T.Luty** przedstawił wniosek komisji ad hoc, by mogła ona powoływać ekspertów, także zewnętrznych.

Wątpliwości **JM Rektora** wzbudził ogólny charakter wniosku. Postawił pytania: czy osoby spoza uczelni mogą być lepiej zorientowane w jej sprawach niż jej kadra (poza Kolegium Rektorów)? Czy nie natrafi się na bariery finansowe? **Dr A.Grzegorzczak** odpowiedział, że tylko opinie spoza własnego środowiska nie będą traktowane jako lobbiistyczne. **Prof. J.Zdanowski** zaproponował, by komisja mogła poszukiwać ekspertów, a ostateczne decyzje mogą być podjęte w odniesieniu do konkretnego specjalisty.

Senat wyraził zgodę na powołanie ekspertów (37:6:3).

• Prorektor **J.Zdanowski** przedstawił wniosek o umożliwienie pobierania przez pracowników w roku 2000 dodatkowego wynagrodzenia ze środków pochodzących z innych źródeł niż wymienione w art.24 ust.1 p.1 *Ustawy o szkolnictwie wyższym*. System taki jest stosowany od kilku lat, ale obecnie wykorzystywana pula środków zmalała. W praktyce z limitu równego 20% zarobków pracownika wykorzystuje się około połowy.

Niektórzy dziekani woleliby skasować ten fundusz, ale władze uczelni wolą go zachować.

Prof. M.Hardygóra poinformowała, że Komisja ds. Organizacji i Finansowania Badań udzieliła poparcia rozwiązaniu prezentowanemu przez Prorektora ds. Nauki.

Dr J.Górniak był za podniesieniem progu do 70%, aby móc opłacić za pracę kadr dziekanatu w nadgodzinach.

Poparł go **prof. J. Biernat**, dziekan Wydz. Elektroniki. Za pracę administracyjną przy obsłudze studiów zaocznych można płacić nadgodziny, ale są one limitowane. Umowy zlecenia nie będą tańsze, bo zostały obciążone składką na ZUS.

Prof. W.Kollek i **JM Rektor** zauważyli, że w szczególnych przypadkach można zwiększyć limit do 50%.

Prorektor L.Jankowski wyraził przypuszczenie, że w większości wypadków profitentami nie są pracownicy administracyjni.

Senat przyjął limit dodatkowego wynagrodzenia 20% z możliwością podwyższenia w szczególnych wypadkach do 50% (24:13:9).

• **Prorektor J.Zdanowski** omówił sytuację Instytutu Nauk Ekonomiczno-Społecznych PWr znajdującego się w strukturze Wydziału IZ: nigdy nie spełniał on warunków specjalizowania; kadra samodzielnych pracowników tylko okresowo odpowiadała wymogom. Po odejściu z instytutu prawników i ekonomistów jednostka składa się z humanistów, których profil zawodowy nie wiąże się z dyscyplinami rozwijanymi na wydziale. Rada Wydziału IZ przedstawiła 8.12.99 wniosek, by wyodrębnić INES jako studium. Instytut jest też niedociążony dydaktycznie. Dziekan IZ **prof. T.Galanc** dodał, że instytut ma niską (V) kategorię KBN.

JM Rektor wyraził nadzieję, że nowe Studium Nauk Humanistycznych mogłoby stać się bazą kadrową wspierającą poszerzenie profilu uczelni. Perspektywa ta zadowoli zapewne polityków (różnych opcji), od których władze uczelni otrzymały liczne listy wspierające zabiegi kadry instytutu o utrzymanie placówki.

Prof. E.Kubica w imieniu Komisji ds. Statutu i Regulaminów oraz **prof. J.Biernat** w imieniu komisji ds. Dydaktyki nie zgłosili zastrzeżeń co do formy proponowanych zmian. Innego zdania był przedstawiciel związku zawodowego „S’80” **mgr J.Bąbka**: wyraził pogląd, że wyłączenie instytutu ze struktury wydziału nie może nastąpić przed rozpatrzeniem odwołania dyrektora INES od uchwały RW IZ. Uznano jednak, że ponieważ pismo nie było skierowane do Rady Wydziału, a do Senatu, jest

on uprawniony do rozpatrzenia go. Przegłoszono zamknięcie dyskusji (32:1:8), uznano odwołanie za nieuzasadnione (31:0:11) oraz podjęto decyzję o rozwiązaniu INES i powołaniu Studium Nauk Humanistycznych (38:4:2).

• Powrócił wniosek o zatwierdzenie regulaminu Centrum Materiałów Zaawansowanych i Nanotechnologii. **Prof. T.Luty** przedstawił warunki funkcjonowania CMZiN wobec braku regulaminu (szerzej o tym: str. 12-13). Zadeklarował gotowość wprowadzenia autopoprawy do regulaminu (§4.1), dzięki której kierownikiem Centrum mogłaby być osoba bez tytułu profesora (ale ze stopniem doktora habilitowanego). **Prof. E.Kubica** uznał tę zmianę za wystarczającą do zaaprobowania regulaminu przez Komisję ds. Statutu i Regulaminów. **JM Rektor** zadeklarował, że gotów jest mimo to w praktyce stosować zasadę mianowania na tę funkcję osoby z tytułem naukowym.

Prof. M.Piekarski oświadczył, że nie do przyjęcia jest §7 regulaminu, w myśl którego stałe członkostwo w Radzie Centrum ma pięciu imiennie określonych inicjatorów. Poparł go **prof L.Jacak** (jeden z ww. 5 inicjatorów), który wyraził rozczarowanie, że załatanie dziury budżetowej nastąpiło siłami wydziałów, bez wykorzystania np. środków będących w dyspozycji Prorektora ds. Nauki. To postawiło jednostki w trudnej sytuacji, nie stać ich na finansowanie badań. Tymczasem gdyby zasoby finansowe wydziałów, a zatem i zespołów badawczych były większe, mogłyby one wносить własne fundusze do tworzonych grup badawczych. Inaczej tworzone centra będą postrzegane jako grono czerpiące korzyści ponad głowami innych badaczy.

Na świecie realizacja idei centrów wygląda – wbrew pozornym podobieństwom – inaczej. Tam nie są to byty wewnątrzuczelniane, ale powiązane z finansującymi je firmami high-tech, czy instytucje międzyuczelniane.

Prof. J.Koch nie zgodził się z tym poglądem. Uznał badania materiałowe za problem podstawowy, który powinien być wspierany polityką naukową uczelni. Jego zdaniem na pograniczu struktur uczelni powinny istnieć centra wewnętrzne i zewnętrzne. **Prof. M.Piekarski** podkreślił, że liczba grup ubiegających się o finansowanie na takiej samej zasadzie jak CMZiN może się zwiększyć, np. o reprezentantów tematyki „bio” lub informatyków. Czy i oni mogą liczyć na finansowanie?

Prof. J.Biernat zaproponował przeciwko określeniu „wirtualny”: pozostaje ono w sprzeczności ze stwierdzeniem o tworzo-

Dokończenie na stronie 6

Z S E N A T U

Dokończenie ze strony 5

nych laboratoriach. Kto będzie ich legalnym właścicielem (zapłaci amortyzację itp.)? **Prof. W.Kollek** wyraził przypuszczenie, że będą to działania konkretnych instytutów.

Prof. T.Luty odpowiedział, że niezależnie od stojącej za nim struktury organizacyjnej (wirtualnej lub nie), ma prawo aplikować o dotację z rezerwy prorektora. Zaś siła połączonych zespołów badawczych objawi się głównie w staraniach o środki z zewnątrz.

Senat zatwierdził przedstawiony regulamin z autopoprawką (29:4:5).

• **Prorektor J.Zdanowski** poinformował, że Rada Naukowa I-24 zaopiniowała pozytywnie wniosek o powołanie Środowiskowego Laboratorium Projektowania w Systemie CATIA. Chęć współpracy zadeklarowali dziekani W-4 i W-7 oraz rektorzy AE i AR. **Prof. J.Jędrzejewski** już 3 lata temu chciał utworzyć takie laboratorium we współpracy z IBM, powstał też projekt badań własnych nt. systemu CATIA. Zakupiono sprzęt po preferencyjnej cenie i uzyskano bezpłatnie oprogramowanie.

Prof. E.Kubica stwierdził, że Statut PWr nie reguluje tej problematyki, a §64 p.4 ustawy nie stwarza przeszkód.

Prof. W.Kollek podkreślił, że dopracowa-

nia formalnego wymaga sprawa amortyzacji.

Senat postanowił powołać ww. laboratorium (27:4:5).

• Senat wyraził zgodę na zawarcie umowy o współpracy naukowej między Instytutem Techniki Mikrosystemów PWr i Katedrą Mikroelektroniki Słowackiego Uniwersytetu Technicznego w Bratysławie (35:0:0).

• Przeprowadzono wybory uzupełniające do komisji dyscyplinarnej dla nauczycieli akademickich (grupa dr hab. nie będących profesorami) ze względu na rezygnację **dr hab. Juliusza Gajewskiego**. Spośród zgłoszonych przez wydziały list kandydatów (tych samych, co w zasadniczych wyborach) wybrany został **dr hab. Aleksander Zgrzywa (IZ)**.

• Senat poparł (30:2:2) wykupienie zniżek kolejowych dla wszystkich pracowników PWr. Za wnioskiem wypowiedziała się **dr M.Michalewska (ZNP)**.

• **JM Rektor** zapowiedział, że na styczniowym posiedzeniu udzieli odpowiedzi na pytania Komisji ds. Stanu Finansowego i Strategii Rozwoju Uczelni ad hoc zawarte w protokole z jej drugiego posiedzenia.

• **Dr A.Grzegorzczak** przedstawił interpelację zawierającą pytania:

– Ile wynosiły godziny ponadwymiarowe i godziny w rozliczeniach międzywydzia-

łowych na poszczególnych wydziałach w ciągu dwóch minionych lat akademickich?

– Jaka jest planowana stawka godzinowa rozliczeń międzywydziałowych w br. akademickim?

– Jaka była przeciętna liczba godzin zajęć tygodniowo na poszczególnych wydziałach i w semestrach r.ak. 97/98 i 98/99?

• **JM Rektor** poinformował:

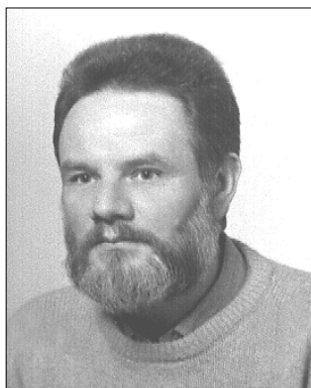
– o treści listu **min. M.Handkego**, który informuje, że NSA podzielił jego stanowisko, że uczelnia nie może uchwałą odebrać dyplomu magisterskiego osobie oskarżonej o plagiat; musi to być przeprowadzone w postępowaniu administracyjnym,

– o treści listu **prof. K.Czerner**a z podziękowaniem za poparcie Senatu PWr dla Muzeum Architektury,

– o możliwości ubiegania się o nagrodę Siemens (rozpoczęła się V edycja konkursu).

• **Prof. J.Koch** omówił wynik polskich starań o udział w realizacji projektów 5.PR Unii Europejskiej. Nie wypadamy zbyt dobrze w zestawieniu z Węgrami, Czechami, a nawet Estonią. Przypomniał, że przy WCTT działa punkt konsultacyjny programu.

Następne posiedzenie 27 stycznia 2000 roku, godz. 9.15. (*mk*)

Wspomnienie

Ś.P
LUCJAN PAWLAK
(1947–1999)

23. listopada 1999 roku zmarł dr inż. Lucjan Pawlak, adiunkt w Instytucie Chemii Nieorganicznej i Metalurgii Pierwiastków Rzadkich. Urodził się w roku 1947 w Jastarni na Półwyspie Helskim. Po ukończeniu liceum ogólnokształcącego w Pucku, w roku

1965 rozpoczął studia na Wydziale Chemicznym Politechniki Wrocławskiej, na całe życie wiążąc się z naszą uczelnią.

Opublikował ponad trzydzieści prac z dziedziny fizykochemii i fizyki ciała stałego. Na początku swojej kariery naukowej badał metodą EPR dotowane półprzewodniki typu A^{III}B^{VI}. Kontynuował te prace stosując jako matryce diamagnetyczne siarczki i selenki ziem rzadkich o strukturze spinelu. Przez wiele lat badał wpływ pola krystalicznego na właściwości magnetyczne podwójnych i potrójnych związków lantanowców. Podczas pobytu w Technische Hochschule w Darmstadtzie zajmował się związkami lantanowców o charakterze cięż-

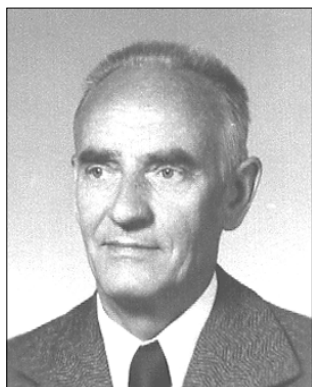
kofermionowym. Nie ograniczał się badań o charakterze podstawowym – uczestniczył w opracowaniu technologii produkcji glejty ołowiowej oraz technologii otrzymywania tytanu ze złóż znajdujących się w okolicach Augustowa (kopalni tej nie uruchomiono).

Największą pasją Lucjana Pawlaka była dydaktyka, której poświęcał bardzo dużo czasu. Uczestniczył we wszystkich zajęciach laboratoryjnych i ćwiczeniach z chemii nieorganicznej i analitycznej na Wydziale Chemicznym i Wydziale Podstawowych Problemów Techniki. Prowadził także specjalistyczne zajęcia związane ze swoimi zainteresowaniami naukowymi. Był jednym z głównych autorów podstawowego podręcznika do ćwiczeń z chemii nieorganicznej. Przez lata, jako opiekun grup studenckich, a później doradca toku studiów, służył radą i pomocą wielu pokoleniom studentów.

Drugą wielką pasją doktora Pawlaka było morze, co zapewne miało związek z miejscem, w którym urodził się i dorastał. Uprawiał czynnie żeglarstwo, doszedł do stopnia sternika morskiego. Był człowiekiem cenionym i lubianym, zarówno przez studentów jak i pracowników. Niezwykle uczynny i obojętny, nigdy nie uchylał się od najcięższych i najbardziej niewdzięcznych prac. Jego nieobecność to niepowetowana strata dla Instytutu. Długo pozostanie w pamięci koleżanek, kolegów i przyjaciół.

Marek Duczmal

Wspomnienie

Ś.P.

JAN HOŁOWNIA

(24.12.1919 – 3.01.2000)

Profesor Jan Hołownia, urodzony w dniu 24.12.1919 r. w Zelwie, swoje życie i energię poświęcił Politechnice Wrocławskiej i nauce, nie po to by zrobić karierę. Przyświecała mu wiara w istotność pomnażania talentów oraz poznawania

prawdy o Wszechświecie. Był umysłem sceptycznym. Samodzielnemu zgłębianiu prawdy towarzyszyła nie w ludzi pokładana ufność, lecz idealistyczna nadzieja na sprawiedliwość. Wysoko cenił to, co wymagało trudu, jak oddanie sprawiedliwości i uznanie autorytetu.

Miał naturę wolnego człowieka, bronił nieskrępowania myśli i nie wyznawał żadnych ideologii. Obiektywny i krytyczny na polu nauki, wytrwał przy niewzruszonej hierarchii wartości. Sam cenił ludzi mądrych, którzy jak on mieli coś ważnego do powiedzenia i nie parli do zaszczytów. Przy poczuciu własnej autentycznej wartości i zaabsorbowaniu pracą, obcy mu był koniunkturalizm. Wybitne znaczenie zawodowe i naukowe wypracował sobie przez lata.

Wszechstronny i zainteresowany rozległymi obszarami wiedzy, zabierał głos w sprawach, na których się znał. W swej dyscyplinie był autorytetem, uznanym wcześniej za granicą, niż w kraju. Torował pozycję dla polskich osiągnięć w tej dziedzinie nauki na świecie.

Był inicjatorem i organizatorem pierwszej w Europie, cyklicznej Międzynarodowej Konferencji Kompatybilności Elektromagnetycznej, zorganizowanej we Wrocławiu w 1972 r. i kontynuowanej do dnia dzisiejszego. Jako pierwszy polski autor opublikował swą pracę w prestiżowym czasopiśmie IEEE Transactions on EMC (1976), reprezentującym najwyższy poziom i światowy zasięg w tej dziedzinie.

Pracowity i wymagający od siebie, stawiał wysokie wymagania innym. Od najmłodszych lat zdany na samodzielność, oczekiwał jej u młodszej kadry naukowej.

W 1988 r. opuścił macierzysty Instytut Telekomunikacji i Akustyki, by zasilić grono samodzielnych pracowników nauki w Instytucie Metrologii Elektrycznej.

Po przejściu na emeryturę w 1990 r. miał wciąż wiele do przekazania środowisku naukowemu i społeczeństwu. W 1993/1994 r. rozpoczął starania i przygotowania kolejnej pracy do publikacji książkowej, która uogólniała i upowszechniała wyniki wieloletnich studiów i badań z zakresu kompatybilności elektromagnetycznej, opartych w znacznej mierze na oryginalnych i autorskich koncepcjach analizy tych zagadnień. We wstępie do tej szeroko zakrojonej monografii (1994-98) liczącej ponad 600 stron maszynopisu, wyrażał wdzięczność Senatowi i JM Rektorowi Politechniki Wrocławskiej za zapewnienie warunków umożliwiających wykonanie tej pracy. Profesor Hołownia zdołał w niej pomieścić tylko wybrane materiały, opracowane w ciągu kilku dziesięcioleci pracy dydaktycznej do wy-

kładów: *Kompatybilność Elektromagnetyczna i Pola Biofizyczne*, jak i rezultaty własnych prac naukowo-badawczych na rzecz licznych instytucji i przedsiębiorstw w kraju.

Profesor Jan. Hołownia jest autorem około 110 publikacji naukowych. Swoje prace publikował głównie w *Archiwum Elektroniki*, *Zeszytach Naukowych Politechniki Wrocławskiej*, *Przeglądzie Telekomunikacyjnym* oraz w czasopiśmie i materiałach konferencyjnych za granicą. Był promotorem sześciu prac doktorskich i około 120 prac magisterskich i inżynierskich. Za swoją działalność naukowo-dydaktyczną był wielokrotnie odznaczany. Między innymi: Medalem 10-lecia Polski Ludowej, Złotym Krzyżem Zasługi, srebrnym medalem „Za Zasługi dla Obronności Kraju”, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz licznymi odznaczeniami Politechniki Wrocławskiej.

W ostatnim okresie profesor Hołownia skupił się na tematyce: nauka a problemy ekologiczne. Rozważał wpływ cywilizacji technicznej na ziemskie środowisko elektromagnetyczne w warunkach wzrastającego wykorzystania energii przez człowieka. Podejmował problemy bioelektroniki i przenoszenia przez promieniowanie elektromagnetyczne nie tylko energii, lecz i skojarzonej z nią informacji pomiędzy obiektami materialnymi.

Jako emeryt prowadził nadal w Instytucie Metrologii Elektrycznej seminaria poświęcone terapii biorezonansowej i silnym oddziaływaniom znikomych energii, spełniających wymóg koherencji. Obok zajęć seminaryjnych na Uczelni w 1997 r. na prośbę Wrocławskiej Izby Lekarskiej przedstawił referat dotyczący tej terapii. W maju 1997 r. przeprowadził seminarium pt. *Podstawy teoretyczne i środki techniczne terapii biorezonansowej*, zorganizowane przez koło SEP Instytutu Metrologii Elektrycznej i Wrocławski Oddział SEP. W czerwcu 1997 r. na zaproszenie Toruńskiego Towarzystwa Lekarzy przedstawił referat: *Podstawy teoretyczne i środki techniczne informatycznej terapii schorzeń*. Dało to podstawę do szerszego potraktowania tej tematyki w raporcie Politechniki Wrocławskiej. Oprócz zagadnień technicznych chciał w nim przybliżyć problemy oddziaływania pól elektromagnetycznych na zdrowie i zasoby żywej przyrody propagując potrzebę zmiany obowiązującego paradygmatu nauki na rzecz ujęcia holistycznego.

Do ostatnich dni swego aktywnego życia pisał monografię, prowadził seminaria, przygotowywał referaty, wygłaszał odczyty, sporządzał opinie, konsultował i służył radą. Tematami ostatnich referatów Profesora Hołowni były: *Ochrona zdrowia przed elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym oraz Wpływ czynników środowiska elektromagnetycznego w miejscu zamieszkania i pracy pacjenta na efektywność systemowej terapii biorezonansowej jego zdrowia*.

Profesor Jan Hołownia przekładał pracę, obowiązkowość i rzetelność naukowca nad przyjemnością. Lubił przyrodę, las, pstrągowe rzeczki i odludne krainy czystych wód przypominające krajobrazy dzieciństwa w nowogrodzkiej stronie... Z najgłębszych fascynacji przyrodniczo-fizycznych zrodził się zamiar opracowania, głównie w aspektach swej dziedziny, interdyscyplinarnego zagadnienia wody.

Nagła choroba uniemożliwiła spełnienie zamierzeń naukowych niestrudzonego badacza i nieodżałowanego Profesora, Jana Hołowni.

Tadeusz Więkowski

NOWO MIANOWANI PROFESOROWIE Z POLITECHNIKI WROCŁAWSKIEJ

KAZIMIERZ RYKALUK

Kazimierz Włodzimierz Rykaluk urodził się 1.01.1941 r. Ukończył Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica w Hrubieszowie. W latach 1958-63 odbył studia na Wydziale Budownictwa Lądowego Politechniki Wrocławskiej. Na IV i V roku studiów otrzymywał stypendium naukowe im. Maksymiliana Tytusa Hubera. Bezpośrednio po studiach został zatrudniony w Katedrze Metalowych Konstrukcji Budowlanych kierowanej przez prof. Romana Mromlińskiego. Po reorganizacji uczelni katedra ta przekształciła się w Zakład Konstrukcji Metalowych Instytutu Budownictwa, w którym prof. K.Rykaluk przez cały czas pracuje.

Stopień doktora nauk technicznych nadała mu w roku 1969 Rada Naukowo-Dydaktyczna Instytutu Budownictwa za rozprawę pt. „Stan naprężeń w dźwigarze powierzchniowym szczególnego rodzaju”, której promotorem był prof. Zbigniew Kowal. Stopień doktora habilitowanego nauk technicznych nadała mu Rada Naukowa Wydziału Budownictwa Lądowego PWr w 1982 r. na podstawie rozprawy pt. „Pozostające naprężenia spawalnicze w wybranych stanach granicznych”. W roku 1983 został mianowany docentem, a w roku 1991 profesorem nadzwyczajnym.

Zainteresowania naukowe prof. Kazimierza Rykaluka obejmują zagadnienia stateczności ogólnej i miejscowej konstrukcji metalowych, spiętrzeń naprężeń i kruchości stali oraz pęknięcia statycznego i zmęczeniowego konstrukcji stalowych. Z tej tematyki opublikował kilkadziesiąt prac w czasopiśmie krajowych i renomowanych zagranicznych oraz materiałach z konferencji krajowych i międzynarodowych, a także w książce pt. „Pęknięcia w konstrukcjach stalowych”. Był przewodniczącym międzynarodowej konferencji „Thin-walled structures” – Krzyżowa '96, w której uczestniczyli uczeni z 14 krajów Europy.

Prof. K.Rykaluk jest promotorem sześciu przewodów doktorskich oraz recenzentem w siedmiu przewodach. Pod jego kierunkiem zostało wykonanych prawie 160 prac: magisterskich, inżynierskich i podyplomowych. Kilka z nich zostało nagrodzonych w konkursach różnych szczebli.

Pełnił wiele odpowiedzialnych funkcji. Był m.in. dwukrotnie prodziekanem Wydziału Budownictwa Lądowego i Wodnego, trzykrotnie wicedyrektorem Instytutu Budownictwa, kierownikiem Studium Podyplomowego Konstrukcji Metalowych. Od 1991 r. jest członkiem Rady Programowej Studiów Doktoranckich na PWr, a od 1996 r. kieruje dużym Zakładem Konstrukcji Metalowych, w którym jest zatrudnionych m.in. czterech profesorów.

Prof. K.Rykaluk jest m.in. członkiem Komisji Mechaniki i Budownictwa Wrocławskiego Oddziału PAN oraz wiceprzewodniczącym Sekcji Konstrukcji Metalowych Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN.

Uprawiana przez prof. K.Rykaluka specjalność „konstrukcje me-

talowe” zalicza się do grupy specjalności konstrukcyjno-technologicznych, które wymagają permanentnych związków działalności naukowej z praktyką. Dlatego też przez cały okres swojej pracy na uczelni prof. Rykaluk czynnie uczestniczy w działalności inżynierskiej, Stąd głównie czerpie tematykę do działalności naukowej. W roku 1970 odbył roczny staż przemysłowy w Poznańskim Przedsiębiorstwie Konstrukcji Stalowych i Urządzeń Przemysłowych Mostostal. Zaprojektował szereg obiektów budowlanych, wśród których dominują maszty i wieże antenowe. Jest projektantem konstrukcji hełmów wież na katedrze wrocławskiej i częstochowskiej. Posiada uprawnienia projektowo-wykonawcze. Jest rzeczoznawcą budowlanym ustanowionym przez wojewodę, a także rzeczoznawcą Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa (PZITB).

Za swoją działalność naukową, dydaktyczną i inżynierską został odznaczony m.in. Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Srebrną i Złotą Odznaką PZITB, Srebrną i Złotą Odznaką NOT. Otrzymał nagrodę Senatu PWr, 20 nagród Rektora, 4 nagrody Dziekana.

Prof. Kazimierz Rykaluk uważa, że dotychczas udało mu się osiągnąć rozwiązanie najważniejszego problemu, jakim jest rozsądny podział czasu swojego życia. Dzieli go mianowicie na cztery sfery: naukę, dydaktykę i wychowanie studentów, działalność inżynierską oraz życie rodzinne. □

DANUTA ŻUCHOWSKA

Postanowieniem z dnia 22 listopada 1999 r. Prezydent RP nadał tytuł naukowy profesora nauk technicznych dr hab. inż. Danucie Annie Żuchowskiej, prof. nadzw. PWr.

Profesor Danuta Żuchowska urodziła się 29 grudnia 1934 roku w Bonikowie w woj. kaliskim, w rodzinie nauczycieli. Ukończyła liceum ogólnokształcące we Lwówku Śląskim.

Studiowała w latach 1953-58 na Wydziale Chemicznym PWr i uzyskała stopień magistra inżyniera chemii ze specjalizacją w technologii tworzyw sztucznych. Stopień doktora nauk technicznych nadała jej Rada Wydziału Chemicznego PWr w 1967 roku za pracę „Badania procesu sieciowania i niektórych właściwości utwardzonych małowiskoczątkowych kopolimerów butadienu ze styrenem”, której promotorem był prof. Włodzimierz Łaskawski. Stopień doktora habilitowanego nauk chemicznych uzyskała w 1981 roku decyzją Rady Wydziału Chemicznego PWr na podstawie rozprawy habilitacyjnej pt. „Struktura i właściwości małowiskoczątkowych polibutadienów modyfikowanych chemicznie”.

Od listopada 1958 r. podjęła pracę na Politechnice Wrocławskiej, początkowo w Katedrze Technologii Tworzyw Sztucznych, następnie w Instytucie Technologii Organicznej i Tworzyw Sztucznych – kolejno na stanowiskach asystenta, starszego asystenta, adiunkta, docenta a następnie profesora nadzwyczajnego od 1991 roku. Staż

NOWO MIANOWANI PROFESOROWIE Z POLITECHNIKI WROCŁAWSKIEJ

naukowy odbyła w 1980 roku w Szwecji w Królewskim Instytucie Technologicznym w Sztokholmie.

Jej łączny dorobek naukowy wynosi 144 pozycje, w tym 45 artykułów w czasopiśmie o obiegu międzynarodowym, 1 monografię, 1 książkę, 2 podręczniki, 8 patentów, 34 artykuły w materiałach konferencyjnych (pełne teksty), 47 komunikatów z konferencji (streszczenia), 2 recenzje opublikowane, 5 publikacji popularnonaukowych oraz 37 prac niepublikowanych (raportów). Książka „Polimery konstrukcyjne” wydana przez WNT cieszy się dobrą opinią w środowisku nie tylko studenckim.

Początkowo zajmowała się syntezą wymiennicy jonowych i zastosowaniem ich jako żywic adsorpcyjnych w przemyśle cukrowniczym lub jako katalizatorów w syntezie pentaerytrytu. Była współautorką metody otrzymywania ferromagnetycznych tlenków żelaza przeznaczonych do magnetycznego zapisu dźwięków.

Następnie opracowała metodę anionowej polimeryzacji oraz modyfikacji chemicznej polimerów o małym ciężarze cząsteczkowym metodą epoksydowania i szczepienia. Wyniki prac stanowiły podstawę do opracowania technologii modyfikacji kopolimerów butadienowo-styrenowych w skali ćwierćtechnicznej i otrzymywania tworzyw warstwowych o dobrych właściwościach dielektrycznych w szerokim zakresie temperatur i częstotliwości.

Po habilitacji prof. D. Żuchowska skoncentrowała się na zagadnieniach modyfikacji poliolefin i elastomerów termoplastycznych oraz otrzymywaniu tworzyw podatnych na biodegradację. Zbadała przebieg procesów epoksydowania lub uwodorniania blokowych kopolimerów butadien/styren o różnej budowie makrocząsteczki kopolimeru oraz strukturę fizyczną właściwości fizykochemicznych. Opisała przemiany relaksacyjne zachodzące w epoksydowanych kopolimerach i wpływ stopnia epoksydowania na strukturę domenową tych kopolimerów. Wykazała, że opracowane uwodornione kopolimery są dobrymi modyfikatorami lepkości olejów, zaś epoksydowane blokowe kopolimery butadien/styren skutecznie modyfikują poli(chlorek winylu) oraz polistyren.

Tematykę modyfikacji chemicznej podjęła również na stażu w Szwecji, gdzie – pracując z prof. B. Rånby, doktorem h.c. PWr – wykazała nowe zastosowania polimerów naturalnych, polisacharydów i celulozy, które po procesie szczepienia monomerami winylowymi i zhydrolizowaniu są doskonałymi hydrożelami.

Wiele uwagi poświęciła poznaniu zależności między strukturą fizyczną i chemiczną dienowych elastomerów termoplastycznych oraz ich współdziałaniu w mieszaninie z polimerami o postaci semikrystalicznej lub amorficznej. Uzyskane wyniki pozwoliły udowodnić, że elastomer termoplastyczny (trójblokowy kopolimer butadien/styren lub uwodorniony kopolimer izopren/styren) powoduje zmianę struktury krystalicznej matrycy polipropylenowej w mieszaninie PP-kopolimer dienowo/styrenowy bez wpływu na jej całkowitą zawartość. Ustalona została relacja między wymiarem skupisk fazy elastomeru a dynamicznymi właściwościami mechanicznymi. Badania wykazały, że epoksydowany trójblokowy kopolimer ESBS – w zależności od stopnia epoksydowania – skutecznie inhibuje procesy dehydrochlorowania poli(chloru winylu) oraz wpływa na polepszenie udarności układu PVC-kopolimer ESBS skutkiem tworzenia mikroheterogenicznej struktury.

Nowoczesnym kierunkiem badań prof. Danuty Żuchowskiej są prace nad polimerami przyjaznymi dla środowiska. Wraz z kierowanym zespołem i we współpracy z przemysłem oraz Instytutem Chemii Makromolekularnej w Republice Czeskiej opracowała po-

datne na procesy (bio)degradowalne tworzywo poliolefinowe oparte na mieszaninach poliolefin ze skrobnią. Podczas biodegradacji ulega zmianie heterogeniczna struktura mieszaniny, a poliolefina jest podatna na degradację, zwłaszcza gdy kompatybilizatorem układu jest epoksydowany kauczuk naturalny.

Najnowszym obszarem prac prof. Żuchowskiej jest modyfikacja mieszanin poliolefin z elastomerem termoplastycznym metodą radiacyjną. Badania prowadzone we współpracy z Instytutem Chemii i Techniki Jądrowej w Warszawie pozwoliły określić czas życia makrorodników powstających w takich mieszaninach pod wpływem napromieniowania szybkimi elektronami w zależności od dawki i rodzaju mieszaniny.

Za osiągnięcia w pracach naukowo-badawczych prof. Żuchowska otrzymała liczne nagrody Rektora, Dziekana oraz nagrodę Ministra Edukacji Narodowej. Posiada Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, Złotą Odznakę Politechniki Wrocławskiej oraz Odznakę Honorową SITPChem.

Prof. Żuchowska prowadzi wykłady z przetwórstwa tworzyw sztucznych na Wydziale Chemicznym PWr. Od 1996 prowadzi seminarium dyplomowe ze studentami V roku specjalności „Chemia i technologia polimerów”. Była promotorem trzech zakończonych przewodów doktorskich i opiekunką około 45 prac dyplomowych. W latach 1981-83 oraz od 1996 roku do chwili obecnej jest opiekunką studium doktoranckiego w swoim instytucie.

Pełniła i nadal pełni z powodzeniem wiele funkcji: dyrektora Instytutu Technologii Organicznej i Tworzyw Sztucznych (od 1996 r. do dzisiaj), zastępcy dyrektora instytutu ds. dydaktyki, kierownika zakładu naukowego oraz zespołu dydaktycznego. Była też członkiem Wydziałowej Komisji Bibliotecznej. Recenzowała książki, skrypty i artykuły do druku, prace doktorskie i projekty badawcze KBN. Była i nadal jest członkiem wielu komitetów naukowych konferencji.

Prof. Danuta Żuchowska jest wdową od 1998 roku, ma dwie zamężne córki i pięcioro wnucząt. □

ADAM JANIAK

Adam Janiak urodził się 10 XI 1949 r. w Starym Węglińcu (k. Zgorzelca), gdzie ukończył Szkołę Podstawową. Po ukończeniu w 1967 r. LO w Zgorzelcu i zdaniu egzaminów został przyjęty na eksperymentalne Studium Podstawowych Problemów Techniki na Wydz. Elektroniki Politechniki Wrocławskiej. W 1972 r. ukończył z wyróżnieniem studia i uzyskał tytuł magistra inżyniera elektroniki. Pod koniec studiów magisterskich rozpoczął studia doktoranckie na Wydz. Elektroniki PWr, które kontynuował do 15 IV 1975 r., kiedy to uzyskał stanowisko starszego asystenta w Instytucie Cybernetyki Technicznej PWr. W 1976 r. przedłożył Radzie Naukowej ICT PWr rozprawę doktorską pt.:

Dokończenie na stronie 10

NOWO MIANOWANI PROFESOROWIE Z POLITECHNIKI WROCŁAWSKIEJ

Dokończenie ze strony 9

„Czasowo-optymalne sterowanie sekwencją kompleksów operacji niezależnych” i obronił ją 15 I 1977 r. uzyskując stopień doktora nauk technicznych.

15 V 1992 r., na Wydz. Elektroniki Politechniki Warszawskiej, obronił rozprawę habilitacyjną pt.: „Dokładne i przybliżone algorytmy szeregowania zadań i rozdziału zasobów w dyskretnych procesach przemysłowych”, wydaną przez Wydawnictwo PWr, Wrocław 1991 (dyscyplina naukowa – automatyka i robotyka).

22 XI 1999 r. Prezydent RP nadał mu tytuł naukowy profesora nauk technicznych (dyscyplina – informatyka).

Począwszy od 15 IV 1975 r. do 31 I 1977 r. pracował na stanowisku starszego asystenta, od 1 II 1977 r. do 1 I 1997 r. – na stanowisku adiunkta, a od 2 I 1997 do chwili obecnej – na stanowisku profesora nadzwyczajnego w ICT PWr.

Podstawowym obszarem zainteresowań naukowych A. Janiaka przed habilitacją była problematyka szeregowania (harmonogramowania) zadań (operacji technologicznych) na maszynach (w gniazdach produkcyjnych) i/lub rozdziału różnorodnych zasobów w systemach produkcyjnych. Następnie zainteresowania naukowe A. Janiaka koncentrowały się głównie w obszarze badania złożoności obliczeniowej oraz konstrukcji bardzo szybkich algorytmów rozwiązywania różnorodnych problemów szeregowania zadań z rozdziałem zasobów podzielnymi w sposób dyskretny i ciągły. Problematyka ta jest niezwykle istotna przy konstrukcji tzw. „schedulerów” w systemach operacyjnych komputerów. Reasumując, A. Janiak wprowadził do literatury światowej konkretne narzędzia w postaci modeli matematycznych i algorytmów rozwiązania realnie istniejących problemów szeregowania i rozdziału zasobów, w celu ułatwienia optymalnego projektowania i zarządzania systemami operacyjnymi komputerów, czy też systemami wspomagającymi podejmowanie decyzji podczas komputerowo zintegrowanej produkcji przemysłowej.

Badania te realizował w ramach dwu dużych trzyletnich indywidualnych grantów KBN (którymi kierował). Badania te prowadził przy współpracy z profesorami z wielu wiodących w tej dziedzinie ośrodków na świecie, między innymi z: Białoruskiej Akademii Nauk, Ecole des Mines de Nancy (Francja), Otto-von-Guericke Universität (Niemcy), The Hong Kong Polytechnic University, University of Southampton (Anglia), Queensland University of Technology (Australia), Washington University (USA), co zaowocowało wspólnymi publikacjami w renomowanych międzynarodowych czasopismach.

Wprowadzone przez prof. A. Janiaka nowe modele były następnie wykorzystywane przez wielu autorów z USA, Białorusi, Izraela, Turcji, Nowej Zelandii, Hong Kongu i Francji.

Opublikowany dorobek naukowy prof. A. Janiaka wynosi 96 artykułów, w tym 28 w prestiżowych międzynarodowych czasopismach (z tzw. listy filadelfijskiej) oraz dwie indywidualne książki. Rezultaty te były wielokrotnie cytowane w artykułach międzynarodowych czasopism (Science Citation Index wyszczególnia 49 cytaowań), a także w opracowaniach monograficznych. Podsumowanie tych rezultatów znalazło miejsce w jego monografii pt.: „Wybrane problemy i algorytmy szeregowania zadań i rozdziału zasobów” wydanej przez Akademicką Oficynę Wydawniczą PLJ (edytor - prof. L. Bolc, IPI PAN), seria: Informatyka, Warszawa 1999 r.

Jest on członkiem 9 komitetów naukowych cyklicznych, presti-

żowych, międzynarodowych konferencji. Przewodniczył ponad 20 sesjom na różnych konferencjach. Uczestniczył w ponad 40 międzynarodowych renomowanych konferencjach, w tym ponad 20 razy był zaproszony jako tzw.: „invited speaker” (w tym 8 razy celem wygłoszenia referatów plenarnych). Zorganizował 5 sesji naukowych na międzynarodowych konferencjach. Jest stałym recenzentem w kilkunastu czasopismach o światowej renomie.

Jako „visiting professor” zrealizował 21 wyjazdów na zaproszenia uniwersytetów z różnych krajów świata. Były to wizyty od kilkunastu dni do 6 miesięcy, wiele z nich zaowocowało wspólnymi artykułami. Był m.in. w: The Hong Kong Polytechnic University (Hong Kong), James Cook University (Australia), Universitat de Valencia (Hiszpania), Otto-von-Guericke-Universität (Niemcy), Université de Metz (Francja), Bar-Ilan University (Izrael), University of Melbourne (Australia), Queensland University of Technology (Australia), Northern Territory University (Australia), Victoria University of Wellington (Nowa Zelandia), University of Canterbury (Nowa Zelandia), Assian Institute of Technology (NATO, Tajlandia), Ecole des Mines de Nancy (Francja), University of Manitoba (Kanada), McMaster University (Kanada).

W latach 1994-1997 był członkiem sekcji „Informatyka” KBN, a w latach 1998 -1999 – sekcji „Metody komputerowe w nauce” KBN. Był recenzentem licznych wniosków o granty KBN w Polsce, jak również recenzentem grantów dla Australian Research Council. W 1996 r., a następnie powtórnie w 1999 r., został wybrany do Komitetu Informatyki PAN. Za osiągnięcia naukowo-badawcze otrzymał indywidualną nagrodę Ministra Edukacji Narodowej w 1989 r. oraz zespołową Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 1986 r., a także 8 nagród J. M. Rektora PWr i 2 nagrody Dyrektora ICT.

Adam Janiak był promotorem 2 obronionych z wyróżnieniem prac doktorskich, jest opiekunem 8 doktorantów. Recenzował 2 prace habilitacyjne i 6 doktorskich (w tym 2 dla School of Graduate Studies, University of Melbourne, Australia).

Ma on także spory dorobek dydaktyczny. Opracował i prowadził nowe wykłady, seminaria, ćwiczenia i laboratoria na wydziałach: Elektroniki, Informatyki i Zarządzania, Elektrycznym oraz Podstawowych Problemów Techniki. Opracował także i prowadził jeden semestr wykłady pt.: (1) „Computational Complexity Theory”, (2) „Scheduling Problems” dla doktorantów i pracowników naukowych z 5 uniwersytetów w Melbourne (Australia) oraz dla kadry Queensland University of Technology w Brisbane (Australia). Otrzymał również propozycje tzw. „teaching position” z International Academic Services (USA, 1990 i 1993) oraz z prywatnego Bilkent University (Ankara, Turcja, 1991). W latach 1981-1993 był kierownikiem ponad 20-osobowego zespołu dydaktycznego „Systemy Sterowania” i w okresie tym był inicjatorem i organizatorem nowych wykładów, stanowisk laboratoryjnych oraz studium podyplomowego. Brał udział w instytutowej i wydziałowej komisji ds. programów studiów. Był współtwórcą 3 nowych specjalności oraz promotorem 67 prac magisterskich i inżynierskich. W 1996 r. został wybrany na przewodniczącego Instytutowej Komisji ds. Finansowych, jest także członkiem Komisji ds. Dydaktyki i ds. Nauki.

Za osiągnięcia w działalności dydaktycznej i dydaktyczno-organizacyjnej otrzymał 2 nagrody Dziekana Wydz. Elektroniki oraz 3 nagrody Dyrektora ICT.

Do organizacji politycznych nigdy nie należał i nie należy. □

Wspomnienie

Ś.P.

ANDRZEJ TEISSEYRE
1911–2000

Prof. dr hab. inż. Andrzej Teisseyre urodził się we Lwowie 31.10.1911 roku. Jego ojcem był znany profesor Politechniki Lwowskiej paleontolog i geolog (odkrywca złóż ropy naftowej w Rumunii).

W okresie międzywojennym uzyskał wykształcenie średnie,

a następnie wyższe na Wydziale Mechanicznym Politechniki Lwowskiej zakończone dyplomem magistra inżyniera w 1936 r.

W tym czasie był na praktyce w szwedzkim przemyśle silnikowym (firma Bolinder) i odbywał służbę wojskową, kończąc szkołę podchorążych rezerwy (artylerii) we Włodzimierzu Wołyńskim.

Jeszcze przed wojną podjął pracę w przemyśle lotniczym w Okęciu.

Jednocześnie aktywnie uczestniczył w działalności sportowej (udział w FIS – 1938 r. w konkurencji biegów narciarskich i kombinacji klasycznej). Ponadto wykonał projekty skoczni narciarskich w Brzuchowicach k. Lwowa, a po 1945 r. również w Karpaczu. Jako podporucznik rezerwy brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. W latach 1939–41 pracował jako instruktor w średnim szkolnictwie zawodowym we Lwowie.

W 1942 r. założył rodzinę (wychował 3 synów). W końcowym okresie okupacji został deportowany na roboty przymusowe do Niemiec.

Po wojnie we Wrocławiu współuczestniczył w organizacji Politechniki Wrocławskiej i rozpoczął pracę na Wydziale Mechaniczno-Elektrycznym w Katedrze Silników Tłokowych (1948) zajmując początkowo stanowisko adiunkta, a później zastępcy profesora. Ponadto w 1949 r. na powstającym Wydziale Lotniczym prowadził wykłady z dziedziny silników lotniczych. W 1952 r. po odejściu prof. Kazimierza Szawłowskiego został kierownikiem Katedry Silników Tłokowych, przekształconej w 1966 r. w Zakład Silników Spalinowych.

Równoległe z pracą naukową na Politechnice Wrocławskiej był zaangażowany w rozwój przemysłu (WSK-Psie Pole), uczestniczył w uruchomieniu pierwszego po wojnie polskiego silnika motocyklowego do „SHL 125”. W drugiej połowie lat pięćdziesiątych uzyskał stopień doktora nauk technicznych z dziedziny dynamiki układów korbowych dotyczących analizy wybranych zagadnień drgań skrętnych. Po napisaniu rozprawy habilitacyjnej uzyskał nominację na stanowisko docenta w 1964 r., a następnie profesora nadzwyczajnego w 1970 r.

W dziedzinie dydaktyki prowadził wykłady i ćwiczenia konstrukcyjne, prace przejściowe i dyplomowe z silników spalinowych (również lotniczych) oraz maszyn tłokowych. Był twórcą laboratorium silników spalinowych w IKiEM PWr. Opracował szereg skryptów, które były popularne również w innych ośrodkach uczelnianych.

Przez kilka kadencji Profesor był prodziekanem ds. studenckich na Wydziale Mechaniczno-Energetycznym i Mechanicznym.

W zakresie działalności naukowo-badawczej i współpracy z przemysłem głównym kierunkiem zainteresowań Profesora była dynamika układów korbowych maszyn tłokowych i analiza obliczeniowa procesu spalania w silnikach wysokoprężnych. Prowadził również prace konstrukcyjne współdziałając z przemysłem. Współpracował z szeregiem zakładów przemysłu silnikowego i przedsiębiorstwami eksploatującymi silniki spalinowe.

Wspólnie z Centralnym Biurem Konstrukcyjnym Silników Spalinowych prowadził badania w dziedzinie analiz drgań skrętnych dla nowoprojektowanych silników okrętowych i kolejowych (w ciągu lat pięćdziesiątych i sześćdziesiątych).

W latach 1956–66 współpracował z Puckimi Zakładami Mechanicznymi jako konsultant przy modernizacji i przy powstawaniu nowych projektów silników kutrowych i łodziowych. Nawiązał wieloletnią współpracę z Zakładami Cegielskiego w dziedzinie drgań skrętnych i dynamiki układów korbowych oraz konstrukcji kadłubów spawanych silników kolejowych.

Współpracował z „Fadromą” i „Cuprum” w zakresie pasywizacji spalin w napędach maszyn górniczych, kierując badaniami dopalaczy katalitycznych i absorberów oraz modyfikacji procesów spalania. Ponadto prowadził prace studialne i rozpoznawcze nad silnikami Stirlinga (powstały 2 pracujące modele oraz zrealizowano szereg prac dyplomowych i pracę doktorską).

Razem z Instytutem Lotnictwa pracował nad obliczeniową i doświadczalną analizą procesów spalania w silniku wysoko- i średnioprężnym.

Pomimo przejścia na emeryturę (1981 r.) Profesor utrzymywał kontakt ze swoim zakładem. Uczestniczył między innymi w opracowywaniu konstrukcji korbowodów do silników „Wola” i tłumika drgań skrętnych do silnika 4C90 (działającego we współcześnie produkowanym samochodzie „Lublin 3”).

Brał udział w pracach badawczych organizowanych dla emerytów przez Dział Nauki PWr. W grudniu 1999 r. zakończył ostatni raport pt. „Analiza przebiegu procesu spalania w silniku wysokoprężnym”.

W życiu prywatnym bardzo cenił naturę, turystykę, tężyznę fizyczną, zdrowie i sport, a szczególnie narciarstwo. Pomógł w rozbudzaniu w środowisku wrocławskim zainteresowania sportem. We wczesnych latach pięćdziesiątych wraz z grupą entuzjastów z AZS zbudował we Wrocławiu treningową skocznię narciarską. Znajdowała się ona na wzgórzu „Kilimandżaro” za kąpieliskiem „Morskie Oko”. Odbył się tam konkurs skoków z prawdziwego zdarzenia; osiągnęto odległości do 20 metrów. Najchętniej jednak biegał nas nartach. Kulturował ten sport do podeszłego wieku.

Będąc do końca życia aktywnym pracownikiem naukowym pozostawił bogaty dorobek publikacyjny. Był wychowawcą wielu pokoleń inżynierów i pracowników naukowych. Człowiek niezwykle pracowity, skromny i prawy. Nie szczędził wysiłku, by swoją głęboką wiedzę i wieloletnie doświadczenie przekazywać innym.

*Jerzy Kuśmidrowicz
Aleksander Teisseyre*

Zanim Senat PWr na grudniowym posiedzeniu zatwierdził regulamin powołanego półtora roku wcześniej Centrum Materiałów Zaawansowanych i Nanotechnologii, jego kierownik, prof. Tadeusz Luty udzielił wywiadu, w którym mówił o celach istnienia tej nowej placówki.

Potrzeba konsolidacji sił

Rozmowa z prof. Tadeuszem Lutym o Centrum Materiałów Zaawansowanych i Nanotechnologii

– *Panie Profesorze, wiele mówi się o Centrum Materiałów Zaawansowanych i Nanotechnologii, które jest określane jako jednostka wirtualna. Co należy rozumieć pod tym określeniem?*

– Centrum nie jest jednostką organizacyjną PWr w takim znaczeniu, że ma osobne pomieszczenia czy jakiegokolwiek etaty. Nie obciąża Politechniki w żaden sposób finansowo. Jako instytucja zostało powołane przez Senat PWr, który jednak przez półtora roku poprzedniej ka-

dencji nie zdążył, albo...

– *... albo nie chciał...*

– ...może nawet najbardziej nie chciał uchwalić regulaminu Centrum. Założyciele nie chcieli rezygnować z realizacji zaplanowanych celów. W związku z tym – za przyzwoleniem pana prorektora prof. Jerzego Zdanowskiego – funkcjonowało ono jako grupa doradców. Nazwa nie jest tu istotna.

– *Kim są ci doradcy?*

– To grupa pięciu profesorów, inicjatorów Centrum: prof. Juliusz Sworakowski, prof. Benedykt Licznarski, prof. Lucjan Jacak, prof. Jan Misiewicz i ja.

– *Jaki zakres prac realizowało Centrum nie mając zatwierdzonego regulaminu?*

– Bardzo ważną, moim zdaniem, działalnością, było organizowanie co miesiąc seminarium. Prowadzone przez prof. Misiewicza (jako mojego zastępcę) seminaria pokazują, co robi się w omawianej dziedzinie na Politechnice Wrocławskiej i w świecie.

Jednakże głównym naszym celem jest dążenie do konsolidacji środowiska badawczego wokół szeroko rozumianej tematyki badań materiałów zaawansowanych i nanotechnologii. Zależy nam na rozpoznaniu prowadzonych u nas badań, ich koordynacji i skonsolidowaniu, gdyż mimo świetnej kadry Politechnika nie osiąga adekwatnych wyników ze względu na rozproszenie tematyki badawczej. Wielu pracowników nie wie, że podobne do ich własnych prace zostały podjęte na innym wydziale, w innym instytucie czy zakładzie. Wiadomo, że w tej chwili, przy obecnej konkurencji na rynku badawczym, mają szansę tylko duże zespoły, podejmujące wyraźną i skonsolidowaną problematykę. Politechnika teoretycznie ma duże możliwości, jako że skupia specjalistów z nauk podstawowych i technologów. Takich uczelni jest niewiele. Tylko że nie wiedząc jedni o drugich nie potrafimy wykorzystać tego potencjału.

Przypuszczam, że na Politechnice zarejestrowano dwa czy trzy tysiące tematów badawczych, gdy wszystkich pracowników naukowych jest 1200. (Mówię to na podstawie proporcji w jednym instytucie.)

Drugim naszym celem było wbudowanie w nowy system organizacji badań pewnego programu kształcenia na studiach doktoranckich. Chodzi o ofertę kursów z przedmiotów związanych z tematyką Centrum. Nie oznacza to, że chcemy sobie zastrzec wyłączność na prowadzenie takich kursów.

– *Czy podobne do naszej koncepcje obserwuje się na światowych uczelniach?*

– Podczas swojego seminarium w kwietniu 1999 roku pokazywałem dokument powołania Centrum Nanotechnologii na Uniwersytecie Harvarda. (Władze tamtej uczelni przeznaczyły na jego działalność miliony dolarów.)

– *Zatem jak działali Panowie jako doradcy Prorektora ds. Nauki?*

– Ogłosiliśmy, za przyzwoleniem prof. Zdanowskiego, dwa konkursy na projekty badawcze. Pieniądze na ten cel pochodziły z części (około 10%) rezerwy prorektora przeznaczonych na badania własne. Regulamin finansowy PWr mówi, że dysponuje on 25% pieniędzy na ten cel. Inicjatorzy Centrum przedstawili swoją propozycję zużytkowania tych środków, a prorektor ją zaakceptował.

– *Jaka była skala finansowa tych konkursów?*

– Konkursy rozpisany w październiku 1998 roku rozdysponował 290 tysięcy złotych, zaś drugi, w lutym 1999 roku – 400 tysięcy zł. Myślę, że społeczność uczelni zareagowała dobrze, jeśli chodzi o ilość zgłoszeń. Co do jakości – jest jeszcze za wcześnie na ocenę, bo każdy projekt jest zbiorem pobożnych życzeń. Nie zawsze jest możliwość pełnej jego realizacji, bo nie jesteśmy w stanie finansować całego projektu badawczego.

– *Jaki więc był główny klucz konkursowy?*

– Przedstawiane projekty musiały mieścić się w szeroko rozumianej tematyce materiałów zaawansowanych i nanotechnologii. Ważnym aspektem była możliwość współpracy przy realizacji projektu między poszczególnymi grupami badawczymi. To sprzyjałoby wspomnianej idei konsolidacji środowisk badawczych. Odpowiadałoby też cenionej ostatnio zasadzie tworzenia drogi „od pomysłu do przemysłu”. Przecież obecnie 5. Ramowy Program UE nie akceptuje pomysłów, które kończą się wyłącznie na papierze, choćby były to bardzo cenne koncepcje. Nikt nie oferuje pieniędzy na rozwiązywanie problemów podstawowych, o ile nie prowadzą do szerszej współpracy, najlepiej kończącej się na wdrożeniach. Czy to jest trend słuszny? To inne pytanie.

– *Pamiętam, że oceniał Pan dosyć krytycznie brak dostatecznego finansowania badań podstawowych.*

– Nie mogę jednak kwestionować faktów, a myśląc nie tylko o swojej sytuacji, ale i o sytuacji uczelni i środowiska, dostrzegam warunki zewnętrzne. Próba odzyskania pieniędzy, które Polska włożyła do badawczego programu wspólnotowego, powiedzie się jedynie wówczas, gdy będzie uczestniczyła w konkursach na projekty z silnej pozycji. Byłoby oczywiście naiwnością sądzić, że samo powołanie Centrum Materiałów Zaawansowanych i Nanotechnologii będzie podstawą do uzyskania przez nie pieniędzy z 5. Programu Ramowego. Jak wspominałem, jest to twór wirtualny, który ma dopiero rozpoznać możliwości badawcze kadr PWr w jednej dziedzinie. Pierwsze nasze konkursy pozwoliły stworzyć wstępny obraz. W pierwszym konkursie zatwierdziliśmy do finansowania cztery projekty, ale w drugim – już dwanaście.

Przyznane pieniądze miały wspomagać badania realizowane wg definicji badań własnych. Uczelnia finansuje badania własne po to, by naukowcy mieli wstępne wyniki pozwalające występować z projektami badawczymi do instytucji zewnętrznych. Drugi cel to umożliwienie każdemu pracownikowi naukowo-dydaktycznemu prowadzenie badań, które są niezbędnym składnikiem działalności akademickiej.

– *Zakończyły się właśnie odbiory prac realizowanych w drugim konkursie. Co z nich wynika?*

– Pokazały one, że zaczynamy kojarzyć zaplanowane cele. Jesz-

cze nie realizować, ale dostrzegać. Omawiane projekty były wykonywane przez pracowników z 12 instytutów. Jest więc znaczna grupa ludzi zajmująca się pokrewnymi tematami. Ponadto niektóre projekty już na etapie zatwierdzania finansowania stwarzały nadzieje na skonsolidowanie badań (np. Instytutu Fizyki i Instytutu Techniki Mikrosystemów). Z kolei w paru przypadkach okazało się, że projekty wspomagane przez Centrum uzyskały już dotację z KBN, zatem inwestycja okazała się udana. Jeden z tematów badawczych finansowanych przez Centrum jest częścią projektu badawczego grupy, która uzyska środki z 5.PR.

– **Co będzie podstawą oceny realizowanych projektów Centrum?**

– Będą one oceniane przez specjalistów i poprzez liczbę i jakość powstałych publikacji. Oczekujemy, że badania zaowocują publikacjami w najlepszych czasopismach z danej dziedziny. Materialnym dowodem osiągnięć będzie wydany w przyszłym roku zbiór publikacji powstałych w ten sposób. Każdy z finansowanych przez Centrum projektów będzie krótko przedstawiony i podsumowany, także pod kątem finansowania zewnętrznego i kooperacji. Chciałbym też podkreślić, że wśród realizatorów naszych projektów jest wielu magistrantów i doktorantów.

– **A finansowanie aparatury?**

– To była znacząca część naszych wydatków, bo pozwalają one budować warsztat naukowy. Mamy nadzieję, że w następnych konkursach, o ile Centrum będzie jeszcze istniało, część aparatury będzie sfinansowana całkowicie przez nas. Nie chcemy przy tym kupować standardowego sprzętu, jakiegoś kolejnego komputera.

– **Rozumiem szlachetny cel, jaki Panom przyświeca, ale zawsze mogą nasuwać się pytania o szczegóły. Na przykład: jaki jest klucz rozdziału pieniędzy i kto o tym decyduje. Albo czy nie jest tak, że współtwórca Centrum jednak sam sobie – choćby podświadomie – daje pewien priorytet.**

– Ponieważ funkcjonowaliśmy (ze względu na brak regulaminu) jako grupa ekspertów pana prorektora, z formalnego punktu widzenia decyzja należała do niego. Opinie naukowe nigdy nie są do końca obiektywne. Można tylko powiedzieć, że jako nadrzędny cel stawiamy sobie rodzaj misji. Na szczęście nie mieliśmy wielkich rozterek, bo negatywnie oceniano 2 lub 3 wnioski.

– **Czy może Pan określić, ile było wniosków dobrych, ile bardzo dobrych?**

– Nie wartościowaliśmy projektów. Sprawdzaliśmy, czy mieści się w zakresie misji tego Centrum, jego obszarze tematycznym, sprzyja współpracy między instytutami, ma szansę rozwinięcia się w szersze badania i czy ma szansę na finansowanie z zewnątrz.

– **Co, Pana zdaniem, najbardziej przeszkadza zatwierdzeniu regulaminu Centrum? Czy są możliwe jakieś kroki sprzyjające podjęciu tej decyzji?**

– Gdybym nie wierzył, to nie podejmowałbym się roli kierownika Centrum, a będę nim do końca grudnia 1999. Dalsza działalność jest niemożliwa bez regulaminu. Nie ma w nim żadnych zapisów niezgodnych z prawem. Kontrowersję budzi punkt mówiący o powołaniu Rady Naukowej Centrum, a w jej składzie ma znajdować się piątka inicjatorów. To dla niektórych członków senackiej Komisji ds. Statutu i Regulaminów poprzedniej kadencji był orzech nie do zgryzienia. Tymczasem my uważamy, że jeśli Centrum ma mieć swój wyraźny rys merytoryczny, to inicjatorom Centrum nie można odmawiać kompetencji.

– **Ale chyba chodzi o to, że jest to powołanie imienne, a nie z urzędu. Osoby inicjatorów są niezmiennie, więc i ich pozycja pozostanie niezmienna – pomijając rzeczy ostateczne. Nie wiem, jak się to mieści w formalnych zapisach instytucji, która w odniesieniu do pełnionych funkcji stosuje zasadę kadencyjności.**

– Zaznaczam jeszcze raz, że ta propozycja nie jest sprzeczna z prawem w instytucji, która stosuje kadencyjność. Uważam, że jest to celowe, bo w wyborach kompetencja kandydata odgrywa czasem mniejszą rolę niż inne, niemerytoryczne czynniki. Prof. Ka-

sprzak napisał kiedyś w liście do Senatu, że gdyby obecne przepisy dotyczące wyboru kierowników obowiązywały za czasów prof. Trzebiatowskiego, nigdy nie zostałby on liderem naukowym żadnej grupy.

– **To prawda, że demokracja nie sprzyja wybitnym indywidualnościom, ale podejrzewam, że przeciwnicy omawianego rozwiązania sądziли następująco: pieniądze są uczelniane, a przechodzą w ręce grupy osób, która z definicji jest nieusuwalna.**

– Takie stwierdzenie brzmi fatalnie, ale można też powiedzieć, że kierownik katedry powołany ze względu na swoją kompetencję również zawiąduje pewną część budżetu uczelni. Ponadto wymienionych pięciu profesorów ma stanowić część rady naukowej – pozostali to przedstawiciele rektora.

Zawsze można dyskutować o kompetencjach, zwłaszcza pod sztandarami braku pieniędzy. Wtedy każdy jest niekompetentny i każdy jest do wyrzucenia. Dotąd nikomu nie uszczupliliśmy budżetu – poza samym prorektorem.

– **Chętnych do rezerwy jest na pewno wielu.**

– Być może. My też chcemy tak być traktowani. Chcemy powiedzieć tak: Pan Rektor ogłasza konkurs na najlepsze pomysły na wykorzystanie rezerwy. Myśmy mieli pomysł na utworzenie Centrum, z którym startujemy do konkursu. Uważam, że mamy inicjatywę i – nazwijmy to nawet – pomysł. Nie jest dobrze walczyć z naszym pomysłem argumentami, że jest to skok na kasę. Wszystko robimy przy odkrytej kurtynie.

– **Każdy ma prawo ubiegać się o pieniądze. Ale czy Panowie zakładają, że Centrum będzie miało stałą pulę środków z rezerwy prorektora, czy też będzie co roku o nie aplikowało?**

– Niczego takiego nie zakładamy. Jako Centrum zamierzamy stale aplikować o wszystkie możliwe środki. A to oznacza zarówno rezerwę prorektora na badania własne, pieniądze z KBN i z Unii Europejskiej. Ale musimy mieć możliwość aplikacji, chcemy startować na równi z innymi. Może powstaną inne centra. Konkurujemy.

– **Dziękuję Panu Profesorowi za rozmowę.**

Rozmawiała Maria Kiszka

Moim zdaniem...

Uważam, że w sytuacji kryzysu finansowego na uczelni odbijającego się w pierwszym rzędzie na ilości pieniędzy przeznaczonych na badania naukowe (drastyczne w niektórych wypadkach ograniczenia środków na badania statutowe) wydaje się co najmniej problematyczne zachowywanie dużej rezerwy centralnej na badania naukowe i przeznaczanie ich na finansowanie jakiegokolwiek centrum.

Centrum powinno zabiegać o środki zewnętrzne lub działać w oparciu o środki dobrowolnie wprowadzane przez uczestniczące w nim zespoły. W przeciwnym wypadku trudno się ustrzec podejrzenia o uprzywilejowanie w dostępie do pieniędzy wewnątrzuczelnianych.

Sprawa przeznaczania jakichkolwiek centralnie administrowanych pieniędzy na działalność Centrum lub autoryzowane przez Centrum konkursy badawcze musi podlegać specjalnej analizie – zwłaszcza w dobie obecnych trudności – i być przedmiotem odrębnych decyzji, najlepiej Senatu.

Poza niewątpliwym znaczeniem centrów dla uruchamiania interdyscyplinarnej współpracy międzyzespołowej wewnątrz uczelni podkreślić trzeba, że właściwa praktyka finansowa w tym względzie – bez specjalnych preferencji wewnątrzuczelnianych dla Centrum – będzie sprzyjała wyjściu Centrum na zewnątrz, co, jak mi się wydaje, jest najbardziej pożądanym, docelowym rozwiązaniem dla tego typu instytucji.

prof. Lucjan Jacak

Jubileusz doc. Jerzego Kuśmidrowicza

Sto lat z Mercedesem

Jubilat z modelem Mercedesa S-500

Rusiński, seniorzy tego instytutu, byli studenci, dyplomanci i doktoranci doc. J.Kuśmidrowicza, osoby spoza PWr, które z nim współpracowały oraz pracownicy zakładu zostali powitani przez aktualnego kierownika – dr Wojciecha Walkowiaka. Występujący w imieniu władz uczelni prof. J.Zdanowski podkreślił wysoką pozycję zawodową Jubilata, jego doskonałą formę psychiczną i fizyczną. Odczytał też list od JM Rektora Andrzeja Mulaka, a prowadzący uroczystość dr Czesław Kolanek przekazał list od prorektora Ludomira Jankowskiego. Dziekan W.Kollek przedstawił biografię tego zasłużonego pracownika Wydziału Mechanicznego.

Jerzy Kuśmidrowicz urodził się 11 grudnia 1924 roku we Lwowie. Tam rozpoczął naukę w szkole podstawowej, a od 1937 r. kształcił się w Korpusie Kadetów w Rawiczu. W okresie wojny musiał jednak podjąć pracę zarobkową. Pracował m.in. jako traktorzysta-mechanik i kierowca-mechanik. W 1946 r. zdał maturę, a jesienią 1952 r. ukończył studia na Politechnice Wrocławskiej na Wydziale Mechanicznym w grupie konstrukcyjnej w sekcji Samochody i Ciągniki. W tym samym roku rozpoczął pracę w Katedrze Elementów Maszyn na Wydzia-

Zakład Napędów Spalinowych Instytutu Konstrukcji i Eksploatacji Maszyn Wydziału Mechanicznego Politechniki Wrocławskiej zorganizował w dniu 10.12.1999 uroczyste seminarium z okazji 75. urodzin swego byłego kierownika – doc. Jerzego Kuśmidrowicza. Obecni na uroczystości: Jubilat, prorektor ds. nauki prof. Jerzy Zdanowski, dziekan prof. Wacław Kollek, dyrektor I-16 prof. Eugeniusz

Uczestnicy seminarium

Uczestnicy seminarium

le Mechanicznym naszej uczelni. W roku 1955 przeniósł się do Katedry Silników Tłokowych. Kolejno pracował na stanowiskach; asystenta, starszego asystenta, adiunkta i docenta. W 1966 r. obronił doktorat z badań nad silnikami dwusuwowymi. Zakładem Silników Spalinowych kierował od 1976 roku, aż do swego przejścia na emeryturę w 1991 roku.

W ciągu całego okresu pracy zawodowej zajmował się rozwojem silników spalinowych i pojazdów oraz napędów spalinowych w pojazdach i żegludze. Współpracował z przemysłem silnikowym i motoryzacyjnym oraz zapleczem technicznym motoryzacji. Rozwiniął współpracę z niemieckimi uczelniami – w Dreźnie, Zwickau i Berlinie, z bułgarskimi – w Sofii i Warnie oraz ze słowacką Politechniką w Żylinie. Prowadził 6 doktoratów, recenzował 14 prac doktorskich, opublikował w czasopiśmie 117 prac, a wyniki swoich badań prezentował na wielu konferencjach krajowych i międzynarodowych. Do jego dorobku naukowego należy zaliczyć 240 raportów dla przemysłu, 7 patentów oraz dwa wzory użytkowe. Trzeba podkreślić, że wiele z tych prac zostało wdrożonych. W 1974 roku doc. J.Kuśmidrowicz zainicjował konferencję KONES, która jest obecnie największym krajowym forum dyskusyjnym na temat napędu spalinowego. W tych spotkaniach biorą też udział liczni goście z zagranicy.

Jego osiągnięcia zawodowe i społeczne były wielokrotnie nagradzane. Wśród wielu posiadanych przez niego odznaczeń są m. in.: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej.

Prof. W.Kollek zauważył, że Docent nie tylko uczył studentów, kształcił swoich współpracowników, ale był także ich przyjacielem, że pozostaje współgospodarzem w swoim zakładzie. Prof. E.Rusiński przypomniał, że Zakład Silników Spalinowych zaliczał się do największych. Fakt, że kojarzy się on z rzetelną pracą, wielką wiedzą, a przede wszystkim z uczciwością, jest zasługą jego wieloletniego kierownika. Dyrektor I-16 wręczył Jubilatowi model Mercedesa S-500, życząc mu, by zamienił go na egzemplarz w skali 1:1. Mgr inż. J.Sęczyk z ILOT z Warszawy nawiązał do trwającej od 1968 r. wieloletniej współpracy z doc. J.Kuśmidrowiczem: zawsze można było liczyć na jego pomoc w rozwiązywaniu trudnych problemów, na umiejętne wykorzystanie uzyskanych środków finansowych i możliwości, jakie stwarzał ten okres. Życzenia w imieniu inżynierów w mundurach przekazał płk dr inż. M.Struż z WSO im. T.Kościuszki. Wyraził on nadzieję, że zostaną zrealizowane ich wspólne plany dotyczące eksploatacji wozów bojowych. Prof. R.Będziński przytoczył opinię, że nie rozwinęłyby się Laboratorium Techniki Optycznych, gdyby nie wsparcie Docenta.

Pod adresem Jubilata padło jeszcze wiele słów uznania i podziękowań. Otrzymał on nie tylko bukiety kwiatów, ale także opracowany pod kierunkiem dr Z.Sroki album, dokumentujący dorobek

naukowy kierowanego przez niego zakładu. Wzniesienie toastu i odśpiewanie „Sto lat” przy akompaniamencie kobzy, na której grał były pracownik zakładu, znany wrocławski himalaista mgr inż. Janusz Kuliś, zakończyło pierwszą część uroczystości.

Seminarium rozpoczął doc. J. Kuśmierz referatem pt. „Rys historyczny i nie tylko”. Autor omówił różne aspekty działalności Zakładu Silników Spalinowych od początków jego istnienia. Przypomniał sytuację polskiego przemysłu samochodowego i silnikowego w latach sześćdziesiątych. Utrudniony w tym okresie, ze względu na sytuację polityczną, transfer wiedzy z zachodu, oraz selektywne przekazywanie informacji ze wschodu utrudniały rozwój tego przemysłu. Zakupienie licencji silników Leylanda w drugiej połowie lat sześćdziesiątych umożliwiło pewien postęp i posunęło polską motoryzację do przodu. Nastąpił wzrost produkcji silników wysokoprężnych. Rozwijał się też przemysł kooperacyjny, dla którego Zakład prowadził badania trwałościowe. Jubilat nawiązał też do okresu, gdy wspólnie z prof. A. Gołąbkową prowadził badania eksploatacyjne autobusu Berliet. Badania napędów spali-

nowych dla przemysłu maszyn budowlanych zakończyły okres jego aktywności zawodowej na naszej uczelni.

„Paliwa alternatywne” to temat referatu wygłoszonego przez dr inż. Marka Rekse. Przeprowadził on analizę możliwości zastosowania paliw roślinnych, a w szczególności oleju rzepakowego, do zasilania silników o zapłonie samoczynnym. W badaniach uwzględniono tendencje ogólnoświatowe, program Unii Europejskiej oraz uwarunkowania naturalne i ekologiczne, dotyczące obszaru Polski.

Seminarium zakończył wykład dr inż. Marka Kułazyńskiego „Woda, słońce i ... w drogę”, w którym autor omówił możliwości wykorzystania nowych (alternatywnych) źródeł energii do napędu pojazdów. Przedstawił on zasadę działania ogniwa paliwowego i podał wskaźniki techniczne prototypowych ogniw paliwowych. Największą atrakcją tego referatu była prezentacja ogniwa paliwowego, zasilanego wodorem, napędzającego silnik elektryczny wentylatora.

Wykłady sprowokowały ożywioną dyskusję na przedstawione tematy. □

Oferta dla dydaktyków

AKADEMIA ROLNICZA WE WROCŁAWIU WYDZIAŁ MELIORACJI I INŻYNIERII ŚRODOWISKA

50-363 Wrocław, pl. Grunwaldzki 24
tel. (0-71) 320-55-40, 328-02-22

ZAPROSZENIE DO SKŁADANIA OFERT DYDAKTYCZNYCH

W związku z uchwałą Senatu Akademii Rolniczej we Wrocławiu (nr 26/99 z 26 listopada 1999 roku) o utworzeniu na Wydziale Melioracji i Inżynierii

Środowiska nowego kierunku studiów „Architektura krajobrazu”, realizowanego od roku akademickiego 2000/2001 jako jednolite pięcioletnie studia magisterskie, zapraszam do składania ofert na prowadzenie zajęć dydaktycznych na pierwszym i wyższych latach studiów na tym kierunku.

Uprzejmie informuję, że kierunek ten, utworzony w wyniku wspólnej inicjatywy nauczycieli akademickich kilku uczelni wrocławskich oraz pracowników administracji samorządowej, będzie miał charakter środowiskowy, w związku z czym zajęcia dydaktyczne zlecane będą osobom, które przedłożą najlepszą ofertę.

Oferty dotyczące przedmiotów objętych planem i programem studiów oraz minimum programowym określonym przez Radę Główną Szkolnictwa Wyższego proszę opracować zgodnie z wzorem określonym w załączniku i przesłać **do końca marca** br. na wyżej wymieniony adres z dopiskiem – „Konkurs ofert – Architektura Krajobrazu”

Dodatkowych informacji związanych z kierunkiem studiów i konkursem ofert udziela dr hab. inż. arch. Zuzanna Borcz, prof. nadzw. AR, tel. 320-55-55.

Z poważaniem

prof. Andrzej Drabiński
dziekan Wydziału Melioracji i Inżynierii Środowiska

W załączeniu zamieszczamy **wzór oferty** prowadzenia zajęć dydaktycznych na kierunku „Architektura krajobrazu”

A. Informacje o Oferencie

1. Tytuł i stopień naukowy, tytuł zawodowy, imię i nazwisko
2. Miejsce pracy, stanowisko
3. Osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i zawodowe związane z architekturą krajobrazu
4. Adres do korespondencji:
  - a) pocztowy,
  - b) tel. ...., fax. ....
e-mail .....

B. Zakres oferty

1. Nazwa przedmiotu:
2. Rok studiów .....
3. Wymiar zajęć: wykłady ..... godz., ćwiczenia .....godz.
4. Rodzaj egzaminu: (rygorowy/nierygorowy)
5. Warunki zaliczenia ćwiczeń
6. Szczegółowa tematyka wykładów (do 1 strony A-4)
7. Szczegółowa tematyka ćwiczeń (do 1 strony A-4)
8. Wykaz proponowanej (dostępnej) literatury
9. Inne informacje związane z ofertą
10. Data i podpis Oferenta

Kopalnia Węgla Brunatnego „Turów”

zlokalizowana jest w południowo-zachodniej części Polski, w pobliżu Bogatyni, na styku granic państwowych z Niemcami i Czechami.

Turoszowski węgiel ma bardzo dobre właściwości użytkowe.

Zapraszamy do skorzystania z naszej oferty sprzedaży węgla brunatnego, jednego z najtańszych paliw energetycznych, o doskonałych parametrach (kaloryczność 10.500 ÷ 11.700 kJ/kg, zawartość popiołu 3 ÷ 8%, zawartość siarki 0,3 ÷ 0,5%, zawartość wody 50,0 ÷ 51,9%) oraz kopalni towarzyszących (iłów: białowypalającego się i szarego oraz gliny klinkierowej czerwonej).

Wszelkich informacji udziela:

Dział Handlowy,
tel. (075)7735933, fax (075)7732552.

KBN KOMITET BADAŃ NAUKOWYCH

Posiedzenie KBN

15 grudnia 1999

- Komitet wysłuchał bieżącej informacji min. Małgorzaty Koźłowskiej o wydatkach w ramach działu 77 – Nauka w 1999 roku.
- Skorygowano sposób podziału między komisje KBN i ich zespoły puli pieniędzy na finansowanie lub dofinansowanie w 1999 r. inwestycji budowlanych i aparaturowych służących potrzebom badań naukowych i prac badawczo-rozwojowych jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych (zmiana uchwały KBN nr 18/99 z 16 czerwca br.). Minister finansów zaaprobował 3 grudnia 1999 zwiększenie środków na inwestycje (stosownie do ustawy o finansach publicznych).

Inwestycje [zł]	budowlane		aparaturowe	
	zwiększenie o	do łącznej kwoty	zwiększenie o	do łącznej kwoty
KBP	5.793.750	82.113.027	4.553.000	68.611.300
KBS	1.296.760	65.926.648	3.333.750	64.275.450
KBN (w sumie)	7.090.510	148.039.510	7.886.750	132.886.750

Komitet warunkowo zaaprobował również projekt uchwały zmieniającej uchwałę nr 17/99 z 16 czerwca br. w sprawie podziału między komisje KBN i ich zespoły środków finansowych na działalność statutową jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych w 1999 roku. Środki zostały zwiększone o 72.837.291 zł do łącznej wysokości 1 331.994.717 zł.

W tym:

Środki finansowe [zł]	działalność statutowa		zakup specjalnej aparatury n-b	
	zwiększenie o	do łącznej kwoty	zwiększenie o	do łącznej kwoty
KBP	9.624.950	656.138.750	29.176.980	29.176.980
KBS	7.165.459	526.758.627	24.112.091	24.112.091
KBN (w sumie)	16.790.409	1.182.897.377	53.289.071	53.289.071

W powyższym rozliczeniu uwzględniono kwoty przyznane zespołom przez Komitet w październiku 1999 na zwiększenie dotacji podmiotowej jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych w wyniku uwzględnienia odwołań.

- Komitet dokonał podziału między komisje KBN i ich zespoły pieniędzy przeznaczonych na finansowanie projektów badawczych XVIII konkursu:

Zespół	I rok realizacji [zł]	Łączny limit [zł]	Kolumna 2 [jako % całk. puli]
1	2	3	4
H-01	3 389 257	7 415 130	4,34
H-02	3 333 539	7 136 381	4,27
p-03	3 630 920	8 058 668	4,65
p-04	7 955 484	16 771 988	10,18
p-05	15 668 86	33 201 351	20,05
p-06	7 373 532	15 595 972	9,44
T-00	3 558 634	7 988 865	4,55
T-07	5 031 411	10 702 217	6,44
T-08	5 637 128	12 098 841	7,21
T-09	6 436 368	13 896 688	8,24
T-10	3 950 099	8 438 679	5,05
T-11	5 179 756	11 003 946	6,63
T-12	6 999 077	14 616 434	8,96
KBP	41 351 596	88 179 490	52,92
KBS	36 792 473	78 745 670	47,00
KBN	78 144 069	166 925 160	100,00

Zespoły ustalą wysokość nakładów przeznaczonych na finansowanie projektów promotorskich i realizowanych przez młodych badaczy.

- Ustanowiono projekt badawczy zamawiany „Chemica C1 - procesy przemian chemicznych metanu (gazu ziemnego)”.
- Departament Współpracy z Zagranicą i Integracji Europejskiej przedstawił dane dotyczące rozstrzygniętych konkursów 5. Programu Ramowego UE (dane dla 10 krajów Europy Środkowej i Wschodniej oraz Cypru). Wśród autorów ponad 11.000 zgłoszonych projektów znalazły się 3.733 instytucje (w tym 855 polskich). W około 3.200 projektach przyjętych do realizacji będzie uczestniczyć 706 instytucji, w tym 167 z naszego kraju.

Strona polska przekazała 3 listopada 1999 część swego tegorocznego wkładu do budżetu 5. PR (równowartość 10.736.560 euro). Pozostała część (w wysokości 10 mln euro) będzie wpłacona ze środków PHARE.

- Sekretarz Komisji Wyborczej poinformował o przebiegu wyborów do zespołów komisji KBN IV kadencji.

- Członkowie Komitetu zapoznali się też m.in. z:
  - propozycjami zmian w ustawie z 25 lipca 1985 roku o jednostkach badawczo-rozwojowych (patrz: serwis www KBN na stronie <http://www.kbn.gov.pl/pub/kbn/docs/projekt2/index2.html>)
  - założeniami polityki innowacyjnej państwa do 2002 roku przyjętymi przez Radę Ministrów na posiedzeniu 6 grudnia br.

Kolejne posiedzenie Komitetu zaplanowano na 19 stycznia 2000 roku. (tz)

Delegacja Europejskiej Agencji Kosmicznej w Polsce

Rozmowy w KBN

W dniu 13 stycznia 2000 w Komitecie Badań Naukowych toczyły się robocze rozmowy na temat przedłużenia porozumienia między European Space Agency i Rządem RP (umowa podpisana w styczniu 1994 roku wygasła w styczniu 1999 roku). Ze strony ESA w rozmowach wzięli udział Karl Bergquist (kontakty międzynarodowe) i Catherine Baudin (sprawy prawne), zaś ze strony KBN dyrektor Marek Kępka i Urszula Wajcen (Departament Współpracy z Zagranicą i Integracji Europejskiej). Po południu delegacja ESA udała się do Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk, gdzie omawiane jest przygotowanie sesji kongresu COSPAR „Space 2000 – The European Perspective”.

Następnego dnia rozmowom plenarnym w KBNze strony ESA przewodniczył Giuseppe Giampalmo (dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej ESA).

Zgodnie z Konstytucją tekst porozumienia musi zaakceptować Rząd RP, obie izby Parlamentu i ratyfikowany przez Prezydenta RP.

Współpraca polskich naukowców z naukowcami z Europejskiej Agencji Kosmicznej zaczęła się jeszcze w czasach istnienia Interkosmosu. Wspólne eksperymenty kosmiczne na rosyjskich statkach kosmicznych VEGA, Fobos i Interball stworzyły związki, które ułatwiły nawiązanie bliższej współpracy po oficjalnym podpisaniu porozumienia między Rządem RP i ESA w styczniu 1994 roku. Od tego czasu nastąpiło radykalne rozszerzenie możliwości badawczych w dziedzinie nauk kosmicznych i zastosowania wyników tych badań. Polscy naukowcy uczestniczą w najważniejszych projektach ESA. O bliskości związków niech świadczy fakt, że w czasie powodzi w 1997 roku na telefoniczną prośbę polskich naukowców ESA bezpłatnie przekazała serię zdjęć satelitarnych (każde wartości ok. 2000 USD) zalanych terenów. (tz)

KBN KOMITET BADAŃ NAUKOWYCH

Z komisji KBN

12 i 13 stycznia 2000 roku odbyły się posiedzenia Komisji Badań Stosowanych i Podstawowych.

Nowymi członkami KBP zostali: prof. Zbigniew Kwiecieński (równocześnie członek Zespołu Nauk Humanistycznych - H-01), prof. Andrzej Rychard (reprezentant Ministra Pracy i Polityki Społecznej) oraz dr hab. Andrzej Kojder, prof. UW (reprezentanta Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Do KBS wszedł dr hab. inż. Krzysztof Żmijewski, prof. PW reprezentujący Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

- Komisje wysłuchały informacji minister Małgorzaty Kozłowskiej na temat wykonania budżetu KBN w roku 1999, które wyniosło 98,50 proc. Taki rezultat jest wynikiem nieprzekazania przez Ministerstwo Finansów kwoty około 33 mln zł (1,5% planowanego budżetu) i zwrotowi przez jednostki finansowane przez KBN około 130 tys. zł w terminie uniemożliwiającym (30 grudnia 1999 r. - 8 stycznia 2000 r.) ich ponowne wykorzystanie.

- Obie komisje zaaprobowaly projekt uchwały zgłoszony przez Departament Systemów Informatycznych w sprawie dofinansowania w roku 2000 łączności zagranicznej z siecią TEN-155. Przydzielono kwotę 12.337.000 zł Instytutowi Chemii Bioorganicznej PAN w Poznaniu.

- Departament Studiów i Polityki Naukowej przedłożył projekt uchwały w sprawie rozdysponowania środków na działalność ogólnotechniczną i wspomagającą badania podmiotów działających na rzecz nauki (DOT-podmioty). Rozpatrywano wnioski 84 podmiotów, z czego zaakceptowano 73 na łączną kwotę 6.168.600 zł (aplikowano o 8.644.975 zł). Negatywnie oceniono 11 wniosków na kwotę 228.230 zł. Obie komisje uchwałę podjęły. Departament zapoznał również komisje z informacją o ocenie wykonania przez podmioty działające na rzecz nauki zdań dofinansowywanych w roku 1998 ze środków na działalność DOT (była to ostatnia, czwarta część informacji). Przeanalizowano wykonanie 61 umów zawartych na kwotę 2.183.131 zł. Za niewykonane postanowiono uznać zadania na kwotę 103.100 zł. Komisje informację przyjęły do wiadomości.

domości.

- Departament Badań przedstawił informację na temat dofinansowania w 2000 roku specjalnych programów i urzędzeń badawczych (SPUB-U), które zostały w kwietniu ubiegłego roku przez komisje zakwalifikowane do dotowania po roku 1999 (SPUBy kontynuowane). Dotyczyło to 42 SPUBów na łączną kwotę 19.674.660 zł. KBS zaakceptowała 11 wniosków przyjętych przez jej zespoły. KBP postanowiła informacji nie przyjmować – do czasu ponownej oceny przez zespoły - przydzielając jedynie w trybie częściowego dofinansowania 2.173.000 zł (wysokość dotacji w 1999 roku) Instytutowi Oceanologii PAN w Sopocie na utrzymanie i eksploatację statku badawczego „Oceania”.

- Komisje zapoznały się z wykazem inwestycji budowlanych i z zakresu infrastruktury informatycznej kontynuowanych, będących zobowiązaniem dla budżetu działu 77 – Nauka w roku 2000 (wyciągi z projektu ustawy budżetowej).

- Minister Małgorzata Kozłowska przedstawiła informację w sprawie obowiązku objęcia składką na ubezpieczenia społeczne umów zleceń i umów o dzieło (piszemy o tym odrębnie).

- Departament Badań zapoznał komisje z wstępną informacją na temat dotacji podmiotowej na działalność statutową jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych w roku bieżącym. Zgodnie z ustaleniami Komitetu z października ubiegłego roku dotacja ta winna ulec zwiększeniu o 7,67 proc. w stosunku do roku 1999. W przypadku stwierdzenia przez zespoły „zaistnienia okoliczności mających istotny wpływ na ocenę i ustalenia obecnej kategorii jednostki”, do czasu ustalenia - zgodnie z obowiązującymi przepisami nowej kategorii i nowej wysokości dotacji – jednostki zachowują dotychczasowe kategorie i dotacje podmiotowe. W wyniku dyskusji postanowiono skierować do głosowania obiegowego projekt uchwały przyznającej jednostkom dotacje podmiotowe na działalność statutową w okresie styczeń - marzec 2000 r. w wysokości 1/4 całorocznych dotacji podmiotowych na działalność statutową przyznanych im na rok 1999.

Kolejne posiedzenia komisji zaplanowano na 9 (KBS) i 10 (KBP) lutego br. (tz)

PLUSKWA CZY KACZKA (DZIENNIKARSKA)

– *Miło mi poinformować, że według stanu na godzinę 7:00 3 stycznia 2000 r. naukowe i akademickie sieci komputerowe w kraju przez cały „gorący okres” zmiany daty działały bez zakłóceń* – poinformował dyrektor Departamentu Informacji KBN dr Tadeusz Zaleski. Obaj operatorzy sieci rozległych: Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa (NASK) oraz Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe (sieć POL-34) współdziałali na rzecz zapewnienia ciągłości usług w przypadku ewentualnej awarii, co zaowocowało formalnym porozumieniem, którego tekst można znaleźć pod adresem: http://www.kbn.gov.pl/pub/kbninfo/pr2000_1.html

OGŁOSZENIE PRZEWODNICZACEGO KBN

Zgodnie z ust. 44 "Kryteriów i trybu przyznawania środków z budżetu państwa na finansowanie projektów badawczych" (załącznik do uchwały nr 11/97 Komitetu Badań Naukowych z 15 maja 1997 r.) ogłaszam, że wysokość kosztów projektu badawczego, poniżej którego wnioski są oceniane wyłącznie przez sekcje, bez kierowania do recenzentów, wynosi w 2000 roku 20.000 zł.

Minister Nauki – Przewodniczący KBN
prof. dr hab. inż. Andrzej Wiszniewski

A PONADTO...

Urząd Komitetu Badań Naukowych wydał drukiem „Założenia polityki innowacyjnej państwa do 2002 roku” (dokument rządowy przyjęty przez Radę Ministrów na posiedzeniu w dniu 6 grudnia 1999 roku).

Pelen tekst został również zamieszczony w serwisie WWW uKBN pod adresem <http://www.kbn.gov.pl/analizy/inno.html>

***

Prezes Rady Ministrów podpisał rozporządzenie w sprawie wykazu placówek naukowych uprawnionych do przeprowadzania doświadczeń na zwierzętach (wykaz obejmuje 85 placówek).

Tekst w brzmieniu skierowanym do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw dostępny jest na stronie <http://www.kbn.gov.pl/etyka/kke/rm991117.html>

***

Komitet Badań Naukowych publikuje projekty ustaw w brzmieniu skierowanym pod obrady Sejmu RP:

1. o zmianie ustawy o utworzeniu KBN
<http://www.kbn.gov.pl/pub/kbn/docs/projekt/p991026/>
2. o zmianie ustawy o jednostkach badawczo-rozwojowych
<http://www.kbn.gov.pl/pub/kbn/docs/projekt2/index2.html>

Komisje KBN

Komunikat Komisji Wyborczej o wynikach pierwszego etapu wyborów do zespołów komisji Komitetu Badań Naukowych czwartej kadencji

Zespoły komisji Komitetu Badań Naukowych obecnej, trzeciej kadencji Komitetu ukonstytuowały się 20 maja 1997 roku na podstawie ustawy z 12 stycznia 1991 roku o utworzeniu KBN. Trzyletnia kadencja członków tych zespołów zakończy się 19 maja bieżącego roku.

Wybory do zespołów komisji KBN czwartej kadencji odbywają się w dwóch etapach drogą korespondencyjną. W pierwszym, zakończonym właśnie etapie, środowisko naukowe zgłaszało kandydatów. W drugim etapie spośród kandydatów, którzy uzyskali największe liczby zgłoszeń zostaną wybrani członkowie zespołów.

Karty zgłoszeń kandydatów wysłano do około 54 tys. osób mających czynne prawo wyborcze. Wypełnione karty odesłało 25 677 osób.

Poniżej są podane wyniki pierwszego etapu wyborów.

Lista kandydatów do zespołu: H-1

Zespół Nauk Humanistycznych

- * prof. dr hab. Jerzy Brzeziński
- * dr hab. Tadeusz Gadacz
- * prof. dr hab. Stanisław Gajda
- * prof. dr inż. Jerzy Ginalski
- * prof. dr hab. Tomasz Jasiński
- * dr hab. Piotr Jaskóła
- * prof. dr Wojciech Kurpik
- * prof. dr hab. Zbigniew Kwieciński
- * prof. dr hab. Witold Nawrocki
- * prof. dr hab. Remigiusz Popowski
- * prof. dr hab. Andrzej Rakowski
- * prof. dr hab. Jerzy Strzelczyk
- * prof. dr hab. Zygmunt M. Szweykowski
- * prof. dr hab. Mieczysław Tomaszewski
- * dr hab. Tomasz Węclawski

Lista kandydatów do zespołu: H-2

Zespół Nauk Społecznych, Ekonomicznych i Prawnych

- * prof. dr hab. Ryszard Borowiecki
- * prof. dr hab. Mariusz Bratnicki
- * prof. dr hab. Czesław Domański
- * prof. dr hab. Jerzy Dudziński
- * prof. dr hab. Krzysztof Jajuga
- * prof. dr hab. Janina Józwiak
- * prof. dr hab. Zofia Julia Kędzior
- * dr hab. Leszek Kubicki
- * prof. dr hab. **Ryszard Łubniewski**
- * prof. dr hab. inż. Eugeniusz Nowak
- * prof. dr hab. Kazimierz Przybysz
- * prof. dr hab. Czesław Sikorski
- * prof. dr hab. Włodzimierz Siwiński
- * dr hab. Mirosław Szreder
- * prof. dr hab. Urszula Wich

Lista kandydatów do zespołu: P-3

Zespół Nauk Matematycznych, Fizycznych i Astronomii

- * prof. dr hab. Andrzej Białynicki-Birula

- * prof. dr hab. Stanisław Janeczko
- * prof. dr hab. Jacek Krelowski
- * prof. dr hab. Karol Krop
- * prof. dr hab. Janusz Mika
- * prof. dr hab. Bogusław Mróz
- * prof. dr hab. Wiesław Pleśniak
- * prof. dr hab. Jakub Rembieliński
- * prof. dr hab. Daniel Simson
- * prof. dr hab. Kazimierz Stepien
- * prof. dr hab. Łukasz A. Turski
- * prof. dr hab. Kacper Zalewski

Lista kandydatów do zespołu: P-4

Zespół Nauk Biologicznych, Nauk o Ziemi i Ochrony Środow.

- * prof. dr hab. Roman Andrzejewski
- * prof. dr hab. Eliza Dąbrowska-Prot
- * prof. dr hab. Jerzy Aleksy Długoński
- * prof. dr hab. Czesław Druet
- * prof. dr hab. Jerzy Fedorowski
- * prof. dr hab. Aleksander Guterch
- * prof. dr hab. Jacek Adam Jania
- * prof. dr hab. Krzysztof Jażdżewski
- * prof. dr hab. Andrzej Kostrzewski
- * prof. dr hab. Ewa Symonides
- * prof. dr hab. Andrzej Krzysztof Tarkowski
- * prof. dr hab. January Weiner
- * prof. dr hab. Grzegorz Władysław Węgrzyn
- * prof. dr hab. Waldemar Żukowski
- * prof. dr hab. Maciej Żylicz

Lista kandydatów do zespołu: P-5

Zespół Nauk Medycznych

- * prof. dr hab. med. Eugeniusz Butruk
- * prof. dr hab. Zbigniew Kazimierz Drozdowski
- * prof. dr hab. med. Antoni Gabryelewicz
- * prof. dr hab. med. Jerzy Grossman
- * prof. dr hab. Jerzy Jankowski
- * prof. dr hab. med. Marcin Kamiński
- * prof. dr hab. med. Józef Małolepszy
- * prof. dr hab. med. Tadeusz Jerzy Mazurczak
- * prof. dr hab. med. Marek Pawlikowski
- * prof. dr hab. Tadeusz Popiela
- * prof. dr hab. med. Czesław Radzikowski
- * prof. dr hab. Alfred Zejc
- * prof. dr hab. Tadeusz Tołłoczko
- * prof. dr hab. med. Tomasz Trojanowski
- * prof. dr hab. med. Krzysztof Włodzimierz Zieliński

Lista kandydatów do zespołu: P-6

Zespół Nauk Rolniczych i Leśnych

- * prof. dr hab. Włodzimierz Bednarski
- * prof. dr hab. inż. Stanisław Bielecki
- * prof. dr hab. Marian Jerzy Budzyński
- * prof. dr hab. Andrzej Filistowicz
- * prof. dr hab. Jan Gawęcki
- * prof. dr hab. Zofia Jasińska
- * prof. dr hab. Jan Kuś
- * prof. dr hab. Zygmunt Litwińczuk
- * prof. dr hab. Stefan Malepszy
- * prof. dr hab. Jan Nawrot

KBN KOMITET BADAŃ NAUKOWYCH

- * prof. dr hab. Zygmunt Pejsak
- * prof. dr hab. Marian Różycki
- * prof. dr hab. Henryk Skąpski
- * prof. dr hab. inż. Bogusław Szot
- * prof. dr hab. Roman Urban

Lista kandydatów do zespołu: T-7

- Zespół Mechaniki, Budownictwa i Architektury
- * prof. dr inż. Lesław Brunarski
  - * prof. dr hab. Czesław Cempel
  - * prof. dr hab. Eugeniusz Dembicki
  - * prof. dr hab. inż. Janusz Kawecki
  - * prof. dr hab. inż. **Jan Koch**
  - * prof. dr hab. inż. **Wacław Kollek**
  - * dr hab. inż. arch. Andrzej Kohnke
  - * prof. dr inż. Andrzej Koziarski
  - * prof. dr hab. Józef Nizioł
  - * prof. dr hab. Wojciech Krzysztof Nowacki
  - * prof. dr hab. Bogdan Skalmierski
  - * prof. dr hab. inż. Józef Szala
  - * prof. dr hab. Gwidon Szefer
  - * prof. dr hab. Zbigniew Wesołowski
  - * prof. dr hab. inż. Jerzy Wróbel
  - * dr hab. inż. Wiesław Zwierzycki

Lista kandydatów do zespołu: T-8

- Zespół Inżynierii Materiałowej i Technologii Materiałowej
- * prof. dr Tadeusz Bołd
  - * prof. dr hab. inż. Tadeusz Burakowski
  - * prof. dr hab. inż. Leszek Dobrzański
  - * dr hab. Zenon Foltynowicz
  - * prof. dr hab. inż. Marek Hetmańczyk
  - * prof. dr inż. Zdzisław Jasiński
  - * prof. dr inż. Leopold Jezierski
  - * prof. dr hab. inż. Krzysztof Jan Kurzydłowski
  - * prof. dr hab. inż. Witold Missol
  - * prof. dr hab. inż. Robert Sikora
  - * prof. dr hab. inż. Stanisław Słupak
  - * prof. dr hab. Leszek Stoch
  - * prof. dr hab. inż. Ludomir Ślusarski
  - * prof. dr hab. inż. Andrzej Włochowicz
  - * prof. dr hab. inż. Władysław Karol Włosiński

Lista kandydatów do zespołu: T-9

- Zespół Chemii, Technologii Chemicznej oraz Inżynierii Procesowej i Ochrony Środowiska
- * prof. dr hab. Osman Achmatowicz
  - * prof. dr hab. inż. Bronisław Tomasz Buczek
  - * prof. dr hab. Zbigniew Jerzy Galus
  - * prof. dr hab. inż. **Henryk Górecki**
  - * prof. dr hab. Henryk Koroniak
  - * prof. dr hab. inż. Zdzisław Małecki
  - * prof. dr hab. Tadeusz Paryjczak
  - * prof. dr hab. Stanisław Płaza
  - * prof. dr hab. inż. **Zbigniew Siwoń**
  - * prof. dr hab. inż. Henryk Słota
  - * prof. dr hab. **Piotr Sobota**
  - * prof. dr hab. inż. Henryk Struszczyk
  - * prof. dr hab. inż. Jerzy Wasilewski
  - * prof. dr hab. Stanisław Karol Wroński

- * prof. dr hab. inż. **Jerzy Zwoździak**

Lista kandydatów do zespołu: T-10

- Zespół Elektrotechniki, Energetyki i Metrologii
- * prof. dr hab. inż. Jerzy Barzykowski
  - * prof. dr hab. inż. Zbigniew Bilicki
  - * prof. dr hab. Tadeusz Chmielniak
  - * prof. dr hab. Stefan Chwaszczewski
  - * prof. dr hab. inż. Roman Wacław Domański
  - * prof. dr hab. inż. Zdzisław Kabza
  - * prof. dr hab. Marian Kaźmierkowski
  - * prof. dr hab. inż. Edward Kostowski
  - * prof. dr hab. inż. Jan Krysiński
  - * prof. dr hab. inż. **Tadeusz Łobos**
  - * prof. dr hab. inż. **Jacek Malko**
  - * prof. dr hab. inż. Maciej Pawlik
  - * prof. dr hab. inż. Tadeusz Jan Sobczyk
  - * prof. dr inż. Ryszard Sikora
  - * prof. dr hab. inż. Zbigniew Szczerba

Lista kandydatów do zespołu: T-11

- Zespół Elektroniki, Automatyki i Robotyki, Informatyki i Telekomunikacji
- * prof. dr hab. inż. **Romuald Będziński**
  - * dr hab. Leon Bobrowski
  - * prof. dr hab. **Zdzisław Bubnicki**
  - * prof. dr hab. Anatol Gosiewski
  - * prof. dr hab. inż. Włodzimierz Janke
  - * prof. dr hab. inż. Zdzisław Jankiewicz
  - * prof. dr hab. inż. Andrzej Kobus
  - * prof. dr hab. inż. Juliusz Kulikowski
  - * prof. dr hab. inż. Andrzej Materka
  - * prof. dr hab. inż. Stanisław Nowak
  - * prof. dr hab. inż. Andrzej Świerniak
  - * prof. dr hab. med. Andrzej Wall
  - * prof. dr hab. inż. Krzysztof Wesołowski
  - * prof. dr hab. Jan Węglarz
  - * prof. dr hab. inż. Jan Zabrodzki
  - * prof. dr hab. inż. Krzysztof Zieliński

Lista kandydatów do zespołu: T-12

- Zespół Górnictwa, Geodezji i Transportu
- * prof. dr hab. inż. Andrzej Balcerski
  - * prof. dr hab. inż. Józef Jarosiński
  - * prof. dr hab. inż. Zdzisław Kłeczek
  - * prof. dr hab. Maciej Tadeusz Krzyżanowski
  - * prof. dr hab. inż. Sylwester Jan Markusik
  - * prof. dr hab. inż. Jerzy Maryniak
  - * prof. dr hab. inż. Maciej Mazurkiewicz
  - * prof. dr hab. inż. Jerzy Merkisz
  - * prof. dr hab. inż. Bogdan Ney
  - * prof. dr hab. inż. Marek Orkisz
  - * prof. dr hab. inż. Józef Sanecki
  - * prof. dr hab. inż. Zbigniew Smalko
  - * prof. dr hab. inż. Cezary Szczepaniak
  - * prof. dr hab. inż. Andrzej Szczepański
  - * prof. dr hab. inż. Piotr Wolański

Ogłoszone zostały wyniki konkursu na koncepcję architektoniczną budynku, który ma powstać w miejscu obecnego pawilonu B-4, czyli u zbiegu ulic Łukasiewicza i Smoluchowskiego. Obiekt będzie mieścił Wydziały Mechaniczny oraz Informatyki i Zarządzania.

Jak stwierdził przewodniczący sądu konkursowego prof. dr inż. arch. Marian Barski, wszystkie cztery koncepcje przedstawione do konkursu reprezentowały rzetelne propozycje.

Konkurs został ogłoszony 8 września 1999 w Biuletynie Zamówień Publicznych. Prace można było składać do 22 listopada. Następnego dnia nastąpiło komisyjne otwarcie prac, zaś ostateczny wynik ogłoszono 15 grudnia 1999 r.

Przedstawione rozwiązania były przedmiotem dyskusji w gronie architektów (prof. Marian Barski, dr Maciej Dobrowolski, prof.

Andrzej Grudziński, dr Janusz Frydecki – sędzia referent, prof. Elżbieta Trocka-Leszczyńska, prof. Ernest Niemczyk), i przedstawicieli uczelni. Prof. Edward Chlebus, prof. Jan Koch i prof. Waław Kolek reprezentowali Wydz. Mechaniczny, dr Marian Molaśy – Wydział IZ, zaś administrację PWr reprezentował zastępca dyrektora administracyjnego ds. technicznych mgr inż. Maciej Ostrowski. Zgłosili oni do przedstawionych propozycji szczególne uwagi, które

mogą być wykorzystane na etapie końcowego projektu. Analizowano zarówno walory plastyczne, jak użytkowe projektów: rozwiązania komunikacyjne, koncepcję wejścia, powiązania z otoczeniem i rozmieszczenie sal dydaktycznych. Istotny jest też aspekt ekonomiczny całego projektu. Często dopiero po odebraniu budynku użytkownicy zastanawiają się, czy koszt jego utrzymania będzie do zniesienia. Warto rozważyć ten aspekt już teraz. Dyrektor Ostrowski poświęca mu wiele uwagi.

Warunki programowe konkursu zakładały, że nowy obiekt ma powstać na miejscu (niesłusznie zwanego budynkiem) B-4 i B-4a. Nowy obiekt ma sąsiadować z jednej strony z B-5 (Wydz. Mechaniczny, ul. Łukasiewicza), a z drugiej – z powstającym obecnie Wrocławskim Centrum Transferu Technologii (ul. Smoluchowskiego).

Organizatorzy konkursu przyjęli założenie, że nowy obiekt ma służyć działalności dydaktycznej, badawczej i mieścić administrację wydziałów. Zaprojektowane budynki powinny jak najlepiej łączyć się z istniejącymi obiektami tworząc kompleks powiązany wewnętrznymi przejściami.

W części ogólnej mają znajdować się m.in. holl wystawowy, bar, kawiarnia i pomieszczenia dla oczekujących na zajęcia.

Pomieszczenia Wydziału Mechanicznego to przede wszystkim laboratorium maszyn ciężkich o wysokości 6 metrów i powierzchni 880 m.kw., a także dziekanat (8 pomieszczeń, 240 m.kw.), biblioteka z czytelnią (400 m.kw.), sala audytoryjna, 5 sal wykładowych

(na 70 lub 35 osób), dwie sale seminaryjne, 3 pracownie komputerowe, 35 pokoi dla pracowników i 5 pomieszczeń biurowych.

Wydział Informatyki i Zarządzania zaplanował również bibliotekę i dziekanat, salę audytoryjną, 6 sal wykładowych, 2 sale seminaryjne, 5 pomieszczeń na pracownie komputerowe i 35 – na pokoje pracowników.

Najwyższą ocenę jury uzyskał projekt wykonany przez zespół architektów: Andrzeja Mikułana, Urszulę Wiśniewską i Jacka Wiśniewskiego z firmy Polswiss Projekt Sp. z o.o. (ul. Św. Antoniego 10-20/8, 50-073 Wrocław) wyróżniający się dodatkową szklaną ścianą osłaniającą właściwą elewację, która nawiązuje stylistycznie do budynku B-5. Komisja podkreśliła ciekawą koncepcję architektoniczną, korzystne wkomponowanie obiektu w otoczenie i dobre rozwiązania komunikacyjne. Podobało się efektowne, narożne

wejście oraz usytuowanie miejsc parkingowych. Twórcy nagrodzonego projektu otrzymały 20.000 złotych i szansę na realizację projektu. PWr pokrywa koszt opracowania dokumentacji projektowej.

Wyróżnieniem uhonorowano koncepcję przedstawioną przez pracownię Archidea s.c. (ul. Chemiczna 3/3, 50-336 Wrocław). Zespół

architektów: Ewa Frankiewicz, Krzysztof Tomaszewicz i Adam Winiarski oraz asystentka Małgorzata Kwas przedstawili monumentalny projekt przypominający nieco zrealizowany już projekt Wydziału Prawa UWr (autorstwa arch. Ewy Frankiewicz). Komisja doceniła tu poprawność rozwiązań. Projektanci otrzymali 10 tysięcy złotych.

Pozostałym dwóm pracom przyznano zwrot kosztów.

Od 20 do 24 grudnia można było zobaczyć na antresoli wystawę prac konkursowych. Tu też miało miejsce spotkanie z wykonawcami, podczas którego wręczono symboliczne dyplomy. Projektanci, sędziowie konkursowi i bezpośrednio zainteresowani przyszli użytkownicy byli zgodni, że mimo potrzeby wprowadzenia pewnych korekt przy realizacji ostatecznego projektu, wynik konkursu jest co najmniej zadowolający. Dr Frydecki złożył – na ręce obecnego na posiedzeniu prorektora L.Jankowskiego – gratulacje dla władz uczelni, że zdecydowały się „wypełnić narożnik” i to ciekawym rozwiązaniem architektury „high tech” – stosownym dla Politechniki.

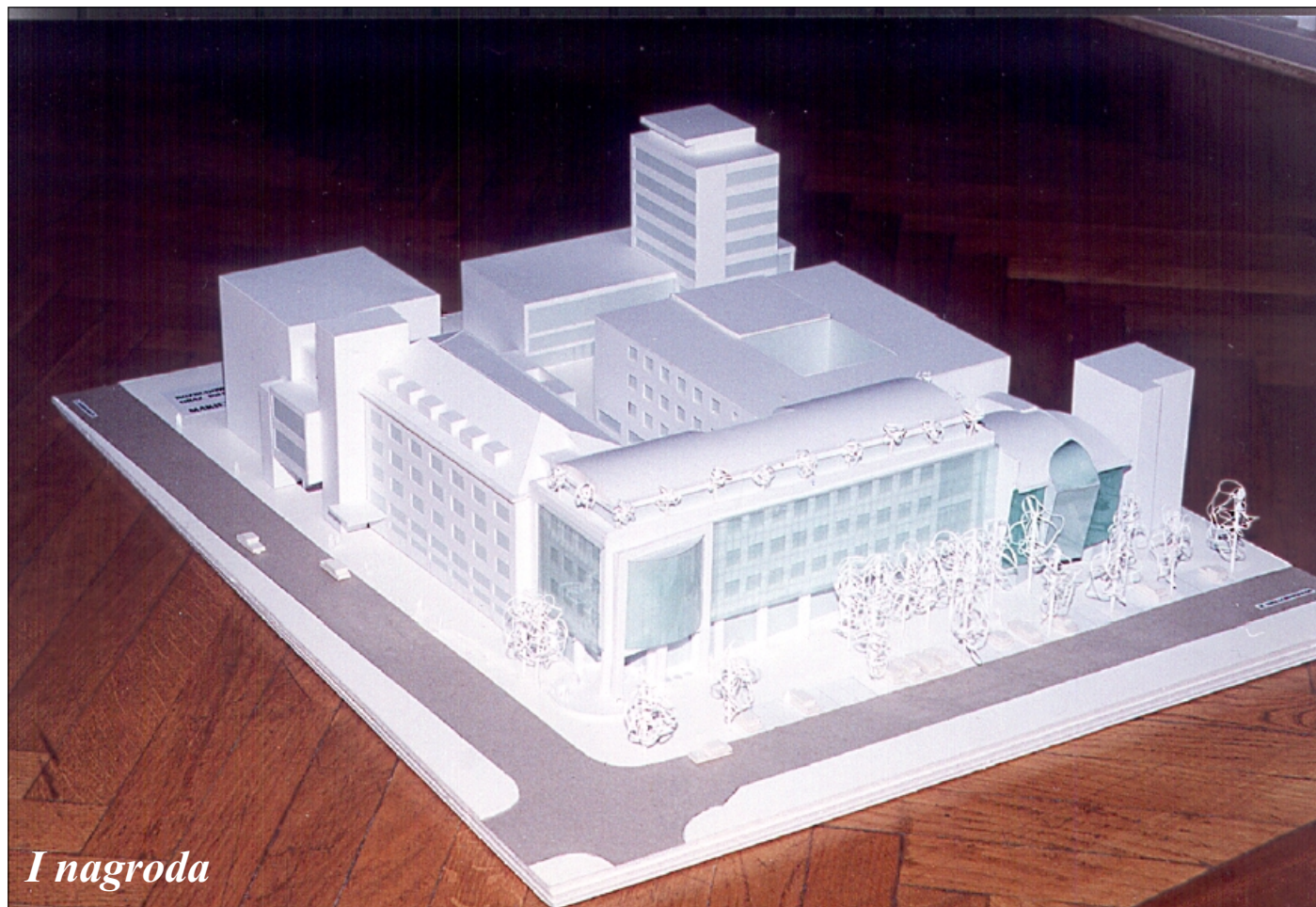
Prof. E.Niemczyk podjął rozważania o walorach artystycznych proponowanego rozwiązania.

Prof. J.Koch podkreślił szansę rozwoju bazy uczelni dzięki zwiększonym nakładom KBN na cele inwestycyjne.

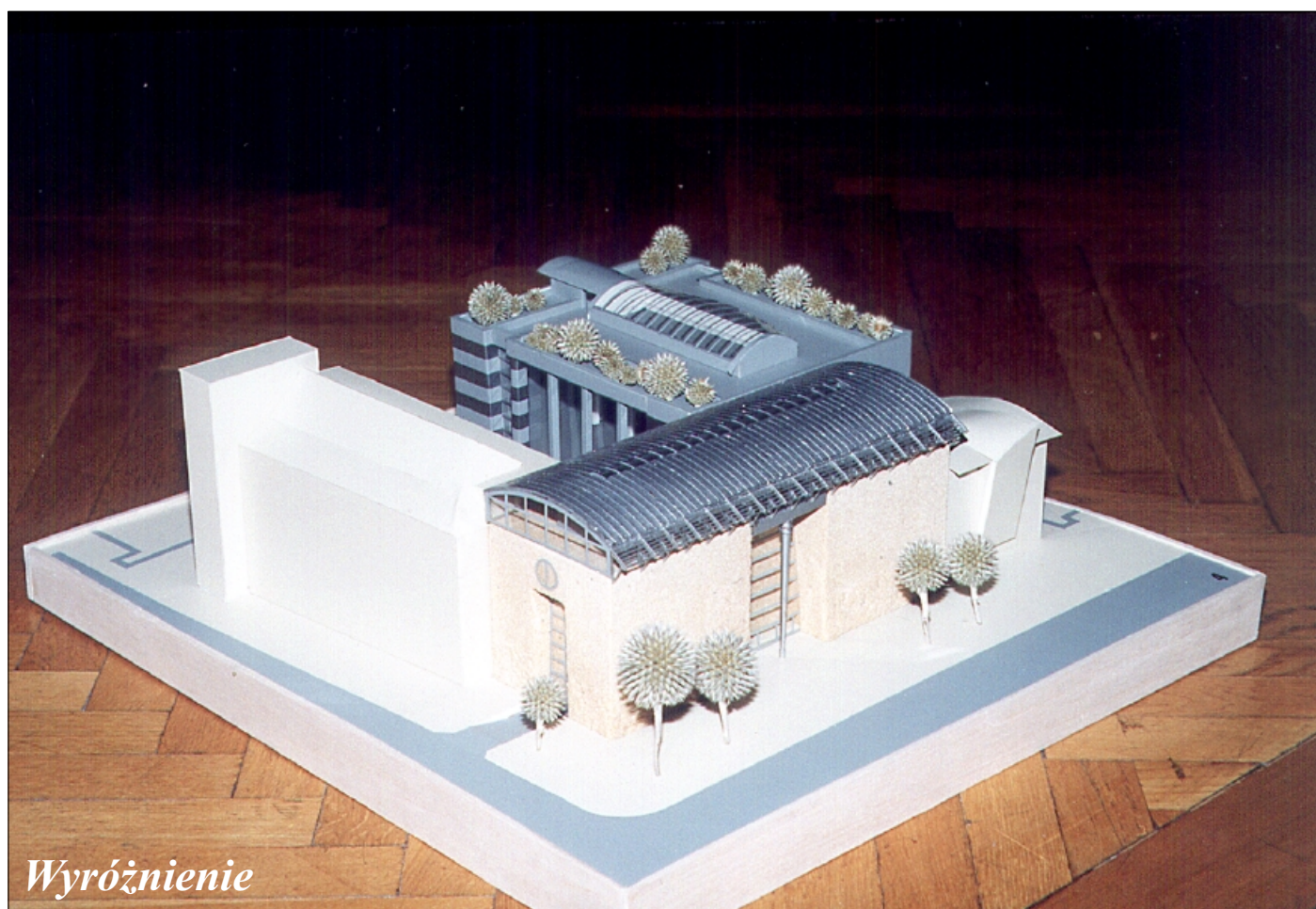
Czy będziemy mieli szybko szansę poznać rzeczywiste dzieło projektantów, zależy oczywiście od pieniędzy, które – miejmy nadzieję – uda się uczelni zdobyć.

Nowy budynek Wydziałów Mechanicznego i Informatyki i Zarządzania

KONKURS ARCHITEKTONICZNY ROZSTRZYGNIĘTY

I nagroda

Wyróżnienie

Doktorat h.c. dla kanclerza Helmuta Kohla

Papieski Fakultet Teologiczny we Wrocławiu zapoczątkował Jubileuszowy Rok nadaniem tytułu doktora honoris causa byłemu kanclerzowi Niemiec Helmutowi Kohlowi.

Uroczystość w dniu 11 stycznia rozpoczęła się Mszą św. odprawioną w katedrze wrocławskiej przez nuncjusza apostolskiego w Polsce abp Józefa Kowalczyka. Dalsze uroczystości odbywały się w auli PFT.

Rektor PFT ks. prof. Ignacy Dec witając po niemiecku kanclerza Kohla wyraził wdzięczność, że wykazywał życzliwość wobec Polaków, także w ciężkich czasach. Powitał Wielkiego Kanclerza PFT ks. kard. Henryka Gulbinowicza i licznie zebranych gości. Byli wśród nich: JE arcybiskup Józef Kowalczyk – nuncjusz apostolski w Polsce, minister Kazimierz Marcinkiewicz z kancelarii Prezesa Rady Ministrów, przewodniczący KBN prof. Andrzej Wiszniewski, pierwszy premier III RP Tadeusz Mazowiecki, posłowie Jan Chmielewski i Ryszard Czarnecki, senator Leon Kieres, abp Alfons Nossol z Opola (recenzent dorobku Doktoranta), bp Tadeusz Rybak z Legnicy, bp Jeremiasz – ordynariusz prawosławnej diecezji wrocławsko-szczecińskiej i rektor ChAT, bp Ryszard Bogusz – ordynariusz diecezji ewangelicko-augsburskiej, pomocniczy biskupi wrocławscy: Józef Pazdur, Jan Tyrawa i Edward Janiak, wojewoda dolnośląski Witold Krochmal, dyrektor Działu Współpracy z Zagranicą Urzędu Wojewódzkiego Anna Krawczyk, marszałek dolnośląski prof. Jan Waszkiewicz, prezydent Wrocławia Bogdan Zdrojewski, wiceprezydent Wrocławia Andrzej Jaroch, przewodniczący Rady Miasta Jarosław Obremski, rektorzy wszystkich szkół wyższych z Wrocławia i Opola, ks. prof. Helmut Juros z Uniwersytetu im. kard. Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (recenzent), dyrektor Ossolineum prof. Adolf Juzwenko, dyrektor ZOZ dla Szkół Wyższych Andrzej Gawlik i wielu innych. Politechnikę Wrocławską reprezentował JM Rektor prof. Andrzej Mulak.

Ks. doc.dr hab. Andrzej Siemieniowski (prorektor PFT) odczytał wyciągi z protokołów posiedzeń Rady Wydziału dotyczące nadania doktoratu honoris causa kanclerzowi Helmutowi Kohlowi. Starania o to rozpoczęły się już w styczniu 1999 r., a ostateczna uchwała zapadła jednogłośnie 16 grudnia 1999 r.

Promotor doktoratu ks. prof.dr hab. Jan Krucina po niemiecku wygłosił laudację. Odwołał się do twórców współczesnej koncepcji zjednoczonej Europy: Jeana Monneta, Roberta Schumana, Konrada Adenauera, Alcide'a de Gasperi i Charlesa de Gaulle'a. Ich kontynuatorem jest Helmut Kohl, dla którego integracja europejska stała się misją życiową. Umocnił więzi Niemiec z Francją, a następnie wykorzystał przemiany polityczne w Europie Wschodniej dla pojednania z Polską. Fakt, że symboliczne spotkanie w Krzyżowej miało miejsce już 12 listopada 1989, świadczy o jego zdolności szybkiego wykorzystywania rodzących się szans. Gdy podczas rozmów Kohla z delegacją polską 10 listopada padł Mur Berliński, kanclerz „bepośrednio z Warszawy (...) niemal wbiegł na manifestację wokół walącego się Muru”.

Doktor honoris causa otrzymał liczne gratulacje. Min. Kazimierz Marcinkiewicz odczytał list gratulacyjny premiera Jerzego Buzka podkreślający, że Helmut Kohl był nie tylko kanclerzem zjednoczenia Niemiec, ale i największym architektem zjednoczenia Europy.

Prof. Andrzej Wiszniewski – przemawiając w imieniu polskiego środowiska naukowego – podkreślił rolę Helmuta Kohla w wyzwa-

laniu Polski z totalitaryzmu. Zauważył analogię między działaniami cesarza Ottona III, który w roku 1000 pomógł Polsce wejść do Europy, i kanclerza Kohla, który przyczynił się do realizacji naszych europejskich dążeń blisko 1000 lat później. Tadeusz Mazowiecki przypomniał rolę spotkań w Krzyżowej, które pozwoliły usunąć wiele niejasności w stosunkach polsko-niemieckich. Podkreślił też, że Helmut Kohl ma świadomość bolesnej przeszłości między naszymi narodami, terażniejszości, która nakazuje odpowiedzialność za pokojowe przeprowadzenie przemian, jak i przyszłości, gdyż wie, że Europa nie będzie wielka bez Polski.

Abp Alfons Nossol w swojej wypowiedzi stwierdził, że twórca postawa jest niezbędną kwalifikacją polityka, który jednak nie może liczyć za to na wdzięczność. Przypomniał też sprawę mniejszego wymiaru, choć bliską sercem Ślązaków: pomoc ówczesnego kanclerza zaofierowaną Polsce w czasie powodzi w 1997 roku.

Prof. Romuald Gelles – przewodniczący Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola – wyraził radość środowiska akademickiego z realizacji tego doktoratu.

Prof. Jan Waszkiewicz przypomniał, że kanclerz H.Kohl wyróżnia się poszanowaniem wartości tradycyjnych, bez których nie można odważnie patrzeć w przyszłość.

Kanclerz Helmut Kohl w swoim wystąpieniu stwierdził, że jest to pierwszy z jego doktoratów honoris causa przyznany przez uczelnię teologiczną. Powiedział m.in.: „We Wrocławiu można odczuć, że jesteśmy w sercu Europy i że Europa nie zbliża się do końca, ale rozpoczyna nowe tysiąclecie. Zaproponowałem tę datę na mój doktorat honoris causa, bo ważne jest, by w pewnych momentach historii się zatrzymać. Polacy i Niemcy w ostatnim stuleciu przebyli długą drogę. Nie chcemy zapominać o cierpieniach Polaków, ale także i tego, co zrobiono Niemcom. Krzyżowa symbolizuje dla nas nowy początek. Chciałbym podziękować tym wszystkim, którzy to wspierali.” Stwierdził też, że zakończenie podziału Europy i upadek totalitaryzmu byłyby niemożliwe bez wysiłku tysięcy Polaków, którzy walczyli o wolność pod sztandarem „Solidarności”. Szczęściem dla Polski i Europy było, że w tamtej historycznej chwili na Stolicy Piotrowej zasiadł Polak.

Wyraził przekonanie, że w zjednoczonej Europie każdy naród będzie miał swój własny wkład w kulturę wspólnoty. Bez Polski Unia Europejska jest czymś niepewnym, niewyobrażalnym.

Licznie zgromadzonym na uroczystości młodym ludziom kanclerz H.Kohl przypomniał, że to od nich będzie zależało przyszłe stulecie. „Jesteście wspaniali – powiedział im. – To zresztą nic dziwnego, skoro jesteście naszymi potomkami.”

Maria Lewowska

Współpraca z TH Braunschweig-Wolfenbüttel

Jak kształcą w Wolfsburgu?

Grupa nauczycieli akademickich z PWr odwiedziła dniach 15-18 grudnia 1999 r. Wyższą Szkołę Zawodową w Wolfsburgu (Niemcy). W skład delegacji wchodził: dr inż. Czesław Kolanek, dr inż. Marek Reksa oraz dr inż. Wojciech Walkowiak i dyrektor Filii Politechniki w Jeleniej Górze – dr inż. Maciej Pawłowski.

Wyższe szkolnictwo zawodowe, nie tylko w specjalnościach politechnicznych, staje się dominującą formą kształcenia. To w takich właśnie szkołach kształcą się gros europejskich studentów. Ta tendencja zaczyna dominować również w Polsce.

Popularność takiej formy kształcenia nie wynika tylko z terytorialnego zbliżenia szkoły do studenta. Kluczową sprawą są progra-

Od lewej: dr inż. M.Reksa, dr inż. M.Pawłowski i dr inż. W.Walkowiak

my kształcenia, które są dostosowane do zmieniających się lokalnych potrzeb gospodarczych.

Szkoła, którą odwiedziliśmy, znajduje się w mieście, które jest główną siedzibą Volkswagena.

To najlepsza gwarancja ścisłego związku nauki z przemysłem. Kształcenie trwa tam 3 lata,

a wydział, na którym byliśmy, pod względem realizowanego programu nazwać można mechatroniką. Należy podkreślić bardzo elastyczną formę prowadzonej tu edukacji. Kształcenie na wydziale i specjalnościach oraz realizowany tam program dydaktyczny zależą od aktualnych potrzeb rynku. Siatka zajęć dydaktycznych konstruowana jest z aktualnie potrzebnych zajęć niczym z klocków LEGO.

W podobny sposób kształcą również duże uczelnie – odpowiedniki naszej Politechniki. Tam np. nie budzi żadnych oporów i nie jest poczytywane za dyshonor uruchamianie studiów licencjackich czy studiów kończących się dyplomem magistra – bez kwalifikacji inżyniera. Takie działanie jest wymuszane przez rynek, na potrzeby którego każda uczelnia obowiązana jest kształcić. Przedmioty wykładane w TH Wolfsburg są podobne, jak nasze, ale tam nie istnieje podział na zajęcia wydziałowe i ogólnouczelniane.

Wydaje się, że najbliższa przyszłość, nie dalsza niż 5 lat, zmusi również nas do takiej reformy, bowiem już w chwili obecnej znaczna część polskiej młodzieży studiuje za granicą (30% całej populacji studentów Wyższej Szkoły Zawodowej w Zittau to Polacy).

Drugi powód, by uwzględnić doświadczenia niemieckie, to powstające również u nas wyższe szkoły zawodowe.

Musimy jak najlepiej wykorzystać zebrane za niedaleką granicą doświadczenia i wyciągać wnioski. Faktów nie wolno lekceważyć. Wyż demograficzny i duża liczba kandydatów na studia nie są zjawiskami wiecznymi.

*dr inż. Maciej Pawłowski
dyrektor Filii PWr w Jeleniej Górze*

Studenci Wydziału Mechanicznego PWr z wizytą w Wolfsburgu

U Volkswagena

W wyniku podpisanej w lipcu 1999 r. umowy o współpracy pomiędzy Wydziałem Mechanicznym Politechniki Wrocławskiej a Wydziałem Technik Produkcji i Wytwarzania Wyższej Szkoły Zawodowej Braunschweig-Wolfenbüttel grupa studentów III i IV roku Wydziału Mechanicznego odwiedziła Instytut Budowy Pojazdów w Wolfsburgu. W programie pobytu trwającego od 22 do 27 listopada znalazła się wizyta w fabryce Volkswagena. W Dziale Badań

tej firmy studenci naszej uczelni wysłuchali wykładu o profilu i kierunkach prowadzonych badań oraz obejrzeni animację komputerową procesów zachodzących w opracowywanych silnikach z bezpośrednim wtryskiem benzyny. Oprawdono ich również po halach produkcyjnych samochodów: Golf, Bora oraz Lupo. Wycieczkowicze odwiedzili też Wytwórnę Silników VW w Salzgitter.

Polscy goście zapoznali się z programem studiów uczelni w Wolfenbüttel. Przedstawiono im programy dydaktyczne i laboratoria, z których korzystają studenci kierunku *Transport i Komunikacja* w Salzgitter oraz kierunku *Budowa Pojazdów* w Wolfsburgu. Spotkali się też z prezydentem szkoły – prof. W.R.Umbachem i kierownikiem Działu Współpracy z Zagranicą – H.Zimplem, który przedstawił zasady organizacji i funkcjonowania tej uczelni.

W trakcie pobytu znalazł się czas na zwiedzanie Wolfenbüttel – zamku i bardzo interesującej architektonicznie starówki – oraz Muzeum Sztuki w Wolfsburgu. Gospodarze zorganizowali również spotkanie towarzyskie ze studentami niemieckimi w browarze w Fallersleben, w którym wzięli udział m.in. uczestnicy ubiegłorocznej wizyty we Wrocławiu, zainteresowani podtrzymaniem kontaktów z polskimi kolegami.

Organizatorami tej wycieczki byli: ze strony polskiej – pracownicy Zakładu Napędów Spalinowych Instytutu Konstrukcji i Eksploatacji Maszyn PWr, a ze strony niemieckiej – prof. Gerhart Rinne, któremu tą drogą jeszcze raz dziękujemy.

dr Czesław Kolanek

Wycieczkowicze przy wejściu do uczelni w Wolfenbüttel

Prof.G.Rinne (z prawej) i opiekun grupy polskiej dr Cz.Kolanek

Umowa Wrocław - Karlsruhe

Na zaproszenie J.M. Rektora prof. Andrzeja Mulaka gośćmi Politechniki Wrocławskiej byli w dniach 14 - 17 listopada 1999 prof. Sigmar Wittig i prof. Günter Ernst z Uniwersytetu Technicznego w Karlsruhe.

15 listopada obaj profesorowie uczestniczyli w obchodach święta Politechniki Wrocławskiej. Odwiedzili również Instytuty: Konstrukcji i Eksploatacji Maszyn oraz Materiałoznawstwa i Mechaniki Technicznej.

Następnego dnia rektorzy obu uczelni: prof. Sigmar Wittig oraz prof. Andrzej Mulak podpisali umowę o współpracy naukowej i kulturalnej pomiędzy Uniwersytetem Technicznym Karlsruhe i Politechniką Wrocławską.

Uniwersytet Techniczny w Karlsruhe (Universität-TH) jest najstarszą niemiecką uczelnią techniczną, jej początki sięgają XVIII wieku. Jako szkoła inżynierska (Ingenieurschule) prowadziła działalność dydaktyczną od roku 1807. W roku 1825, za przykładem Ecole Polytechnique w Paryżu, została przemianowana na uczelnię politechniczną (Polytechnische Schule).

Uczelnia, zwana dziś dumnie *Fridericana*, szczyci się wieloma wybitnymi uczonymi, którzy w jej murach dokonali odkryć lub zdobyli znaczącą pozycję w historii nauki. Należą do nich między innymi: Heinrich Herz, Hanz Bunte czy Franz Grashof. Dzisiejsza uczelnia posiada 12 wydziałów ze 117 instytutami. Kształci 22.000 studentów, wśród których ponad 9% to obcokrajowcy z ponad 30 krajów. Uczelnia zatrudnia ponad 4000 pracowników (w tym 300 profesorów spośród 2200 naukowców).

Współpraca Politechniki Wrocławskiej z Uniwersytetem Technicznym w Karlsruhe ma już ponad 20-letnią tradycję. Już w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych dzisiejsi profesorowie Politechniki Wrocławskiej (prof. D. Dudek, prof. Z. Korzeń, prof. P. Dudziński), a ówczesni stypendyści Fundacji Humboldta, odbywali tam staże habilitacyjne. W ostatnich latach pracownicy Wydziałów: Mechanicznego, Mechaniczno-Energetycznego i Inżynierii Sanitarnej nawiązali liczne i owocne kontakty ze swoimi partnerami w Karlsruhe.

Umowa, którą podpisano na sześć lat, przewiduje, między innymi, współpracę w zakresie badań naukowych, wzajemne wizyty pracowników i ich udział w imprezach naukowych, wymianę studentów i doktorantów, przyznawanie stypendiów oraz organizację praktyk przemysłowych, a także wymianę publikacji oraz książek i materiałów dydaktycznych.

Co dwa lata Rektorzy obu Uczelni będą uzgadniali i zatwierdzali **Prof. Sigmar Wittig i JM prof. Andrzej Mulak wymieniają podpisane dokumenty**

plan pracy.

W uroczystości podpisania umowy uczestniczyli również:

- prof. dr hab. inż. dr h.c. Günter Ernst z Uniwersytetu w Karlsruhe,
- prof. dr hab. inż. Krzysztof Bartoszewski – dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska,
- prof. dr hab. inż. Waław Kollek – dziekan Wydziału Mechanicznego,
- dr hab. inż. Zbigniew Gnutek – dziekan Wydziału Mechaniczno-Energetycznego,
- dr hab. inż. Jerzy Kaleta – dyrektor Instytutu Materiałoznawstwa i Mechaniki Technicznej,
- mgr Krystyna Galińska – kierownik Sekcji Współpracy Międzynarodowej PWr.

Za realizację umowy ze strony Politechniki Wrocławskiej odpowiedzialny jest dr hab. inż. Jerzy Kaleta. □

Umowa między rządami Polski i Czech o współpracy naukowej i technicznej

Podpisano we Wrocławiu

Być może decyzja o podpisaniu umowy polsko-czeskiej o współpracy w dziedzinie nauki i techniki właśnie we Wrocławiu wyniknęła z położenia naszego miasta w połowie drogi między Pragą a Warszawą. Może chodzi o rozwijającą się współpracę regionalną, a może wreszcie był to gest ministra nauki RP wobec własnego miasta.

Podpisano ją uroczyście 13 stycznia w pięknych wnętrzach wrocławskiego ratusza, który pamięta również okres dominacji kultury czeskiej.

Międzyrządowa umowa zapewnia realizację i finansowanie z budżetów obu państw wspólnych projektów naukowo-technicznych i badawczo-rozwojowych, wymianę naukowców, specjalistów, badaczy i ekspertów oraz informacji i dokumentacji naukowo-technicznej, a także wspólne konferencje naukowe, sympozja, warsztaty, wystawy itp. Planowanie i koordynacja współpracy naukowo-technicznej, uzgadnianie zasad finansowania oraz programów wykonawczych będzie zadaniem Wspólnej Komisji ds. Współpracy w Dziedzinie Nauki i Techniki, w skład której wejdą przedstawiciele i eksperci każdej ze stron.

Priorytet będą miały projekty mające szansę na finansowanie w ramach 5. Programu Ramowego, a także związane tematycznie z pograniczem – zadeklarował minister Andrzej Wiszniewski.

Minister Zeman poinformował, że strona czeska na potrzeby współpracy naukowej powiększyła budżet programu „Kontakt” o 1,5 mln koron.

W imieniu rządów obu państw dokument podpisali Minister Edukacji, Młodzieży i Sportu Republiki Czeskiej Eduard Zeman i Minister Nauki Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Wiszniewski.

Umowa podpisana została w obecności: Wiceministra Edukacji, Młodzieży i Sportu Republiki Czeskiej Josefa Prušy, przedstawicieli ambasad polskiej i czeskiej oraz wojewody dolnośląskiego Witolda Krochmala, marszałka województwa dolnośląskiego prof. Jana Waszkiewicza, wiceprezydenta Wrocławia Andrzeja Jarocho i przewodniczącego Rady Miejskiej Jarosława Obremskiego. W uroczystości wzięli udział rektorzy Uniwersytetu Wrocławskiego, Politechniki Wrocławskiej i Akademii Rolniczej we Wrocławiu oraz przedstawiciel Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej.

Symbolicznym akcentem uroczystości było wręczenie czeskiemu ministrowi Eduardowi Zemanowi kopii aktu erekcyjnego uniwersytetu, który miał powstać we Wrocławiu już na początku XVI wie-

ku. Dokument ten podpisał 20 lipca 1505 roku Władysław II Jagiellończyk, król Polski i Czech. Oryginał dokumentu znajduje się w Archiwum Państwowym we Wrocławiu.

Z inicjatywą utworzenia uniwersytetu we Wrocławiu wystąpiła ówczesna Rada Miejska. Dla tej idei udało się pozyskać kardynała Petera, legata papieskiego w Czechach. Miał to być pełny uniwersytet z czterema wydziałami: teologii, obojga praw, medycyny oraz filozofii. Nieprzychylnie stanowisko Akademii Krakowskiej, która obawiała się utraty studentów ze Śląska (już wtedy przejmowano się wskaźnikami rekrutacji!), było jedną z przyczyn niepowodzenia wrocławskiej inicjatywy. Uniwersytet we Wrocławiu powstał dopiero 200 lat później, w 1702 roku, w zupełnie innych warunkach, z przekształcenia Kolegium Jezuickiego w akademię.

Przedstawiciele dolnośląskich władz państwowych i samorządowych okazali duże zainteresowanie rozwojem polsko-czeskiej współpracy. Podkreślali, że w tej dziedzinie dzieje się już wiele: działa lokalne biuro Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej, w III Liceum Ogólnokształcącym istnieje klasa o profilu śląskoznawczym (z możliwością nauki języka czeskiego), we Wrocławiu odbył się festiwal czeski. Do tego łączy nas Odra, z którą wiąże się wiele gospodarczych i ekologicznych. Tematem dla naukowców jest rekultywacja leżących na pograniczu powydobywczych terenów „worka turoszowskiego”. Marszałek Waszkiewicz zadeklarował chęć złożenia do KBN wniosku o dofinansowanie konferencji „Wrocław jako europejska metropolia naukowa”.

Goście pytali o perspektywy powołania we Wrocławiu konsulatu Republiki Czeskiej. Przedstawiciele ambasady w Warszawie zapewniali, że przygotowania są zaawansowane, ale praktycznej realizacji należy spodziewać się w przyszłym roku. (mwj, mwj, mk)

Wymiana podpisanych dokumentów

Moment wręczenia czeskiemu ministrowi Eduardowi Zemanowi kopii aktu erekcyjnego uniwersytetu we Wrocławiu

Zarządzenia, Okólniki, Ogłoszenia

W ostatnim czasie ukazały się następujące zarządzenia wewnętrzne i pisma okólny:

- **Zarządzenie wewnętrzne 38/99** z dnia 28.12.1999 r. w sprawie zniesienia Instytutu Nauk Ekonomiczno-Społecznych (I-22) i utworzenia Studium Nauk Humanistycznych;
- **Zarządzenie wewnętrzne 39/99** z dnia 28.12.1999 r. w sprawie zmiany w piśmie okólnym 27/95;
- **Zarządzenie wewnętrzne 1/2000** z dnia 11.01.2000 r. w sprawie zasad wynagradzania za czas choroby pracowników nie będących nauczycielami akademickimi w 2000 r.;
- **Zarządzenie wewnętrzne 2/2000** z dnia 14.01.2000 r. w sprawie możliwości zwiększenia w 2000 r. wynagrodzeń pracowników Uczelni ponad wysokość ustaloną w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej;
- **Zarządzenie wewnętrzne 3/2000** z dnia 18.01.2000 r. w sprawie przedłużenia okresu obowiązywania załączników *Regulaminu przyznawania i ustalania wysokości świadczeń pomocy materialnej dla studentów studiów dziennych na Politechnice Wrocławskiej* wprowadzonego zarządzeniem wewnętrznym 8/98 z dnia 19 lutego 1998 r. ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniem wewnętrznym 27/98 z dnia 13 października 1998 r. i zarządzeniem wewnętrznym 5/99 z dnia 19 lutego 1999 r.;
- **Pismo okólny 1/2000** z dnia 14.01.2000 r. w sprawie składek członkowskich z tytułu członkostwa w towarzystwach naukowych. □

Szerzej...

Zwracamy uwagę Czytelników na **pismo okólny 1/2000** z 14.01.2000 r. w sprawie składek członkowskich z tytułu członkostwa w towarzystwach naukowych. Mówi ono, że PWr może finansować tylko składki wynikające z członkostwa zbiorowego (tzn. gdy cała uczelnia lub jej jednostka organizacyjna jest członkiem organizacji) oraz członkostwa wspierającego. Jedynym uzasadnieniem finansowania przez uczelnię składki z tytułu przynależności indywidualnej (osoby fizycznej) mogą być udokumentowane wymierne korzyści uczelni z tego wynikające (np. nieodpłatne uzyskanie i zarejestrowanie w bibliotece unikalnych czasopism lub książek). W pozostałych przypadkach składki z tytułu przynależności do towarzystw naukowych opłacają sami zainteresowani.

Zarządzenie wewnętrzne 2/2000 z dnia 14.01.2000 r. omawia możliwości zwiększenia w 2000 r. wynagrodzeń pracowników PWr ponad wysokość ustaloną w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej. Pieniądze na ten cel nie mogą pochodzić dotacji budżetowej na działalność dydaktyczną. Natomiast dopuszczalne jest zwiększanie wynagrodzeń ze środków przeznaczonych na prace badawcze (działalność statutową, badania własne, projekty badawcze, zlecenia zewnętrzne) lub z innych dochodów z działalności dydaktycznej.

Zwiększone wynagrodzenie pracownika w ciągu roku 2000 nie może przekroczyć 20% jego rocznego wynagrodzenia zasadniczego. Jeśli wypłaty zwiększonego wynagrodzenia są dokonywane w ciągu roku, ich wysokość nie może przekroczyć 20% wynagrodzenia zasadniczego za okres poprzedzający wypłatę.

Wysokość zwiększonego wynagrodzenia pozostaje w gestii kierownika jednostki organizacyjnej.

Jednostki organizacyjne składają wykazy imienne pracowników (z podaną kwotą zwiększonego wynagrodzenia) w Dziale Spraw Pracowniczych, bud. A-1 pok. 102, do 14 dnia danego miesiąca.

Zwiększone wynagrodzenia będą wypłacane łącznie z wynagrodzeniem osobowym za najbliższy miesiąc po złożeniu wykazu. □

Oplątkowe spotkania

Dokończenie ze strony 3

tego czasu dokonały się wielkie zmiany zarówno w naszym kraju, jak i w Kościele, który jest otwarty na naukę. Rok milenijny powinien zachęcać do rachunku sumienia: Czy każdy z nas może być wzorem dla młodych ludzi? Mówca stwierdził, że edukacja jest inwestycją w przyszłość narodu. Zastanawiając się nad tym, co przyniesie rok 2000, przytoczył niosące optymizm słowa Ojca Świętego: „Nie bójcie się”. To od nas zależy, czy sami stworzymy piekło na ziemi, czy będziemy nieść dobro, wzajemnie się wspomagając.

O zabranie głosu został także poproszony stały uczestnik spotkań oplątkowych z Kardynałem (nie opuścił żadnego) – prof. Andrzej Wiszniewski (zdj.5). Zwrócił on uwagę na fakt, że w ciągu ostatnich dziesięciu lat nastąpiły korzystne przemiany w naszym kraju, np. czterokrotnie wzrosła liczba studentów. Minister wyraził opinię, że Polska wyczerpała limit cudów na następne tysiąclecie i że powinniśmy dziękować Bogu za te wszystkie łaski. Niestety w mediach wciąż obserwujemy propagandę klęski w warunkach sukcesu. Mamy oczywiście jeszcze wiele problemów do rozwiązania, ale jest też dość powodów, by dziękować Bogu.

Wspólnie odśpiewana kolęda „Pójdźmy wszyscy do stajenki” była sygnałem do składania życzeń, dzielenia się oplątkiem i korzystania z przygotowanego poczęstunku. □

W KZ NSZZ „S”

Ale spotkań oplątkowych było znacznie więcej. Odbywały się przed Wigilią lub po Świątach. Tradycyjnie jednym z pierwszych jest co roku oplątek w Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność”. Wzięli w nim udział JM Rektor prof. Andrzej Mulak i Prorektor ds. Ogólnych dr Ludomir Jankowski. Gospodarz spotkania dr Ryszard Wroczyński przekazał życzenia od wieloletnich bywalców tych uroczystości: ministra nauki prof. Andrzeja Wiszniewskiego, marszałka prof. Jana Waszkiewicza i posła dr Tomasza Wójcika.

W rozmowach nawiązywano wielokrotnie do przemian, jakie zaszły w ciągu lat istnienia związku i czasów, kiedy byliśmy „piękni, młodzi i głodni”. (Tegoroczne ruskie pierogi, którymi ugoszczono zebranych, choć postne, były wyśmienite.)

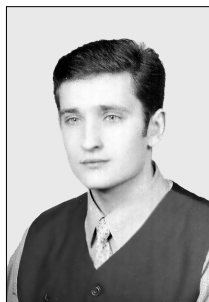
Serwis zdjęciowy zapewnił bardzo kompetentnie dr Stanisław Jabłonka. □

Z polskimi studentami z zagranicy

Polacy mieszkający na stałe poza krajem, a studiujący na Politechnice Wrocławskiej, mieli również okazję do spotkania w świątecznym nastroju. W dniu 12 stycznia grupa polonijnej młodzieży spotkała się z JM Rektorem oraz Prorektorami: ds. Nauczania – prof. Jerzym Świątkiem i ds. Studenckich – prof. Ludwikiem Komorowskim.

Studenci uczestnicy spotkania przybyli do Wrocławia z krajów byłego Związku Radzieckiego.

W miłej atmosferze podbudowanej tradycyjnymi daniami świątecznymi rozmawiano o historii i kierunkach rozwoju ziem, na których się urodzili. Mówiono też o perspektywach zawodowych: Polska kusi stabilnością i względnym dostatkiem, zaś Ukraina, Łotwa czy Kazachstan to kraje stwarzające po-

Stanisław Baluk z Ukrainy studiuje na IV roku Informatyki

tencjalnie ogromne szanse gospodarczego sukcesu. Wielu młodym ludziom interesująca wydaje się możliwość działania na pograniczu obu tych obszarów, zwłaszcza że dobra znajomość dwu (lub większej liczby) języków oraz osadzenie w różnych kulturach jest realną bazą takiej kariery.

Przyszli absolwenci Politechniki Wrocławskiej mogą zarazem rozpowszechniać tam opinię – miejmy nadzieję, że dobrą – o swojej Alma Mater.

Studenci podkreślali, że wśród polskich miast akademickich Wrocław wyróżnia się korzystnym dla Polonii klimatem. Przecież tu żyje wciąż tradycja kresów, a także pamięć o tragicznym losie Polaków zsyłanych na wschód.

Choć reemigracja ciągle napotyka na trudności, w Warszawie rozpoczyna już działalność Związek Repatriantów z Kazachstanu. Tam też powołano związek studentów polonijnych. JM Rektor okazał zainteresowanie dla propozycji, by oddział tej organizacji powstał we Wrocławiu. Być może będzie to okazja do lepszego zintegrowania, a także pełniejszego zaprezentowania społeczności Wrocławia tej coraz liczniejszej grupy.

Stanisław Baluk

Wigilia 1999

Gwiazda Betlejemka nad Filią w Wałbrzychu

*„To już pora na Wigilię, to już czas
A tu jeszcze kogoś nie ma pośród nas,
A tu jeszcze, a tu jeszcze ktoś ma przyjąć,
Bo przy stole wolne miejsce czeka dziś.
Gwiazdo betlejemka, prowadź nas przez świat,
Żeby z nami przy tym stole siadł.
Prowadź go tu do nas z tych dalekich dróg,
Żeby razem z nami kolędować mógł.
Daj mu światło, bo tak łatwo zmylić ślad,
Daj mu nadzieję, kiedy w oczy wieje wiatr,
Strudzonemu, zmęczonemu pomóż iść,
Bo samotny nikt nie może zostać dziś.”*

Nikt nie pozostał samotny w dniu spotkania wigilijnego w Filii PW w Wałbrzychu. Odbyło się ono 21 grudnia 1999 r. w odświętnie przygotowanej sali na terenie Domu Studenckiego. Przy wspólnym stole zasiadli wszyscy pracownicy Filii, także emerytowani, siedemdziesięciu mieszkańców Domu Studenckiego oraz przedstawiciele wszystkich wydziałów Filii. Ogółem 160 osób! Uwagę zwracało wolne miejsce przy stole.

Serdecznie przywitano przybyłych na uroczystość gości, a byli to sprawdzeni przyjaciele naszej uczelni – wiceprezydent Wałbrzycha Henryk Gołębiewski, były wojewoda wałbrzyski Bolesław Marciniak, duszpasterz wałbrzyskiego środowiska akademickiego ksiądz mgr Marek Babuśka oraz były dyrektor Filii dr inż. Ryszard Kabał.

Dyrektor Filii wygłosił okolicznościowe przemówienie, w którym poruszył problem podstawowych wartości stanowiących bazę rozwoju społecznego i duchowego. Zacytował słowa Jana Pawła II „Los trzeciego tysiąclecia zależy od tego, jak obecnie młodzi ludzie je ukształtują”. Zwrócił się też do studentów, by podtrzymywali tradycję i więzy rodzinne.

Na sali zbudowano wspaniałą betlejemską szopkę, stanowiącą najważniejszy element scenografii uroczystości. Wszyscy podkre-

Oplatkowe spotkania

ślali jej autentyczność i bogactwo symbolicznych figur. Skrzące się kolorami tęczy choinki dopełniały nastroju.

Bogaty był program artystyczny. Wystąpiły dwa zespoły studenckie śpiewające kolędy. W pierwszym – występującym w strojach ludowych – pod kierownictwem Krzysztofa Jakockiego występowali: Małgorzata Perwejnis, Agnieszka Chmielewska, Piotr Jędrusik, Łukasz Rybczyński, Donata Brużewicz i Aleksandra Brulińska śpiewając kolędy staropolskie. W drugim – pod kierownictwem Jacka Szatkowskiego – występowali: Justyna Grabowska, Ewelina Biniek i Marcin Dziedzic, śpiewający kolędy w nowych interpretacjach.

Niezwykłe tło wystąpień stanowiło brzmienie skrzypiec Agnieszki Chmielewskiej, której wykonanie kolędy „Nie było miejsca dla Ciebie” było szczególnie wzruszające.

Oba zespoły wprowadziły miły nastrój podkreślony przepięknymi strofami wierszy deklamowanymi przez Patrycję Siudę.

Łamiąc się opłatkiem składano sobie życzenia.

Wspólne śpiewano kolędy, czemu sprzyjała kolejna edycja wydanych przez Radę Mieszkańców Domu Studenckiego „Kolęd polskich”. Błyskały flesze aparatów fotograficznych. Oblegana była szopka. Padały słowa przyjaźni, miłości i otuchy. Czasami i melancholii – jak czas szybko upływa, przecież ubiegłoroczna Wigilia była jakby wczoraj.

Wigilię w Filii PWR w Wałbrzychu opisał odpowiedzialny za jej organizację
mgr Janusz Bator – kierownik DS.

Od lewej: ks. Z.Szymerowski, prof. Idzikowski, doc. B.Bałażiński, prorektor L.Jankowski przewodniczący koła NSZZ „Solidarność” dr R.Wroczyński

Po wzajemnych życzeniach i dzieleniu się opłatkiem wspólnie odśpiewana kolęda „Bóg się rodzi” rozpoczęła występ Chóru Klubu Seniora pod dyrekcją prof. Andrzej Kordeckiego i przy akompaniamencie dr Adama Łuczkiwicza. Z dwunastu kolęd sześć wykonano wspólnie z publicznością. Występ przeplatany słowem wiązonym wygłoszonym przez prof. Eugeniusza Brzechowskiego stworzył prawdziwie świąteczną atmosferę. Dyrygent chóru został nagrodzony bukietem pięknych róż.

W Kole Seniorów PWR

Podobnie jak w latach poprzednich, tak i na początku tego roku, 9 stycznia odbyło się noworoczne spotkanie seniorów naszej uczelni. Gości powitał przewodniczący Koła Emerytów i Rencistów PWR doc. Bogusław Bałażiński i prorektor dr Ludomir Jankowski, który wyraził radość ze spotykania w tak liczny gronie. Dostrzegając ciężkie warunki, w jakich często żyją starsi ludzie, życzył zebrałym, by rok 2000 był lepszy i szczęśliwszy niż ubiegły, by dopisywało im zdrowie i radość życia.

Zaproszony na spotkanie opłatkowe proboszcz parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa – ks. Zbigniew Szymerowski nawiązał do jubileuszu narodzin Chrystusa. Zauważył, że rok ten przynosi wiele darów duchowych z których powinniśmy korzystać. Życzenia „Niech Jezus będzie z nami, niech ogarnie nasz dom, majątność i niech nam błogosławi” zakończyły wystąpienie duszpasterza.

Prof. A. Kordecki dyryguje chórem i publicznością

Auf dem polnischen Markt expandierendes deutsches Unternehmen im Bereich der Elektronik von Tankstellenabrechnungssystemen sucht:

brancherfahrenen Unternehmertyp mit Ausbildung im Bereich Elektronik/Elektrotechnik als Servicetechniker im Außendienst.

Der Firmensitz ist Wrocław.

Es sollen kaufmännische und organisatorische Aufgaben beim Aufbau des Unternehmens übernommen werden.

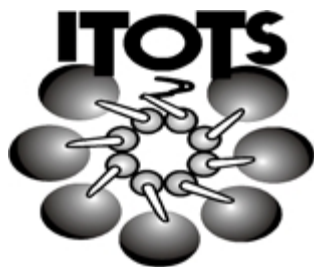
Bedingungen sind Lernbereitschaft, unternehmerisches Denken, Branchenerfahrung, sichere Deutschkenntnisse, flexible Einsatzfähigkeit, Fahrerlaubnis.

Wir gewährleisten: Einarbeitung und Qualifizierung in Deutschland, leistungsgerechte Entlohnung, Firmen-PKW und hervorragende Entwicklungsmöglichkeiten.

Ihre kompletten Bewerbungsunterlagen in deutscher Sprache mit Lebenslauf und Tätigkeitsnachweisen, Lichtbild und Qualifizierungsnachweise senden Sie bitte an:

BIURO MALEK Polska Sp.z o.o.
Ul. Bohaterów Westerplatte 23
65-078 Zielona Góra

Opłatkowe spotkania

Spotkanie opłatkowe połączone z jubileuszem XXX-lecia Instytutu Technologii Organicznej i Tworzyw Sztucznych

W piątek 7 stycznia 2000 r. odbyło się tradycyjne spotkanie opłatkowe pracowników I-27, którego gośćmi byli: dziekan Wydziału Chemicznego prof. Henryk Górecki wraz z prodziekanami prof. Wiesławem Żywnickim i prof. Andrzejem Matynią oraz emerytowani pracownicy Instytutu. Przybyłych przywitała gospodyni spotkania – pani prof. Danuta Żuchowska, dyrektor I-27.

Pierwszą część spotkania poświęcono obchodom jubileuszu XXX-lecia Instytutu, który rozpoczął działalność 1 stycznia 1969 r. Historię powstania, rozwój oraz działalność placówki przedstawił w 20-minutowym wystąpieniu jej wieloletni dyrektor prof. Stanisław Witek. Swoimi wspomnieniami podzielili się z uczestnikami również inni byli dyrektorzy I-27: doc. Witold Trochimczuk i prof. Bogdan Burczyk.

Instytut powstał z połączenia trzech Katedr: Technologii Tworzyw Sztucznych kierowanej przez doc. Włodzimierza Łaskawskiego, Technologii Przemysłu Organicznego kierowanej przez prof. Mieczysława Bukalę oraz Technologii Syntezy Organicznej kierowanej przez doc. Stanisława Ropuszyńskiego. W chwili powstania Instytutu pracowało w nim 66 osób, wśród nich profesor Mieczysław Bukala i 7 docentów - Janusz Lindeman, Włodzimierz Łaskawski, Janusz Pluciński, Janusz Rabek, Stanisław Ropuszyński, Ryszard T. Sikorski i Stanisław Witek. Pracownicy z uprawnieniami stanowili w większości komitet założycielski Instytutu.

Skład pierwszej dyrekcji Instytutu w kadencji 1969-1972 był następujący:

dyrektor – prof. Mieczysław Bukala, I zastępca – doc. Janusz Lindeman (po jego śmierci – doc. Janusz Pluciński), zastępca ds. badań naukowych i współpracy z przemysłem – doc. Stanisław Witek, zastępca ds. dydaktycznych – doc. Stanisław Ropuszyński.

W następnych kadencjach Instytutem kierowali:

1972 – 1984	prof. Stanisław Witek
1984 – 1987	doc. Witold Trochimczuk
1987 – 1990	prof. Stanisław Witek
1990 – 1996	prof. Bogdan Burczyk
1996 –	prof. Danuta Żuchowska

W latach siedemdziesiątych nastąpił szybki wzrost stanu osobowego Instytutu, który pod koniec dekady zatrudniał prawie 130 osób. Następnie liczba pracowników stopniowo zmniejszała się aż do aktualnego stanu 57 osób. Pomimo to liczba pracowników samodzielnych instytutu prawie w całym XXX-leciu utrzymuje się na niemal stałym poziomie (10-12 osób).

Od połowy lat siedemdziesiątych instytut jest zlokalizowany w trzech budynkach: A-2, B-1 i H-6. Do tego czasu jego „polimero-wa część”, która obecnie mieści się w budynkach H-6 i B-1, ulokowana była przy ul. Bujwida.

Charakterystyczny dla całego XXX-lecia Instytutu jest intensywny rozwój jego kadry naukowej:

– **tytuł profesora** uzyskało 8 osób:

Włodzimierz Łaskawski, Stanisław Ropuszyński, Bogdan Burczyk, Ryszard Sikorski, Stanisław Witek, Jan Chlebicki, Bożena Kolarz, Danuta Żuchowska,

– **stopień doktora habilitowanego** uzyskało 11 osób:

Bogdan Burczyk, Jan Chlebicki, Henryk Galina, Bożena Kolarz, Stanisław Kucharski, Andrzej Piasecki, Jacek Piękowski, Adam Sokołowski, Ryszard Steller, Kazimiera Wilk, Danuta Żuchowska,

– **stopień doktora** Rada Naukowa Instytutu nadała 91 osobom, w tym wielu pracownikom innych uczelni i zakładów przemysłowych,

– **stopień magistra inżyniera lub inżyniera** w zakresie specjalności technologii organicznej i środków powierzchniowo czynnych oraz chemii i technologii polimerów uzyskało ok. 400 studentów.

Zdokumentowany dorobek naukowy Instytutu w okresie 1969 do 2000 r. obejmuje **1521** publikacji w tym **484** artykułów zagranicznych, **446** artykułów krajowych, **79** referatów zagranicznych, **5** podręczników, **17** skryptów, **264** patentów, **3** wzorów użytkowych oraz **1718** prac niepublikowanych. Według Scientific Citation Index tylko w latach 1990 – 1998 prace Instytutu były cytowane 1098 razy.

Instytut jest autorem około 60 opracowań o charakterze licencyjno-wdrożeniowym, z których najistotniejszą część tak pod względem liczbowym jak i ekonomicznym stanowią prace z zakresu technologii środków pomocniczych do tworzyw sztucznych (dr M. Dul, dr A. Pasternak, dr R. Poźniak). Tylko w latach 1990-99 odpisy licencyjne z tego tytułu przyniosły Politechnice łączny zysk 1.500 tys. zł, z czego I-27 otrzymał 1.100 tys. zł.

W okresie 30-lecia instytut był organizatorem lub współorganizatorem wielu zjazdów, seminariów, konferencji i kongresów. Najstarszą cykliczną konferencją będącą prawie rówieśniczką instytutu jest „Modyfikacja Polimerów”, której niemal od początku przewodniczył prof. R. T. Sikorski.

Do dorobku instytutu należy zaliczyć m.in. stworzenie dobrze funkcjonującej od wielu lat biblioteki instytutowej, w której gromadzone są czasopisma i książki (niestety z powodu braku funduszy liczba tytułów czasopism stale maleje) oraz otwarcie w ostatnich latach studenckiej pracowni komputerowej. W latach 90. nastąpiło też wydatne unowocześnienie zaplecza aparaturowego instytutu. Następuje także stopniowa optymalizacja jego struktury kadrowej i lokalowej.

Druga część spotkania stanowiła okazję do wspomnień i refleksji. Po przełamaniu się opłatkami rozpoczęły się miłe rozmowy, zwłaszcza z rzadko widywanymi byłymi pracownikami instytutu. Życzenia noworoczne złożył dziekan prof. Henryk Górecki, który równocześnie wyraził swoją dobrą opinię o działalności instytutu. Życzenia złożył również przedstawiciel Komisji Oddziałowej NSZZ „Solidarność” (współorganizatora spotkania) dr Ryszard Janik oraz Pani Dyrektor Instytutu, która czuwała nad całością spotkania.

Upłynęło ono w miłej i serdecznej atmosferze. □

Computer Based Experiments, Learning and Teaching

– COMBELET'99

W dniach 28 września – 1 października 1999 w Ośrodku Szkoleniowo-Konferencyjnym PWr w Szklarskiej Porębie odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. Computer Based Experiments, Learning and Teaching – COMBELET'99. Konferencję zorganizował Zakład Systemów i Sieci Komputerowych Wydziału Elektroniki PWr (Z0402) pod auspicjami J.M. Rektora Politechniki Wrocławskiej prof. Andrzeja Mulaka.

Celem konferencji była prezentacja nowych metod w zakresie zastosowania komputerów do nauczania w szkolnictwie powszechnym i wyższym, w tym tzw. teleteaching, czyli kształcenie przez Internet, prezentacja systemów ekspertowych oraz wymiana doświadczeń w zakresie metodologii i programów kształcenia w różnych dziedzinach. Szczególnie dotyczy to inżynierii systemów, optymalizacji baz danych, systemów z reprezentacją wiedzy, sieci komputerowych, kompleksowego sterowania oraz diagnostyki medycznej.

W konferencji wzięli udział uczeni i specjaliści z 16 krajów, wśród których byli dziekani wydziałów uniwersyteckich z U.S.A., Izraela, Malezji i Słowenii oraz kierownicy ośrodków badawczych z Argentyny, Australii, Portugalii, Rumunii, Wielkiej Brytanii i Niemiec, którzy przedstawili zaproszone referaty. Odbyły się również specjalne sesje, na których prezentowali wyniki swoich badań młodzi naukowcy z Holandii, Wielkiej Brytanii, Portugalii, Rumunii i Polski. Obrady konferencji zaszczyli swoją obecnością prof. Ludwik Komorowski – prorektor naszej Uczelni oraz dziekan Wydziału Elektroniki prof. Janusz Biernat – Honorowy Przewodniczący Konferencji.

Zarówno wygłaszający referaty, jak i zaproszeni goście wyrażali się z pełną aprobatą o formule konferencji, której celem było spotkanie doświadczonych naukowców oraz młodych badaczy z różnych krajów w sposób pozwalający im dzielić się doświadczeniami w stosowaniu technik komputerowych do badań i nauczania. Wybrane referaty zostały opublikowane w angielskojęzycznym wydawnictwie przygotowanym pod redakcją prof. Andrzeja Kasprzaka, dr Leszka Koszałki i dr Iwony Poźniak-Koszałki.

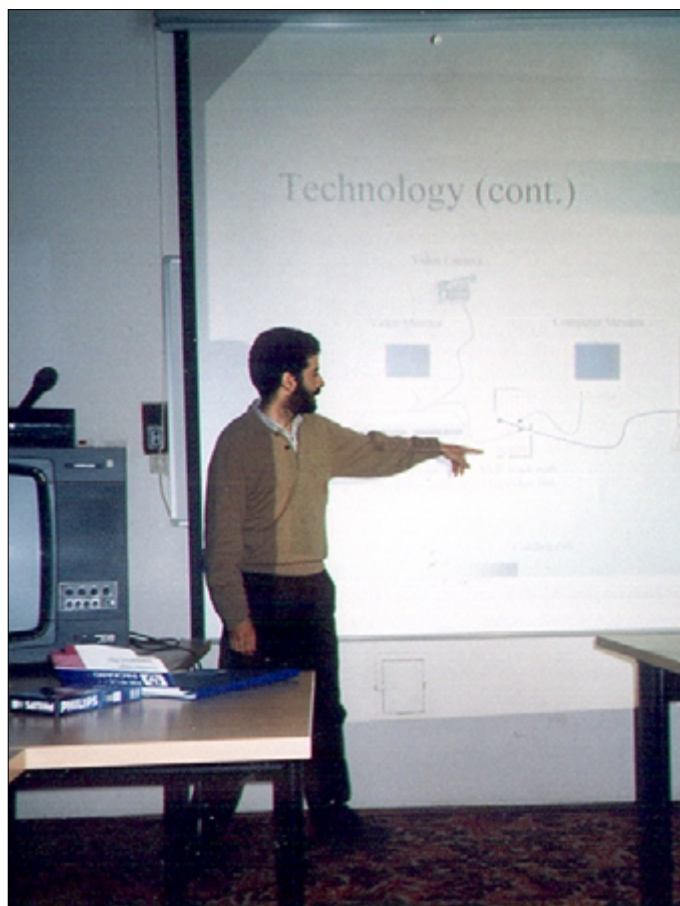
Uczestniczący w Konferencji członkowie władz IFAC (International Federation of Automatic Control) profesorowie Ljubo Vlacic z Australii oraz Carlos Godfrid z Argentyny zaproponowali organizowanie Konferencji COMBELET cyklicznie i włącznie do kalendarza konferencji IFAC. Na posiedzeniu Międzynarodowego Komitetu Programowego, które odbyło się w ostatni konferencyjny wieczór, postanowiono realizować tę ideę w przyszłości. Wstępną deklarację organizacji konferencji COMBELET 2000 złożył prof. Asai Asaithambi – dziekan z Saint Louis University w USA. Przewidywanym miejscem konferencji byłby europejski kampus tego uniwersytetu w Madrycie. Natomiast kolejna konferencja – COMBELET 2001 odbyłaby się ponownie w Polsce, a głównym organizatorem ma być Zakład Systemów i Sieci Komputerowych Wydziału Elektroniki.

Uczestnicy konferencji chwalili nie tylko poziom merytoryczny konferencji, ale także cykl imprez towarzyszących. Sukces osiągnięto oddając organizację konferencji w damskie ręce – przewodniczącą Komitetu Organizacyjnego była dr inż. Iwona Poźniak-Koszałka, a sekretarzem konferencji mgr inż. Agnieszka Gawryszuk. Goście, do grona których należały osoby towarzyszące uczestnikom konferencji, chętnie uczestniczyli w pieszych wędrowkach po Karkonoskim Parku Naro-

dowym, wycieczce autokarowej po Kotlinie Jeleniogórskiej i do Huty Kryształów *Julia*, świetnie bawili się przy ognisku dziwiąc się polskiej metodzie pieczenia kiełbasek (na patyku), a w zainicjowanym festiwalu piosenki wszyscy chętnie brali udział prezentując typowy przebieg swojego kraju.

Obecni na konferencji specjaliści goście J.M. Rektora: prof. Butnariu z Izraela, prof. Razali z Malezji i dr Ozimek ze Słowenii wraz z prof. Godfridem i dr Cistac z Argentyny wzięli udział w specjalnie zorganizowanej wycieczce do Krakowa i Wieliczki, a w poniedziałek 4.X. byli honorowymi gośćmi podczas Inauguracji Roku Akademickiego na naszej Uczelni.

dr hab. Andrzej Kasprzak, prof. PWr

Miguel Velhote Correia z Portugalii podczas prezentacji

Amatorzy pieszych wędrowek pod czułą opieką prof. M.Kurzyńskiego

Francusko-polskie spotkania partnerstwa lokalnego

Pomosty do Europy

Z okazji swojej dziesiątej rocznicy działalności Fundacja Francja-Polska w dniach 16 – 19.11.1999 r. zorganizowała wspólne forum dyskusyjne dla 350 polskich i 350 francuskich przedstawicieli społeczności lokalnych. Jego celem było omówienie problemów związanych z rozwojem partnerstwa regionalnego i z procesem akcesyjnym Polski do Unii Europejskiej. Spotkania powitalne i podsumowujące odbyły się w Paryżu, natomiast zasadnicze posiedzenia plenarne w różnych grupach tematycznych miały miejsce w 5 regionach Francji:

1. Lyon - *Terytorialna polityka regionalna*,
2. Rennes - *Usługi publiczne dla społeczności lokalnej*,
3. Lille - *Rekonwersja przemysłowa*,
4. Limoges - *Rozwój obszarów wiejskich*,
5. Poitiers - *Kształcenie, komunikacja społeczna, kultura*.

Przy wyborze miejsca spotkań plenarnych kierowano się szczególnie osiągnięciami danego regionu związanymi z dyskutowanym tematem oraz dotychczasowymi doświadczeniami we współpracy polsko-francuskiej. Każda z grup tematycznych uczestniczyła nie tylko w spotkaniach plenarnych przeznaczonych dla wszystkich uczestników danego forum, ale także w warsztatach i wizytach w terenie poświęconych zagadnieniom szczegółowym.

Politechnika Wrocławska, dzięki wieloletniej współpracy z uczelniami francuskimi w ramach studiów podyplomowych *Mastere*, udziałowi w projektach partnerstwa przemysłowego z regionem Rodan-Alpy oraz zasługom w tworzeniu w Polsce wyższego szkolnictwa zawodowego opartego na wzorach francuskich, miała najliczniejszą spośród polskich uczelni reprezentację w Forum. W ramach grupy tematycznej *Terytorialna polityka regionalna*, w warsztacie *Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw* brał udział dr Jan BETTA (I-23), były

koordynator programu „Partnerstwo przemysłowe regionów Rodan-Alpy – Dolny Śląsk”. W grupie 5., w warsztacie *Szkolenie i współpraca uniwersytecka* brali udział: dr Jadwiga RUDEK (I-23), koordynatorka przedsięwzięć francuskich w Polsce w zakresie zawodowego szkolnictwa wyższego oraz dr Krystian P. KONKOL (I-23), kierownik francuskich studiów podyplomowych *Mastere*. Wygłosił on referat *Wspólne przedsięwzięcia w dziedzinie kształcenia – ich wpływ na ekonomię i kulturę przemysłową*. Godnym podkreślenia jest fakt, że cała repre-

zentacja PWr biorąca udział w Forum wywodzi się ze *Szkoły Francuskiej*, przekształconej w Polsko-Francuskiego Centrum Inżynierii Systemów Przemysłowych.

Uczestnikami sesji plenarnych tematu *Kształcenie, komunikacja społeczna, kultura* i warsztatu *Szkolenie i współpraca uniwersytecka* byli między innymi Jerzy ZDRADA, wiceminister Edukacji Narodowej i Jean-Yves LONGUEAU, dyrektor stosunków dwustronnych w Ministerstwie Edukacji Francji. Problemy dyskutowane w ramach warsztatu dotyczyły: form dotychczasowej współpracy polsko-francuskiej w dziedzinie kształcenia, wymiany wykładowców i studentów, oceny jakości nauczania, akredytacji, kształcenia ustawicznego, włączenia samorządów regionalnych do partnerskiego kształcenia międzynarodowego, wymogów i regulacji prawnych pozwalających na wzajemne uznawanie i przyznawanie dyplomów. Przedstawiciele ministerstw zobowiązali się do przyspieszenia prac polsko-francuskiej komisji w celu rozwiązania ostatniego z wymienionych problemów.

Innym mocnym, acz pośrednim akcentem reprezentacji PWr w Forum, był udział prof. Jana WASZKIEWICZA, marszałka Dolnego Śląska, który wraz ze swoimi współpracownikami brał udział w obradach na temat *Terytorialna polityka gospodarcza*.

Bardzo cennym momentem spotkań była wideokonferencja z udziałem ministra RP Jana KUŁAKOWSKIEGO i Pierre’a MOSCOVICI, francuskiego ministra oddelegowanego do Spraw Europejskich, transmitowana do wszystkich pięciu Regionów.

W trakcie oficjalnego zakończenia Forum, w obecności ministra Charlesa JOSSELINA, odpowiedzialnego za kooperację międzynarodową, dokonano podsumowania obrad i zarysowano perspektywy partnerstwa francusko-polskiego. Spotkanie to oraz pożegnalny cocktail odbyły się w pięknych pomieszczeniach Salon Hoche, 9 Avenue Hoche w VIII Dzielnicy Paryża.

Aktualnie organizatorzy prowadzą ocenę odbytych spotkań. Jej synteza będzie przedmiotem obrad tematycznych grup roboczych, których zadaniem będzie wypracowanie strategii oraz działań taktycznych i operacyjnych dalszego partnerstwa.

Krystian P. Konkol

Wizyta w Centrum Szkolenia Zawodowego w Futuroskopie w Poitiers. W środku (obok autora) pan Pladarriere, specjalista OECD, przewodniczący komisji oceniającej francuskiego programu kształcenia w Polsce.

Zmiana ustawy o składce na ZUS od umów zleceń i umów o dzieło

Ustawa z dnia 23 grudnia 1999 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (DZ.U. Nr 110, poz. 1256) Art. 1 pkt. 2, dokonuje zmian w dotychczasowej treści Art. 8 przez dodanie nowego ustępu 2a w brzmieniu:

„2a. Za pracownika, w rozumieniu ustawy uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.”

W ten sposób nastąpiło nałożenie ustawowego obowiązku objęcia składką na ubezpieczenie społeczne umów o dzieło i umów zleceń, finansowanych ze wszystkich środków będących w dyspozycji jednostki-pracodawcy (m.in. ze środków otrzymanych z KBN) jeżeli umowy te są zawarte pomiędzy pracownikiem zatrudnionym na umowę o pracę z jednostką-pracodawcą.

Składka z tytułu ubezpieczenia społecznego pomniejszająca:

a) środki finansowe z wypłaconego wynagrodzenia pracownika wynosi:

ubezpieczenie emerytalne	9,76 %
ubezpieczenie rentowe	6,50 %
ubezpieczenie chorobowe	2,45 % /1
	razem 18,71 %

b) środki finansowe pracodawcy wynosi:

ubezpieczenie emerytalne	9,76 %
ubezpieczenie rentowe	6,50 %
ubezpieczenia wypadkowe	1,62 % /2
	razem 17,88 %

W związku z powyżej przedstawioną treścią nowelizacji ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych budżet nauki nie otrzymał odpowiedniego zwiększenia środków. Nie przewiduje się zatem zwiększania środków przyznawanych przez Ministra Nauki-Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych. Skutki finansowe (prezentowane powyżej) obciążają środki będące w dyspozycji jednostki-pracodawcy i pracownika. Zgodnie z art. 14 cytowanej na wstępie ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. omówione wyżej, obowiązkowe objęcie składką na ubezpieczenie społeczne nie dotyczy umów zleceń lub o dzieło zawartych pomiędzy pracownikiem a pracodawcą przed upływem 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy. Data wejścia ustawy jest z dniem ogłoszenia tj. datą Dziennika Ustaw - 30 grudnia 1999 r. Do tych umów stosuje się przepisy obowiązujące od dnia wejścia w życie cytowanej ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. tj. do 1 stycznia 2000 r.

Wyżej omówione rozwiązanie spowoduje dla pracownika wzrost podstawy wymiaru emerytury.

1/dobrowolne, zależne od decyzji pracownika

2/obowiązkowe dla pracodawcy, o ile praca jest wykonywana w siedzibie pracodawcy. □

Obrady KRASP

Wkrótce nowa ustawa?

Ostateczny kształt *Prawa o szkolnictwie wyższym* był – między innymi – tematem posiedzenia Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, która obradowała 8 i 9 stycznia w Krakowie oraz podkrakowskiej Modlnicy.

Wcześniejsze uzgodnienia na temat ustawy doprowadziły do powołania dwóch zespołów ekspertów: resortowego (pod przewodnictwem wiceministra J.Zdrady) i KRASPU (z prof. J.Wojtyłą, rektorem katowickiej AE), które nie doszły do pełnego porozumienia co do zapisów. Obradowało nad nimi 8 stycznia Prezydium KRASP, by wieczorem przedstawić swoje stanowisko ministrowi Mirosławowi Handkemu.

9 stycznia odbyła się konferencja prasowa, podczas której profesorowie M.Handke i J.Woźnicki (przewodniczący KRASP) zadeklarowali, że zaakceptowany przez rektorów tekst projektu ustawy zostanie skierowany przez rząd do łaski marszałkowskiej. Można oczekiwać, że nastąpi to w marcu.

Główne założenia pozostają zgodne z „wersją VII” (tj. poprzednią). Obecnie ustalono też, że:

- powołana zostanie Rada Główna Akredytacyjna, która ma powstać w wyniku poszerzenia kompetencji RG o istotne kompetencje akredytacyjne,

- odpłatność za studia zostanie wprowadzona wg wariantu II, tzn. każda uczelnia będzie miała wynikającą z wielkości dotacji budżetowej pulę bezpłatnych miejsc na studiach różnego typu (także zaocznych); w skali kraju oznacza to bezpłatne studia dla około 400 tysięcy studentów;

- rozwiązania dotyczące spraw socjalno-bytowych pozostaną bez zmian, tzn. zrezygnowano z przejęcia studenckiej bazy socjalnej przez starostów; stawki stypendialne będą centralnie wyznaczane przez ministerstwo.

Projekt przewiduje, że kadencje akademickie będą 4-letnie, a także, że w myśl przepisów przejściowych przedłużona zostanie o rok obecna kadencja – będzie ona trwała do 31 sierpnia 2003 roku.

Planuje się też przeniesienie wszystkich uczelni – poza wojskowy-

mi – do resortu edukacji narodowej. Nastąpiłoby to już od nowego roku akademickiego. Kwestią sporną jest jeszcze przynależność klinik: obecnie MZiOS chce oddzielić je od akademii medycznych, co budzi sprzeciw zainteresowanej kadry.

W myśl nowych przepisów będzie zapewne możliwe tworzenie związków uczelni – nawet ponad granicami województw.

Dyskusja nad gwarancjami zarobków w szkolnictwie wyższym nie doprowadziła do określenia sztywnych taryfikatorów. W projekcie przyjęto wstępnie ogólną deklarację, że pensja asystenta powinna być bliska średniej krajowej, zaś uposażenia starszych pracowników określili ministrowie.

Pozytywne wyniki reformy szkolnictwa powszechnego pozwalają przejść do następnego etapu: przygotowań do wprowadzenia państwowego egzaminu maturalnego. W ciągu trzech lat powołana zostanie odpowiednia komisja państwowa, która we współpracy z 8 komisjami okręgowymi będzie organizowała zuniifikowany egzamin. Ten system pozwala myśleć o traktowaniu matury jako obiektywnego, choć częściowego egzaminu wstępnego na wyższe uczelnie. Planuje się rozpoczęcie rozmów między MEN a stałą komisją Prezydium KRASP ds. Integracji, Partnerstwa i Standardów Akredytacyjnych w celu uzgodnienia warunków wprowadzania w życie tego rozwiązania.

Skład komisji to 11 osób: rektorzy delegowani przez poszczególne grupy szkół, a także reprezentanci MEN (wśród nich b. pani kurator Grażyna Tomaszewska). Zakłada się, że prace zostaną zakończone do jesieni.

Mniej optymistycznym faktem jest obciążenie uczelni kolejnymi składkami na ZUS i PFRON oraz VATem. Zdaniem rektorów przepisy te nie uwzględniają specyfiki szkół wyższych.

Natomiast atrakcyjnym punktem było spotkanie z min. Emilem Wąsacem, który przedstawił rektorom w ogólnych zarysach koncepcję odpolitycznienia mediów elektronicznych przy pomocy środowiska akademickiego. Propozycja polega na oddaniu rektorom uczelni znacznej części decyzji o składzie rad nadzorczych PR i TVP. W interesującej rozmowie zarysowało się raczej przychylnie tej koncepcji stanowisko rektorów, choć niektórzy wyrażali obawę, że może to spowodować upolitycznienie uczelni. □

Perlikiem i żelazkiem

– czyli słów kilka o działalności Studenckiego Koła Naukowego Wydziału Górniczego PWr zrzesza grupę studentów Politechniki Wrocławskiej

Studenckie Koło Naukowe Wydziału Górniczego PWr zrzesza grupę studentów Politechniki Wrocławskiej (nie tylko Wydziału Górniczego) zainteresowanych problematyką historii, współczesności i przyszłości górnictwa w Polsce i w świecie. Naszymi głównymi celami są:

- dokumentowanie i ochrona zabytków górnictwa ze szczególnym uwzględnieniem obszaru Dolnego Śląska;

- popularyzacja wiedzy na temat wpływu górnictwa na rozwój gospodarki i kultury;

- zachowanie i kultywowanie zwyczajów i tradycji górniczych;

- nawiązywanie międzynarodowej współpracy pomiędzy uczelniami i organizacjami zainteresowanymi historią eksploatacji górniczej na terenach przygranicznych;

- realizacja własnych badań naukowych związanych z górnictwem i geologią m.in. poszukiwanie minerałów i skał, rozpoznawanie złóż i kartowanie geologiczne, badania promieniotwórczości naturalnej;

- wspieranie prac naukowych prowadzonych w ramach działalności Instytutu Górniczego Politechniki Wrocławskiej.

Działalność Studenckiego Koła Naukowego rozpoczęła się Pierwszym Rajdem Górniczym – „Szlakiem Wydobywania Kruszców na Dolnym Śląsku od XIV-wiecznej Miedzianki do XX-wiecznej kopalni uranu” zorganizowanym w dniach 17-18 kwietnia 1999 r. (*Pryzmat* nr 119).

W ramach działalności Koła nawiązana została współpraca z Muzeum Kopalni Złota i Arsenu w Złotym Stoku. Rozpoczęto tam m.in. prace inwentaryzacyjne w doskonale zachowanej sztolni odwadniającej „Emanuel” pochodzącej z 1506 r. Członkowie SKNNG mieli możliwość zwiedzenia i zapoznania się ze sposobem prowadzenia eks-

Członkowie SKNNG w trakcie prac inwentaryzacyjnych w sztolni „Fröhliche Anblick” w Ciechanowicach.

Uczestnicy Drugiego Rajdu Górniczego na tle zabudowań kopalni w Złotym Stoku.

ploatacji podziemnej w kopalni magnezytu w Wirach, należącej do Strzeblowskich Kopalni Surowców Mineralnych w Sobótce.

Studenti należący do Koła prowadzą systematyczne prace inwentaryzacyjne wyrobisk górniczych związanych z dawną eksploatacją rud miedzi i ołowiu w okolicach Ciechanowic i Miedzianki – w rejonie najstarszego dolnośląskiego zagłębia miedziowego. Prowadzone są również badania w nieczynnych kopalniach rud żelaza i uranu w okolicach Kowar.

W dniach 23-24 października 1999 r. zorganizowano Drugi Rajd Górniczy Śladami Wydobywania Kruszców na Dolnym Śląsku – „Skarby Gór Złotych”. Licząca blisko 60 km (!) trasa wiodła z Łądką Zdroju przez Złoty Stok do Kłodzka. Główną atrakcją rajdu było nocne zwiedzanie wyrobisk zabytkowej kopalni złota i arsenu przy świetle kaganków oliwnych wykonanych na wzór średniowiecznych lamp górniczych, połączone z ogniskiem rozpalonym w Złotym Jarze w wylotu Czarnej Sztolni. Z satysfakcją zauważyliśmy rosnącą popularność Rajdów Górniczych, o czym świadczył liczny udział

studentów i pracowników z różnych Wydziałów Politechniki.

Wyróżniający się w dotychczasowej pracy członkowie Koła Naukowego w listopadzie 1999 r. zaproszeni zostali do Akademii Górniczej we Freibergu w Niemczech, jednej z najstarszych uczelni górniczych w Europie. Występujące w tym rejonie bogate złoża polimetaliczne (srebra, ołowiu, cynku i miedzi) było eksploatowane od XIII do drugiej połowy XX wieku. Zwiedziliśmy tam zabytkową kopalnię – muzeum rozwoju techniki eksploatacji górniczej – wykorzystywaną również jako niezwykle laboratorium Akademii Górniczej. Wyjazd ten możliwy był dzięki pomocy Pani Dziekan prof. M. Hardygóry oraz współpracy Wydziału Górniczego PWr z ośrodkami akademickimi i przemysłowymi w Niemczech.

Wszystkich zainteresowanych działalnością Studenckiego Koła Naukowego Wydziału Górniczego zapraszamy do współpracy oraz udziału w Trzecim Rajdzie Górniczym Śladami Wydobywania Kruszców na Dolnym Śląsku „Tajemnice Gór Sowich” wiosną 2000 roku.

Członkowie SKNNG

w wyrobiskach kopalni we Freibergu (Niemcy).

Elżbieta i Maciej Madziarowicz

„Dziesięć lat transformacji Polski i Niemiec Wschodnich” - konferencja w Berlinie i Gdańsku.

Z perspektywy dekady

Dyskusje, zabawa, wspólna nauka – sto studentek i studentów z całej Europy, w dniach 5-12 grudnia, uczestniczyło w zorganizowanej w Berlinie i Gdańsku konferencji poświęconej skutkom przemian społeczno-ekonomicznych w Polsce i we Wschodnich Niemczech po 1989 roku. Z naszej Uczelni wzięła w niej udział czteroosobowa grupa studentów z wydziałów Informatyki i Zarządzania oraz Elektroniki: Daniel Janiaczyk, Ryszard Wróbel, Szymon Zaleski i Michał Zaremba. Zostali oni zaproszeni przez organizatorów do udziału we wspomnianej konferencji po rozpatrzeniu indywidualnych aplikacji. Spotkanie pod nazwą „Ten Years of Transition in Poland and Eastern Germany” zorganizowane zostało wspólnie przez członków berlińskiego i gdańskiego oddziału międzynarodowej organizacji studenckiej AEGEE (Association des Etats Généraux des Etudiants de l'Europe). W konferencji, zorganizowanej pod patronatem m.in. prof. Bronisława Geremka oraz byłego prezydenta RP Lecha Wałęsy, wzięli udział przedstawiciele niemieckiego parlamentu, a także takie osobistości polskiej sceny politycznej jak Janusz Lewandowski, Piotr Nowina-Konopka, Donald Tusk czy arcybiskup Tadeusz Gocłowski.

Celem konferencji była próba odpowie-

dzi na pytanie, jak wiele się zmieniło po roku 1989. Studenci wraz z zaproszonymi politykami rozmawiali o upadku komunizmu i wpływie tego wydarzenia na życie mieszkańców Europy po obu stronach „żelaznej kurtyny”. Dyskutowano o tym, jak przebiega proces przemian, oraz poruszano kwestię tego, czy Europejczycy z zachodu i wschodu kontynentu potrafią się wzajemnie zrozumieć. Poza wykładami i dyskusjami uczestnicy konferencji mieli okazję zwiedzić w Berlinie m.in. Muzeum Checkpoint Charlie powstałe w miejscu najbardziej znanego przejścia granicznego pomiędzy Berlinem Wschodnim i Zachodnim, była siedzibę wschodniemieckich służb specjalnych Stasi oraz budynek Reichstagu, w którym obecnie znowu znajduje się niemiecki parlament. Organizatorzy ze strony polskiej zaprosili uczestników na wycieczkę do Stoczni Gdańskiej – miejsca powstania „Solidarności”, symbolu przemian w Europie. Pomimo napiętego programu codziennych zajęć wieczorami studenci zawsze potrafili znaleźć czas, by w nieformalnych już warunkach spotykać się na wspólnych integracyjnych imprezach.

Tego typu konferencje są znakomitą okazją do zbudowania wzajemnego zrozumienia pomiędzy ludźmi różnych narodowości. W przededniu wstąpienia Polski do Unii Europejskiej ma to dla nas chyba szczególne znaczenie. Oby jak najwięcej takich spotkań!

Zainteresowanych podobnymi spotkaniami odsyłamy do serwisu www.aegee.org:

<http://www.uni-konstanz.de/studis/aegee/>

Szymon Zaleski

Legitymacje kolejowe

Szczęśliwej podróży!

Zawsze pod koniec roku uczelnia musi rozwiązać dylemat: czy i w jakiej skali wykupić 50-procentowe ulgi kolejowe dla pracowników. Za taką decyzją przemawia fakt, że wielu pracowników jeździ pociągami na delegacje. Związki zawodowe podkreślają, że należy zadbać o osoby dojeżdżające do pracy z innych miejscowości. Koszt wykupu legitymacji kolejowych jest jednak niebagatelną sumą. Jednostkowa cena zależy od procentowej liczby pracowników korzystających z ulgi. Chodzi przy tym o osoby „zatrudnione i uprawnione”, tzn. zatrudnione w wymiarze co najmniej 1 etatu i na okres nie krótszy niż rok objęty ulgą.

W przypadku wykupienia ulgowych legitymacji dla 100% uprawnionych pracowników jednostkowa cena wyniesie w tym roku 112,50 zł (w tym VAT 7%), co oznacza niestety wzrost aż o 36,4%. Jednakże ograniczenie liczby wykupionych legitymacji jest nieopłacalne, gdyż obniżenie ich ilości już o 1% powoduje wzrost ceny o 20% (gdy legitymacje dostanie tylko 40% osób – cena wzrośnie o 100%). PKP nie jest zainteresowane sprzedawaniem legitymacji grupie mniejszej niż 10%

liczby pracowników.

Powyższe dane skłoniły Senat PWr do podjęcia decyzji o zakupieniu legitymacji zniżkowych dla wszystkich uprawnionych pracowników, tj. dla 4.252 osób. Liczba ta nie obejmuje pracowników uprawnionych do ulg z innego tytułu, przebywających na całorocznym urlopie bezpłatnym, urlopie wychowawczym lub odbywających zasadniczą służbę wojskową.

W sumie Politechnika Wrocławska zapłaciła Polskim Kolejom Państwowym 478.349,15 zł.

UWAGA! Dyrekcja PKP podkreśla, że legitymacji kolejowych nie wolno foliować, gdyż uniemożliwiłoby to kontrolę ważności dokumentu.

Dyrektor Administracyjny PWr Andrzej Kaczkowski zapewnił, że procedura wydawania legitymacji przebiegnie sprawnie. Umowę podpisano 22 grudnia 1999 r., a jeszcze przed końcem roku osoby wyjeżdżające na Sylwestra poza Wrocław mogły otrzymać nowe legitymacje – oczywiście, o ile dysponowały aktualnym zdjęciem.

Należy jednak pamiętać, że rozstanie się pracownika z Politechniką Wrocławską oznacza utratę zniżki. Osoby zwalniane się w ciągu bieżącego roku zobowiązane są do zwrotu legitymacji w Dziale Spraw Pracowniczych. □

DZIAŁ WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ INFORMUJE

W Biuletynie Informacyjnym Działu Współpracy Międzynarodowej z grudnia 1999 roku znajdujemy bogatą ofertę stypendiów oferowanych przez Francję na rok akademicki 2000/2001. Są to:

- Bourses d'études – dla osób, które właśnie ukończyły studia i chcą kontynuować studia tzw. 3. Cyklu. Kandydaci powinni skontaktować się bezpośrednio z uczelniami francuskimi, by uzyskać wstępne potwierdzenie przyjęcia na studia trzeciego cyklu. Termin składania podań mija 11.02.2000 r.;

- Bourses de stage – dla studentów V roku studiów i młodych pracowników nauki. Zainteresowani sami powinni znaleźć miejsce stażu. Termin składania podań mija 11.02.2000 r.;

- Thèses en co-tutelle – dla osób chcących wykonywać pracę doktorską równocześnie we Francji i w Polsce. Termin składania podań mija 7.04.2000 r.;

- Stypendia COPERNIC – dla osób w wieku do 30 lat posiadających tytuł magistra inżyniera, magistra ekonomii lub magistra prawa. Termin składania podań: marzec 2000 r.;

- Stypendia naukowe finansowane przez Ministère de l'Education Nationale, de la Recherche et de la Technologie – przeznaczone dla młodych naukowców. Termin składania wniosków mija – w zależności od rodzaju stypendium – 30.04.2000 r. lub 15.05.2000 r.;

- Stypendia oferowane przez Agence Universitaire de Francophonie – ich pełny opis można znaleźć w Internecie pod adresem: www.aupelf-uref.org;

- jednomiesięczne staże pedagogiczne dla wykładowców języka francuskiego w Studium Języków Obcych.

Od wszystkich stypendystów wymagana jest znajomość języka francuskiego.

Dodatkowe informacje i formularze aplikacyjne są dostępne u p. Elżbiety Mazurek (Dział Współpracy Międzynarodowej, A-1, pok. 146, tel. 28-46).

W ramach 3. Programu Horyzontalnego V Programu Ramowego Unii Europejskiej firma PARY-STECH Computer AG (Aachen, Niemcy) oferuje młodym pracownikom naukowym możliwość 12-24-miesięcznego pobytu w Dziale Rozwoju swojej firmy. Osoby zainteresowane proszone są o pilny kontakt z Działem Współpracy Międzynarodowej (A-1, pok. 146, tel. 28-46).

DWM otrzymał również materiały dotyczące dwóch komponentów programu SOCRATES: MINERVA i GRUNTVIG. Komponent GRUNTVIG ma na celu promowanie europejskich standardów i polepszenie jakości edukacji dorosłych. Komponent MINERVA dotyczy promowania kształcenia otwartego i na odległość, z uwzględnieniem technologii informacji i komunikacji. Termin składania projektów w obu komponentach mija 1.03.2000 r.

Szczegółowych informacji udziela Jadwiga Dobrowolska, DWM, A-1, pok. 146, tel. 21-76.

NA WYDZIAŁACH**ELEKTRONIKA**

10 listopada 1999 r. Rada Wydziału wyznaczyła recenzentów dorobku naukowego prof. Ewarysta Rafajłowicza, który zgłosił się na konkurs na stanowisko profesora zwyczajnego w dyscyplinie *automatyka i robotyka* w specjalności *statystyczne sterowanie procesami produkcyjnymi*.

Postanowiono otworzyć przewody doktorskie mgr inż. Jarosława Mierzwy i mgr inż. Tomasza Guza. Promotorem obu przewodów został dr hab. Jan Kazimierzczak z Instytutu Cybernetyki Technicznej PWr. Otwarto też przewód doktorski mgr inż. Romana Ptaka, którego promotorem będzie dr hab. Jan Magott, prof. PWr.

Przerwano przewody doktorskie mgr inż. Artura Wiśniewskiego i mgr inż. Artura Wrzyszcza.

Przyjęto zasady rekrutacji w roku akademickim 2000/2001.

Powołano Wydziałową Komisję Wyborczą.

Zatwierdzono tematy prac dyplomowych dla studiów zaocznych.

Do dnia 30.09.2000 r. przedłużono urlop bezpłatny mgr Dariuszowi Maksymiukowi.

8 grudnia 1999 r. dziekan wręczył dyplomy pracownikom wydziału, którzy otrzymali nagrody Rektora i Dziekana.

Poparto wniosek o powołanie prof. dr hab. inż. Ewarysta Rafajłowicza na stanowisko profesora zwyczajnego.

Dopuszczono dr inż. Zenona Ulmana z Politechniki Gdańskiej do kolekwium habilitacyjnego i wybrano temat wykładu habilitacyjnego.

Postanowiono przekazać komisjom ds. przewodów doktorskich uprawnienia do podejmowania uchwał w sprawie przyjęcia rozprawy doktorskiej i dopuszczenia jej do publicznej obrony.

Poparto wniosek o zatrudnienie dr inż. Bronisława Majchrzaka na stanowisku starszego wykładowcy od 1.02.2000 r.

Przedłużono dr inż. Andrzejowi Sawickiemu urlop bezpłatny do 30.09.2000 r.

22 grudnia 1999 r. Rada Wydziału w dniu nadała mgr inż. Zofii Kruczkiewicz i mgr inż. Robertowi Malewiczowi stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie *informatyka*. Uznano pracę doktorską mgr inż. Roberta Malewicza za wyróżniającą. □

Pracować, czy nie? (zwłaszcza w nadgodzinach)

Kto mógł przypuszczać 10 lat temu, że wraz z kartkami na cukier i tęsknotą za chrupiącymi bułeczkami odejście w zakurzonej przeszłości troska władz Politechniki, że pracownicy za mało czasu spędzają na uczelni? Pojawił się nawet problem odwrotny. Płaczą się bez końca po pokojach i laboratoriach, a najbardziej zawzięci nie dają się wyrzucić o dziesiątej wieczorem! Nie uszanują nawet świętego dnia, bo w czasie weekendów odbywają się zajęcia studiów wieczorowych (płatnych). A przecież działanie uczelni (i jej służb) ma konkretny wymiar finansowy.

Dyrektor Administracyjny PWr w swoim piśmie z 6 grudnia 1999 zwraca uwagę na fakt, że w ostatnich latach znacznie wzrosła ilość napływających wniosków o wydanie pracownikom jednostek organizacyjnych Uczelni przepustek upoważniających do przebywania w budynkach i pomieszczeniach Uczelni w dniach wolnych od pracy oraz w godzinach nocnych. W roku 1999 wydano ich niemal 140, a więcej niż drugie tyle zostało przedłużonych! Przy tym znaczna większość wniosków dotyczy udzielenia maksymalnego zakresu dostępności, tzn. i wszystkich dni roku, i całej doby, i to na okres pełnego roku! Dyrektor A. Kaczkowski podkreśla, że duża liczba osób mających prawo wstępu i przebywania w obiektach Uczelni w ciągu całej doby utrudnia dozór obiektów i obniża szansę skutecznej ochrony mienia, gdyż obecność pracowników nie pozwala np. włączyć wielu systemów alarmowo-zabezpieczających. Zredukowana liczebnie obsada portierni nie jest w stanie reagować na każdy odgłos czy ruch w budynku. W niektórych przypadkach sytuacja ta prowadzi nawet do zwiększania obsady portierni, co podnosi koszt utrzymania Uczelni i jednostek organizacyjnych.

Dyrektor zauważa również, że przebywanie pojedynczej osoby w pustym budynku stwarza niebezpieczeństwo nieudzielenia pomocy w razie nieprzewidzianego wypadku czy np. zasląbnienia. Także przepisy BHP zabraniają wykonywania niektórych rodzajów prac przez pracownika bez osoby towarzyszącej.

Dyrektor Kaczkowski zwraca się do szefów jednostek, zwłaszcza tych występujących z wnioskami najczęściej, o wnikliwe i staranne rozważenie w każdym przypadku celowości wydawania takiej przepustki oraz jej niezbędnego zakresu. (Nie są potrzebne przepustki na wstęp do budynków i pomieszczeń, w których odbywają się oficjalnie zgłoszone zajęcia dydaktyczne lub inna działalność.)

Takie podejście, choć mające ekonomiczne uzasadnienie, nie jest życzliwie odbierane przez naukowców, dla których uczelnia nie jest zwykłym miejscem pracy.

„Żonie powiem, że idę do kochanki, kochance – że do żony, no i wreszcie będę mógł pójść do biblioteki.” – mówi stara anegdota o prawdziwym uczonym. A tu biblioteka zamknięta. Żeby tak choć móc posiedzieć pod jej drzwiami...

Rozumiemy więc stanowisko zaprezentowane przez dr Marka Zająca („Niełatwo być pracowitym” – tekst poniżej).

Redakcja ma mieszane uczucia*.

1. Pracujemy po nocy [á propos: jesteśmy wdzięczni za przepustki].

2. Też chcielibyśmy mieć dosyć pieniędzy, żeby urządzić sobie stanowisko pracy we własnym domu,

3. ... i złotą rybkę.

Sądzymy, że tylko złota rybka znajdzie rozwiązanie satysfakcjonujące obie strony. (mk)

*) Chłopczyk do sprzedawcy:

– Proszę cukierków mieszanych za 5 groszy.

– Masz tu dwa cukierki i sam sobie pomieszaj.

Niełatwo być pracowitym

Na tablicach ogłoszeń jednostek naszej uczelni pojawiło się ostatnio pismo P. Dyrektora Kaczkowskiego w sprawie ograniczenia w wydawaniu przepustek upoważniających do przebywania w budynkach Politechniki Wrocławskiej poza godzinami pracy i w dni od pracy wolne. Jak rozumiem dotyczy to późnych wieczorów oraz sobót i niedziel. Od wielu lat posiadam taką przepustkę i korzystam z niej. Nie jest to moja fanaberia, ale zwykła konieczność. Jestem pracownikiem naukowo-dydaktycznym zobowiązanym do prowadzenia dydaktyki oraz prac badawczych. Chcę z owych obowiązków wywiązać się dobrze, tak jak się tego ode mnie oczekuje. Oznacza to, że muszę na pracę zawodową poświęcić wiele godzin dziennie. Charakter pracy naukowej wymaga zajmowania się nią nie tylko w „ustawowych godzinach pracy”, „od ósmej do piętnastej”, co jest chyba tak oczywiste, że nie wymaga tłumaczenia. Niestety nie mam na tyle luksusowych warunków mieszkaniowych, bym mógł mieć w domu własny gabinet czy laboratorium. Pracować mogę naprawdę tylko w Instytucie. Sadzę, że w podobnej sytuacji jest część moich Kolegów. Z moich obserwacji wynika, że pokoje pracowników, biblioteki i laboratoria wielu uniwersytetów zagranicznych są pełne ludzi do późna. Wręcz zwyczajem jest, że pracownicy naukowi mają klucze (lub karty magnetyczne) do budynku lub przynajmniej jego części. Zawsze wydawało mi się nienormalne, że gmachy Politechniki po godzinie 15 pustoszeją. Nie mogę uwierzyć, że tylu ludzi zajmuje się pracą naukową w domu. Nie mogę także uwierzyć, że można osiągnąć

rezultaty naukowe pracując tylko „w regulaminowym czasie pracy”. A okazuje się, że tak ma być! Przychodząc wieczorem czy w sobotę przeszkadza się służbom ochrony! Zapewne to prawda, ale czy to jest w uczelni akademickiej najważniejsze? Nie mogę nadziwić się takiemu stanowi.

Z wyrazami należącego szacunku

dr Marek Zajac
Instytut Fizyki PWr

Konkurs „Wokulski”

Od początku bieżącego roku akademickiego trwa przygotowana przez Fundację Bankową im. Leopolda Kronenberga we współpracy z organizacją AIESEC Polska trzecia edycja konkursu „Wokulski”. Składa się on z dwóch części. W pierwszej będą oceniane eseje napisane na poniższe tematy:

1. Samorządność w biznesie: przemiany samorządowych organizacji gospodarczych po roku 1989.

2. Udział firm prywatnych w kształtowaniu infrastruktury miejskiej na przełomie XIX i XX wieku.

3. Wielkie sieci handlowe a drobny handel i problemy zatrudnienia.

4. Przedsiębiorca odpowiedzialny społecznie – ewolucja postaw w wieku XIX i XX.

W tym etapie mogą wziąć udział wszyscy studenci. Zwycięzca otrzyma nagrodę – komputer klasy PC z drukarką o łącznej wartości nie niższej niż 10 tysięcy złotych.

W drugiej części konkursu zostanie wybrany najlepszy z zaproponowanych biznesplanów. Jego projekt powinien być:

- innowacyjny,
- odpowiedzialny społecznie (dbać o poszanowanie środowiska naturalnego, o potencjalnych pracowników, efektywnie wykorzystywać zasoby),
- odpowiadający na potrzeby społeczności lokalnych,
- perspektywiczny.

Ten etap adresowany jest do studentów, którzy zamierzają rozpocząć działalność gospodarczą, zaliczyli drugi rok studiów, a także do słuchaczy studiów podyplomowych, którzy nie ukończyli 27 lat. Przewidziana nagroda pieniężna w wysokości 25 tysięcy złotych ma umożliwić realizację najlepszego biznes-planu. Zostanie ona przekazana przez Fundację laureatowi w dniu zakończenia projektu „Wokulski”, w czerwcu 2000 roku.

Możliwe jest uczestnictwo w jednej wybranej części konkursu lub obu równocześnie. Termin składania prac upływa 30 marca 2000 roku.

W gmachu głównym naszej uczelni w dniu 14 grudnia 1999 r. przedstawicielka komitetu lokalnego AIESEC działającego przy PWr – Anna Sofińska dokonała prezentacji zasad tego konkursu. Zainteresowanymi okazali się głównie studenci IV i V roku Wydziału Informatyki i Zarządzania.

Przypominamy, że w pierwszej edycji „Wokulskiego” zwyciężyli wrocławscy studenci, którzy przedstawili biznes-plan dla rowerowej firmy kolporterskiej, doskonale prosperującej do tej pory.

Zachęcamy do sprawdzenia własnych szans i życzymy powodzenia! □

NZS po 18 latach wspomina 13 grudnia

11 grudnia 1999 Niezależne Stowarzyszenie Studentów zorganizowało spotkanie upamiętniające 18. (już!) rocznicę wprowadzenia stanu wojennego. Gośćmi spotkania byli ówczesni działacze niezależnych organizacji studenckich i związkowych, wśród nich inż. Antoni Tarczewski, dr Kornel Morawiecki, minister nauki prof. Andrzej Wiszniewski, min. Sławomir Najnigier i pierwszy przewodniczący NZS Rafał Guzowski.

Część artystyczną zapewnił studencki kabaret „Leon”, którego entré było naprawdę mocne: oto na salę wkroczyło kilku oficerów milicji obywatelskiej i pouczyło zebranych o nielegalności zgromadzenia.

Członkowie kabaretu to Adam Szylo, Tomasz Malinowski, Jacek Kaczmarek i Marcin Lau.

Więcej na temat tej artystyczno-politycznej imprezy można przeczytać w najnowszym, czwartym już, numerze pisma „Żak”,

które przy tej okazji polecamy Państwa uwadze. □

NA WYDZIAŁACH

BUDOWNICTWO LĄDOWE I WODNE

22 grudnia 1999 r. Rada Wydziału otworzyła przewod habilitacyjny dr inż. Jakuba Marcinowskiego z I-14; wybrano też recenzentów rozprawy habilitacyjnej i dorobku naukowego kandydata.

Powołano komisję do postępowania o nadanie tytułu naukowego profesora drowi hab.inż. Lechowi Śliwowskiemu, prof.nadzw.PWr.

Powołano zespół do otwarcia przewodu habilitacyjnego dr inż. Jerzemu Hole z I-2.

Ogłoszono konkurs na stanowisko profesora nadzwyczajnego PWr w dyscyplinie *budownictwo* w specjalności *mechanika budowli*.

Zatwierdzono Regulamin Wydziału. Uruchomiono Studium Podyplomowe „Zamówienia publiczne w budownictwie”. Na stanowisko kierownika Studium mianowano prof.dr hab.inż. Juliusza Mrozowicza. Powołano Wydziałową Komisję Rekrutacyjną Studium.

GÓRNICZY

5 stycznia 2000 r. na posiedzeniu Rady Wydziału wyrażono zgodę na wszczęcie przewodu doktorskiego mgr inż. Tomasza Ratajczaka nt. „Mechanizm flotowalności ziarn mineralnych w roztworach soli nieorganicznych”, powołując dr hab.inż. Jana Drzymałę na promotora pracy.

Postanowiono przyjąć i dopuścić do publicznej obrony rozprawę doktorską mgr Jacka Kozłowskiego nt. „Mieszanie się wód – podstawowy proces kształtowania się składu chemicznego wód leczniczych Polski”.

Powołano Wydziałową Komisję Programową na kadencję 1999-2002.

Pozytywnie zaopiniowano wniosek o udzielenie dr inż. A.Łuszczkiewiczowi urlopu naukowego w semestrze letnim roku akademickiego 1999-2000 na zakończenie pracy habilitacyjnej.

Wyrażono zgodę na zorganizowanie w 2000 r. konferencji na temat „Kultywowanie tradycji górniczych”.

INŻYNIERIA ŚRODOWISKA

8.12.1999 r. na posiedzeniu Rady Wydziału dziekan wręczył nagrody i wyróżnienia pracownikom W-7 oraz nominacje na stanowiska kierowników zakładów w I-15 oraz Katedry Klimatyzacji i Ciepłownictwa.

Dokończenie na stronie 36

NA WYDZIAŁACH

Dokończenie ze strony 35

Wszczęto postępowanie o nadanie dr hab. Zygmuntowi Kowalskiemu tytułu naukowego profesora oraz powołano recenzentów dorobku naukowego kandydata.

Jednogłośnie zatwierdzono tematy prac dyplomowych na studiach dziennych i zaocznych.

Zatwierdzono przedstawioną przez dziekana korektę budżetu wydziału na rok 1999.

Dziekan zaprosił wszystkich pracowników na wręczenie dyplomów absolwentom wydziału. Sponsorami uroczystości, która odbyła się 15.12.1999 r., były Kopalnia Węgla Brunatnego TURÓW oraz Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego z Wrocławia.

INFORMATYKA I ZARZĄDZANIE

30.11.1999 r. Rada Wydziału postanowiła ogłosić konkursy na stanowiska: profesora nauk humanistycznych w zakresie nauk o poznaniu i komunikacji w I-23, adiunkta w Zakładzie Badań Operacyjnych i Zastosowań Informatyki w I-23 i adiunkta w Wydziałowym Zakładzie Informatyki oraz powołano komisje konkursowe.

Nadano stopnie doktorów: mgr inż. Elżbiecie Ochockiej w dziedzinie *nauk ekonomicznych* w dyscyplinie *nauk o zarządzaniu* oraz mgr inż. Lechowi Madeyskiemu w dziedzinie *nauk technicznych* w dyscyplinie *informatyka*.

Poparto wnioski o wyróżnienie rozprawy doktorskiej mgr inż. Lecha Madeyskiego.

Przyjęto rozprawę doktorską mgr inż. Radosława Katarzyniaka i wyznaczono termin jej publicznej obrony.

Wszczęto przewody doktorskie: mgr inż. Elżbiety Karaś, mgr inż. Małgorzaty Łukaniuk, mgr inż. Zygmunta Grajkowskiego, mgr inż. Marcina Kulińskiego i mgr inż. Grzegorza Drałusa. Przyjęto tematy ich prac doktorskich i wybrano promotorów.

Zatwierdzono tematy prac dyplomowych, które mają być zakończone w lutym 2000 r.

Postanowiono uruchomić płatne uzupełniające studia magisterskie wieczorowe na kierunku *Informatyka*.

PPT

28 października 1999 r. na posiedzeniu Rady Wydziału dziekan prof. Ryszard Grząślewicz wręczył akty nominacyjne wybranym na kadencję 1999-2000 r. *Dokończenie na stronie 37*

Młodzi, ale garbaci

Z badań przeprowadzonych przez pracowników Studium Wychowania Fizycznego i Sportu PWr wśród studentów naszej uczelni wynika, że tylko u 42% studentów nie ma wad postawy. U prawie 34% badanych wykryto wady niebezpieczne, tj. skoliozy, skoliozy śladowe, garby żebrów i wały lędźwiowe. Pozostali studenci mieli wadliwe postawy polegające na asymetrii postawy, barków lub łopatek albo zrotowanej lub obniżonej miednicy. Zjawiska te są w pewnym stopniu ich „chorobą zawodową”, gdyż niewłaściwa postawa w czasie nauki często skutkuje przeciążeniem kręgosłupa.

Badaniami objęto 1000 osób w wieku 20-26 lat. Dr Wincenty Śliwa, autor powstałego w 1999 roku sprawozdania na ten temat, pod-

kreśla, że uzyskane wyniki pozwolą na skuteczne przeciwdziałanie rozwojowi tych niekorzystnych zjawisk. Należy również zapewnić studentom specjalistyczne ćwiczenia i odnowę biologiczną. □

Czystość wód

Wraz z zacieśnianiem się związków Polski z Unią Europejską ochrona wód przestaje być naszym lokalnym problemem. Troska o odpowiednie standardy wynika z obowiązku wdrażania dyrektyw Unii w tej dziedzinie.

W związku z tym w dniach 24 – 26 listopada odbyła się w Hotelu „Las” w Szklarskiej Porębie konferencja międzynarodowa pod nazwą „Czysta Nysa”. Jej uczestnikami byli przedstawiciele krajów związanych geograficznie z tą rzeką: Czesi, Niemcy i Polacy. Prelegentem „z innego dorzecza” był wykładowca z regionu „Górnego Renu”; przedstawił on doświadczenia niemiecko-francuskie w tej dziedzinie.

Dotyczyła kwestii zagrożeń powodziowych, ściekowych, a także stanu Nysy Łużyckiej jako źródła wody pitnej.

Organizatorami konferencji były: Urząd Wo-

jewódzki we Wrocławiu, Związek Gmin

Ziemi Zgorzeleckiej i Centrum Samorządu Lokalnego w Jeleniej Górze. O sprawowanie funkcji przewodniczącego konferencji poproszono dyrektora Filii Politechniki Wrocławskiej w Jeleniej Górze – dr inż. Macieja Pawłowskiego.

Zarówno wypowiedzi prelegentów, jak dane zamieszczone w materiałach konferencyjnych wskazywały, że kwestią ważniejszą niż zagadnienia technologii i ochrony wód staje się w chwili obecnej wiedza na temat wymogów i zasad stosowania określonych dyrektyw unijnych.

Niestety, jak wynika z dyskusji i prezentowanych podczas konferencji opinii, wiedza na ten temat jest znikoma. Brak jej nie tylko urzędnikom, ale i pracownikom naukowym. Wydaje się, że tak silna jednostka jak Politechnika Wrocławska powinna z tego również wyciągnąć wnioski.

dr inż. Maciej Pawłowski

Powstała Dolnośląska Rada Energii Odnawialnych

Słońce, wiatr, woda i rzepak

Donosiliśmy niejednokrotnie o działalności powołanej przy Fundacji Rozwoju Politechniki Wrocławskiej Rady ds. Badań i Wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii. Przez rok organizowała ona seminaria poświęcone poszczególnym rodzajom energii odnawialnych. Prócz ekspertów uczestniczyli w nich także studenci, doktoranci i zainteresowani mieszkańcy Wrocławia. Inicjatorzy tej inicjatywy poszukiwali wsparcia dla swoich działań w regionie, co zaowocowało w końcu grudnia 1999 zarejestrowaniem Dolnośląskiej Rady Energii Odnawialnych. W skład gremium założycielskiego weszli nie tylko przedstawiciele

PWr i Akademii Rolniczej we Wrocławiu oraz Wrocławskiego Parku Technologicznego S.A., ale też Urzędu Marszałkowskiego (przedstawicielem w Radzie jest dr Mieczysław Ciurla) i Urzędu Wojewódzkiego, Cukrobanku S.A., Zespołu Elektrociepłowni Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej i SIMP. W gronie tym jest też poseł RP Radosław Gawlik znany z zainteresowania dla problemów ekologii.

DREO zamierza przyczynić się do intensywniejszego zagospodarowania energii biopaliw, biomasy, promieniowania słonecznego, energii wodnej, wiatrowej, geotermalnej, fotowoltaicznej, energii otoczenia (pompy ciepła) i recyklingu energetycznego.

W obszarze zainteresowań Rady są problemy modernizacji dolnośląskiej energetyki i ochrony środowiska. Zamierza ona przyczynić się do lepszego wykorzystania osiągnięć naukowych, rozwoju przedsiębiorczości i

optymalizacji wykorzystania terenów rolniczych. Będzie też dążyć do powołania Centrum lub Instytutu Źródeł Energii.

Pierwsze posiedzenie DREO odbyło się 21 stycznia 2000 w murach Politechniki Wrocławskiej. Przewodniczącym Zarządu został pan Aleksander Hager (reprezentujący Radę przy Fundacji Rozwoju PWR), zaś członkami zarządu: prof. Mieczysława Mieczysławski, prof. Józef Szlachta (AR), Jerzy Kruszyński (Cukrobank S.A.) i dr Marek Kozłowski (Fundacja Rozwoju PWR). Tymczasową siedzibą DREO będzie Cukrobank. □

Od „nieagresji” do „przyjaźni”

To tytuł wystawy autorstwa dr hab. Ryszarda Czocha zorganizowanej przez Politechnikę Wrocławską. Pracownicy i studenci naszej uczelni mogli ją obejrzeć na antresoli w gmachu głównym pomiędzy czwartym a piętnastym października ubiegłego roku, a następnie w wrocławskiej filii PWR. Obecnie jest ona udostępniona szerokiej publiczności przez okres od 12 stycznia do 10 lutego br. we wrocławskiej galerii „W pasażu” przy ul. Kiełbańskiej 5. Zgromadzone tu dokumenty i fotografie przedstawiają sytuację polityczną w Niemczech i Polsce przed wybuchem II wojny światowej, drogę prowadzącą do zbliżenia niemiecko-sowieckiego sformalizowanego *Paktem o nieagresji* zawartym 23 sierpnia 1939 r. i uwięźzionego *Paktem o granicy i przyjaźni* z 28 września 1939 roku. Obszerne zilustrowane są też: moment wybuchu wojny i wkroczenie wojsk sowieckich na ziemię polską, rozwój stosunków pomiędzy agresorami przy zmieniającej się sytuacji wojennej, obrona naszego kraju w czasie kampanii wrześniowej oraz początki martyrologii narodu na ziemiach polskich pod niemiecką i sowiecką okupacją.

Dyrektorka galerii – pani Halina Spasowska otwierając wystawę w dniu 12 stycznia 2000 r. zauważyła, że imponuje ona ilością zgromadzonych materiałów i pietyzmem z jakim je przygotowano. Pochodzą one nie tylko ze zbiorów krajowych bibliotek: ZN im. Ossolińskich, Uniwersytetu Wrocławskiego, Instytutu Historycznego UW, Instytutu Śląsko-Łużyckiego, ale także z Czytelni Statni Knihovny w Pradze (Czechy).

JM Rektor prof. Andrzej Mula (będący patronem honorowym wystawy) zauważył, że większość z przedstawianych dokumentów dostępna jest jedynie w Polsce. Stwierdził, że nadeszły czasy, kiedy musimy odkryć pełną prawdę o faktach z historii Polski, które były pomijane w edukacji i przemilczane w mediach. Pełne pokazanie prawdy i pamięć o niej

są konieczne, by mogła powstać wspólna Europa na zdrowym fundamencie. Obecnie istnieją możliwości dotarcia do wielu materiałów źródłowych i odpowiedniego ich naświetlenia. Obowiązkiem PWR, jako jednej z największych polskich uczelni, jest nie tylko merytoryczne kształcenie, ale także przekazanie młodzieży ducha obywatelskiego i patriotycznego.

W otwarciu wystawy uczestniczyli również: attache kulturalny konsulatu Niemiec Stefan Veeh, przewodniczący Niemieckiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Friedrich Petrach i ewangelicki biskup Wiesław Skołucki. Występujący w imieniu konsula generalnego Stefan Veeh wyraził satysfakcję z faktu, że ekspozycja ta ma miejsce właśnie we Wrocławiu i to w czasach, gdy stosunki polsko-niemieckie układają się doskonale. Zauważył, że oddaje ona we właściwy sposób atmosferę pierwszych dni wojny. Również pastor z ewangelickiej katedry w Berlinie Manfred Richter uznał, iż pokazano tu bardzo wartościową dokumentację, robiącą wyjątkowe wrażenie na zwiedzających.

Znaczenie i wagę takich ekspozycji podkreślił w przysłanym liście marszałek Sejmu Dolnośląskiego prof. Jan Waszkiewicz: „Wydaje się, że nie wszyscy uświadamiają sobie, co się stało w sierpniu i wrześniu 1939 roku. Tym ważniejsze stają się takie właśnie wystawy pokazujące dramat II Rzeczypospolitej, wciśniętej pomiędzy dwa totalitaryzmy.

Życząc wszystkim organizatorom wytrwałości w procesie zmiany świadomości nas – Polaków. Jestem przekonany, że zbiorowym wysiłkiem uda się nam do końca odkłamać historię.”

Inicjatorką rozpowszechnienia wystawy była dr Gizela Nowicka, która służyła też daleko idącą pomocą. Jej propozycja znalazła zrozumienie i wsparcie finansowe władz naszej uczelni, a dzięki zabiegom mgr inż. Andrzeja Ostoi-Soleckiego w dniu 13 stycznia 2000 r. doszło do projekcji filmu „Jacobowski i pułkownik” w reż. Petera Glenville’a wg sztuki Franza Werfla, obrazującego dokumentowany na wystawie okres. (hw)

Wystąpienie attache kulturalnego Niemiec (pierwszy z prawej) w czasie otwarcia wystawy w galerii „W pasażu”. Wśród dostojnych gości autor – Ryszard Czoch (trzeci od lewej)

NA WYDZIAŁACH

Dokończenie ze strony 36

2002 prodziekanom (dr Stanisławie Szarskiej i dr hab. Jerzemu Nowakowi, prof.nadzw.) oraz dyrektorom Instytutów: Fizyki (prof.dr hab. Janowi Misiewiczowi) i Matematyki (dr hab. Bronisławowi Florkiewiczowi, prof.nadzw.).

Poparto wnioski o nadanie tytułów naukowych profesora w dziedzinie nauk matematycznych dr hab. Bronisławowi Florkiewiczowi prof.nadzw. i dr hab. Ryszardowi Magierze, prof.nadzw.

Dopuszczono dr Włodzimierza Salejdę do kolokwium habilitacyjnego i wybrano temat wykładu habilitacyjnego.

Zaakceptowano projekt *Zasad rekrutacji na studia na Politechnice Wrocławskiej w roku akademickim 2000/2001*.

Postanowiono powołać Komisję Rewizyjną ds. Finansowych i przyjęto zakres jej obowiązków.

Dziekan prof. Ryszard Grząślewicz odczytał listę osób zatrudnionych i awansowanych w Instytutach: Matematyki i Fizyki.

25 listopada 1999 r. na posiedzeniu Rady Wydziału prodziekan dr hab. Jerzy Nowak, prof.nadzw. wręczył pracownikom wydziału nagrody Rektora i Dziekana.

Wszczęto postępowanie o nadanie tytułu naukowego profesora dr hab. Stanisławowi Koźmińskiemu z Instytutu Fizyki i wybrano recenzentów dorobku naukowego kandydata.

Wszczęto przewod habilitacyjny dr Kazimierza Biedrzyckiego z Instytutu Fizyki Doświadczalnej Uniwersytetu Wrocławskiego. Powołano recenzentów rozprawy habilitacyjnej i dorobku naukowego kandydata.

Zatwierdzono sprawozdanie dziekana z działalności wydziału w roku 1998.

Postanowiono utworzyć nową specjalność *Fotonika* na magisterskich studiach dziennych na kierunku *Fizyka techniczna*. Zatwierdzono program nauczania i plan studiów dla tej specjalności.

Przyjęto do wiadomości wniosków w sprawie likwidacji stanowiska dyrektora ds. administracyjnych w Instytucie Matematyki.

Poparto wnioski o nagrody indywidualne Prezesa Rady Ministrów RP dla dr Mariusza Ciorgi i dr Pawła Machnikowskiego z Instytutu Fizyki PWR za prace doktorskie oraz dla dr Pawła Hawryłaka z Institute for Microstructures, NRC Ottawa w Kanadzie, absolwenta WPPT w specjalności *fizyka*. □

KSIĄŻKI, które polecamy...

Robert Harris

Archangielsk

Wydawnictwo Albatros

Seria π

Warszawa 1999

Cena 24 zł

Autor, absolwent Cambridge, jest znanym autorem książek typu political fiction.

Tutaj opisuje przygody angielskiego historyka, który wybrał się do Moskwy na zjazd specjalistów zajmujących się zasobami archiwów poradzieckich. Bohater jest złego zdania o dostępności tych zbiorów, ale niedosyt wkrótce zostaje mu wynagrodzony, gdy trafia na informacje o tajemnicy związanej z ostatnim okresem życia Stalina. Zainteresowania zawodowe skłaniają go poszukiwać rozwiązania zagadki, ale jego drogę znaczą krwawe wydarzenia...

Autor pragnie jednocześnie prześledzić fenomen psychologiczny nieustającej miłości do tyrana, który niezależnie od ilości zbrodni popełnionych wobec własnych obywateli jest przez nich kochany i czczony. Czy jest to fenomen kulturowy? Harris żartuje sobie z reprezentantów amerykańskiej wizji świata, w myśl której kraj, w którym są restauracje McDonalda i bankomaty, jest już w pełni przewidywalny. Pozostaje jednak pytanie, o ile jednak na dniu dzisiejszym Rosji ciąży tradycja, a w jakim stopniu nierozliczona przeszłość.

Konkluzja jest jednak względnie optymistyczna: choć świat taki wciąż istnieje, jest już zjawiskiem schyłkowym.

Kolegium Prorektorów

Kolejne posiedzenie Kolegium Prorektorów Wyższych Uczelni Wrocławia odbyło się na Akademii Ekonomicznej 14 grudnia 1999.

- Uczelnia ta została zaprezentowana przez jej prorektora ds. dydaktyki prof. dr hab. Stefana Wrzoska.

Zainteresowanie wzbudził fakt, że AE prowadzi 3-letnie płatne studia doktoranckie dla kandydatów, którzy kończyli uczelnie o innym profilu.

- AE prowadzi własne biuro karier (szefem jest pan Tomasz Nowak), które podjęło się opracowania projektu oceny programów nauczania Akademii. Prorektor UWr prof. A. Witkowski przedstawił propozycję umowy rozszerzającej usługi Biura UWr i PWr na całe środowisko.

- Katarzyna Wertelecka, przedstawicielka organizatora Targów Edukacyjnych zapowiedziała, że TARED 2000 odbędzie się 23-26 lutego 2000. Wśród zalecanych przez organizatorów form prezentacji są też strony internetowe.

- Prof. J. Świątek omówił strukturę populacji, z której rekrutują się studenci i doktoranci. Prof. A. Witkowski przedstawił sprawę powoływania filii i punktów zamiejscowych poszczególnych uczelni. Poszczególni prorektorzy zreferowali dorobek swoich uczelni w tym zakresie.

Prof. Świątek przedstawił tendencję do zamykania filii z powodów finansowych, zwłaszcza że muszą konkurować z prywatnymi szkołami, których działalność przybiera czasem formy pasożytnicze.

Uczestnicy dyskusji byli zgodni, że istnieje konieczność rozszerzenia oferty kształcenia wyższego w regionie.

- Prof. L. Komorowski poinformował, że MEN przewiduje możliwość prowadzenia przez kilka uczelni – na podstawie wielostron-

nego porozumienia – międzyuczelnianych studiów doktoranckich.

Prorektorzy wyrazili również zainteresowanie dla oferowanych przez inne uczelnie zajęć fakultatywnych.

- Prof. L. Komorowski poinformował o projekcie powołania pełnomocnika ds. osób niepełnosprawnych i o działalności klubu „Remedium”.

- Poruszono też sprawę akredytacji. Prof. Witkowski omówił standardy ustalone przez Uniwersytecką Komisję Akredytacyjną.

Ks.doc.dr hab. Andrzej Siemieniowski (PAT) zaprosił na następne spotkanie w dniu 18 stycznia 2000.

Z roboczą wizytą w USA

Delegacja Politechniki Wrocławskiej z JM Rektorem prof. Andrzejem Mulakiem i Prorektorem ds. Ogólnych dr Ludmirem Janzkowskim na czele bawiła od 24 listopada do 10 grudnia w USA.

Podróż prowadziła przez Arizone, Michigan, New Jersey i Pensylwanie.

- **University of Arizona** w Tuscon (zdj.1) to miejsce, gdzie delegacja PWr bawiła już dwa lata temu. Dobre stosunki naukowe i ugruntowana współpraca to między innymi zasługa prof. Jerzego Rozenblita, automatyka i informatyka, który jest również współpracownikiem Siemens. Był on już opiekunem doktoranta z PWr. Przeprowadzono rozmowy z dziekanem Wydziału Electrical and Computer Engineering, z szefem tamtejszej Szkoły Technicznej i prezydentem uniwersytetu. Zwiedzono laboratoria. Można oczekiwać, że kontakty będą sprzyjać wyjazdom naszych doktorantów.

- **University of Michigan** w Ann Arbor ma prestiżową pozycję. Został założony już w 1817 roku i ma III miejsce w klasyfikacji uniwersytetów USA. Szczególnie dobra współpraca rozwija się z tą uczelnią w dziedzinie budownictwa (Dept. Of Civil and Environmental Engineering) dzięki zaangażowaniu pracującego tam prof. Andrzeja Nowaka (Faculty Director of International Programs). Uczelnia ma wspaniałe laboratoria. W programie zwiedzania uczelni była bardzo nowoczesna, wyposażona jest w ponad 500 komputerów, biblioteka. Jej niekonwencjonalną architekturę widać na zdj. 6.

Goście zwiedzili też muzeum Henry'ego Forda, gdzie można oglądać ogromną kolekcję zabytkowych pojazdów (na zdj. 7 dr R. Klempos na tle „15-milionowego” Forda).

Podpisano umowę o współpracy (zdj. 2).

- W stanie New Jersey znajduje się stanowy uniwersytet **Rutgers**, który ma interesujący instytut informatyczny zajmujący się symulacją komputerową i modnymi zagadnieniami symulacji ruchu ciała ludzkiego.

Jednym z pracowników Computer Science Dept. jest dr Tomasz Imieliński, były pracownik PG.

Powstał projekt umowy o współpracy z tą uczelnią.

- **University of Philadelphia** w Pensylwanii to również silny ośrodek rozwoju nauk inżynierskich. Tu w 1946 roku powstał pierwszy w świecie nowoczesny komputer Eniac. Był oczywiście konstrukcją lampową (fot.8). Obecnie rozwijane są tutaj prace nad symulacjami ruchów ciała. Uczelnia zajmuje się Internetem – także w bardzo praktycznych aspektach, jak handel w sieci.

- Odwiedzono też **Laboratorium Bella** w Holmdel – placówkę badawczą działającą na potrzeby nowoczesnej technologii.

Przedstawiciele Politechniki Wrocławskiej byli też gośćmi Fundacji Kościuszkowskiej.

Na uczelniach można też zobaczyć świadectwa działalności Polaków w przeszłości. Staraniem Polonii udokumentowano działalność Feliksa Władysława Pawłowskiego (zdj.5), który był jednym z pierwszych inicjatorów rozwoju wiedzy lotniczej w rejonie Detroit.

Amerykanie lubią przedstawiać poglądowo zjawiska przyrody. Dzięki temu powstają atrakcyjne pomoce dydaktyczne, jak ten trawnik będący modelem fal (zdj.3). Jak widać, rektor jest na fali. (mk)

WIZYTA
ROBOCZA
W USA

